

SUOMEN PANKKI

1956

VUOSIKIRJA

LAATINUT
SUOMEN PANKIN
TALOUSTIETEELLINEN TUTKIMUSLAITOS

37. VUOSIKERTA

HELSINKI 1957

HELSINKI 1957
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

Käsillä oleva Suomen Pankin kolmaskymmenesseitsemäs vuosikirja on laadittu samojen periaatteiden mukaan kuin edellinenkin vuosikerta. Johdantona on katsaus Suomen taloudelliseen kehitykseen vuonna 1956. Vuosikirjan pääosan muodostavat selvitys Suomen Pankin toiminnasta viime vuonna sekä tähän liittyvä taulusto, jossa on esitetty yksityiskohtaisia tietoja taseista ja eri pankkitoimista vuonna 1956 sekä vastaavia tietoja aikaisemmilta vuosilta.

Vuosikirja julkaistaan kolmena samansisältöisenä painoksena, suomen-, ruotsin- ja englanninkielellä. Kirja on laadittu Suomen Pankin taloustieteellisessä tutkimuslaitoksessa ja vastaa siitä lähinnä allekirjoittanut tutkimuslaitoksen vt. johtaja.

Helsingissä 17. päivänä toukokuuta 1957.

HEIKKI VALVANNE

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu
7

I. Katsaus Suomen taloudellisiin oloihin vuonna 1956

II. Suomen Pankki vuonna 1956

1. Omaisuustase	32
Ensisijainen setelinkate	32
Toissijainen setelinkate	34
Muut varat	36
Liikkeessä olevat setelit	37
Lyhytaikaiset velat	38
Pitkäaikaiset velat	39
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma	42
2. Omaisuustase nettoryhmittäin	42
Kotimainen luotonanto	42
Ulkomainen nettosaatava	45
Nettotase	46
3. Setelinantotase	47
4. Setelit ja kova raha	48
Kultaraha	48
Setelit	48
Kova raha	50
5. Tulostase	51
6. Kassavarat ja kassavaihto	51

Taulukot: Suomen Pankin toiminta

1. Omaisuustase vuosina 1949—1956	2
2. Kotimainen luotonanto vuosina 1949—1956	10
3. Nettotase kunkin vuoden ja kuukauden lopussa vuosina 1949—1956	14
4. Tulostase vuosina 1951—1956	15
5. Liikkeessä oleva setelistö keskim. kunakin kuukautena vuosina 1949—1956	15
6. Setelinanto vuosina 1949—1956	16
7. Liikkeessä oleva setelistö kunkin kuukauden lopussa vuosina 1952—1956 ..	20
8. Liikkeessä olevat 5—500 markan metallirahat kunkin kuukauden lopussa vuosina 1949—1956	20
9. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1949—1956 lopussa	21
10. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1952—1955	22
11. Setelit ja metallirahat vuonna 1956	22

	Sivu
12. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1949—1956	23
13. Vaihto eri tileillä vuonna 1956	23
14. Omat varat vuosien 1926—1956 lopussa	24
15. Voittovarojen käyttö vuosina 1926—1956	25
16. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekselien ja shekkien sekä tili-siirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1953—1956	26
17. Alin diskonttokorko vuosina 1867—1956	27
18. Avista-myyntikurssit vuonna 1956	28
19. Avista-myyntikurssit kunkin kuukauden lopussa vuosina 1955—1956	38
20. Avista myyntikurssit vuosina 1926—1956	40
Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin Johtokunta vuoden 1956 lopussa	44
Suomen Pankin osastopäälliköt vuoden 1956 lopussa	45

I. KATSAUS SUOMEN TALOUDEL- LISIIN OLOIHIN VUONNA 1956

Vuonna 1956 hidastui jo kolme vuotta kestäneen korkeasuhdanteen nousuvauhti koko maailmassa. Reaalisen kansantulon kasvu jatkui useissa maissa ja nousu oli esim. Yhdysvalloissa 3 %, mutta toisissa maissa, mm. Englannissa, kansantulo pysyi muuttumattomana. Täystyöllisyys vallitsi silti kaikkialla ja tuotannon kapasiteetin käyttöaste oli korkea. Maailmanmarkkinoiden hintataso oli suhteellisen vakaa vuoden loppupuolella kiristyneestä suurpoliittisesta tilanteesta huolimatta. Suezin kriisin johdosta merirahtimaksut kuitenkin kohosivat vuoden loppukuukausina huomattavasti ja nostivat siten yleistä kustannustasoa. Palkkojen nousu aiheutti inflaatiopainetta, jota pyrittiin hillitsemään lähinnä tiukalla raha- ja luottopolitiikalla. Niinpä ainakin yhdeksässä maassa keskuspankki korotti vuoden aikana diskonttokorkoaan.

Maailmanmarkkinoiden kehitys johti Suomen vientituotteiden kysynnän lievään heikkenemiseen ja vientihintojen keskimääräiseen alenemiseen. Lasku koski lähinnä mekaanista puunjalostusteollisuutta, kun taas paperiteollisuuden tuotteiden hinnat hieman kohosivat. Tuontitavaroittemme hinnat puolestaan jonkin verran nousivat, mikä johtui lähinnä rahtimaksujen kohoamisesta. Näistä syistä ulkomaankaupan vaihtosuhte heikkeni vuoden aikana 3.6 %.

Suomen yleistaloudellinen kehitys ei ollut yhtä edullinen kuin edellisenä vuonna. Tuotantotoimintaa häiritsi maaliskuussa kolme viikkoa kestänyt lakko, joka koski rakennustöitä, suurinta osaa teollisuudesta, osaa liikenteestä ja jossain määrin myös metsätöitä. Lakon lopettamiseksi tehdyt palkka- ja hintaratkaisut puolestaan olivat omansa lisäämään ennestäänkin suurta inflaatiopainetta. Lakon lopettamissopimuksessa korotettiin työpalkkoja noin 10 % ja kaiken kaikkiaan yleinen ansiotaso nousi vuoden aikana nimellisesti noin 15 %.

Näihin vaikeuksiin katsoen muodostui reaalitaloudellinen kehitys sitenkin suhteellisen suotuisaksi. Lakon jälkeen teollisuustuotannon kasvu-

vauhti nousi pian entiselleen, niin että tuotannon volyyymi koko vuoden osalta ylitti edellisen vuoden tason. Myös maatalouden tuotanto lisääntyi verrattain hyvän sadon ansiosta. Ennakkolaskelmien mukaan bruttokansantuote lakosta huolimatta nousi vuonna 1956 reaalisesti noin 2 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Hintojen nousun johdosta oli markkinahintaan lasketun bruttokansantuotteen vastaava kasvu noin 11 %.

Tuonti nousi 13 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna viennin sen sijaan hieman supistuessa. Suuren tuontienemmyyden johdosta kotimainen bruttoinvestointi ja kulutus kasvoivat reaalisesti 5 %/o, vaikka koko kansantuotteen reaalinousu jäikin vain mainituiksi 2 %/o:ksi. Tämä kansantuotteen lisäys aiheutui lähinnä teollisuuden ja maatalouden volyymin kasvusta. Rakennustoiminnan volyyymi pysyi miltei muuttumattomana, kun taas metsätalouden volyyymi supistui, mikä johtui lähinnä vientimahdollisuuksien heikentymisestä. Tämä oli puolestaan yhtenä syynä siihen, että työttömyys, joka edellisenä talvikautena oli pysynyt normaaleissa kausimitoissa, muodostui talvella 1956/1957 varsin suureksi.

Rahamarkkinat pysyivät kireinä koko vuoden ajan. Tähän vaikutti se, että hintojen ja nimellistulojen nousu lisäsi rahan kysyntää, kun taas suuren tuonnin aiheuttama valuttavarannon supistuminen vähensi rahan tarjontaa. Suomen Pankki puolestaan pyrki koko vuoden ajan harjoittamaan tiukkaa rahapolitiikkaa jarruttaakseen inflatorista kehitystä ja ehkäistäkseen rahan arvon alenemista. Ulkomaisten ja kotimaisten tekijöiden aiheuttaman kustannusten kasvun johdosta ei hintatason huomattava nousu kuitenkaan ollut vältettävissä.

Talouspolitiikka. Vuoden alussa Suomen Pankki toistamiseen uudisti rahalaitosten kanssa tekemänsä kassareservisopimuksen sekä säilytti lisenssitalletusvelvollisuuden. Kun rahamarkkinat keväällä ja kesällä olennaisesti kiristyivät toisaalta lakon jälkeisten palkan- ja hinnankorotusten ja toisaalta valuuttavarannon supistumisen johdosta, pankki saattoi lieventää menetelmiään. Kassavarantosopimusta ei vuoden puolivälissä enää uudistettu ja kassavarantotalletukset pankki palautti rahalaitoksille ennen vuoden loppua. Lisenssitalletusvelvollisuutta puolestaan huomattavasti lievennettiin. Rediskonttauspolitiikassa pankki sen sijaan oli tiukkana koko vuoden estääkseen sen, että rahalaitokset laajentaisivat luotonantoaan keskuspankkiluoton turvin. Myös pankin johdon julkisuuteen antamalla lausunnoilla koetettiin vaikuttaa siihen, että rahalaitokset olisivat pidättyviä luotonannossaan, samoin kuin siihenkin, että valtion finanssipolitiikassa otettaisiin rahapolitiikan vaatimukset riittävästi huomioon.

Valtiontaloutta rasittivat suuret työllisyys- ja tukipalkkiomenot, ja kun yleislakon lopettamiseksi suoritettut palkankorotukset ja veronalen-

nukset yhä heikensivät budjettia, valtion finanssipolitiikan tavoitteeksi muodostui lähinnä vajauksen pienentäminen. Keväällä toteutetusta välillisten verojen ja maksujen korottamisesta sekä syksyllä suoritetusta tukipalkkioiden huomattavasta alentamisesta huolimatta vajauksen syntymistä ei kuitenkaan kyetty estämään.

Eduskunnan kieltäytyttyä vuoden 1955 lopussa uudistamasta taloudellista valtalakia hintavalvonta lakkasi vuoden 1956 alusta. Tämän johdosta maataloustuottajien oli mahdollista suorittaa maidon hinnan korotus, mikä sitten tuli olemaan näkyvänä aiheena yleislakon alkamiseen. Maaliskuussa lakon jälkeen hintavalvontaoikeudet palautettiin entiselleen. — Edellisenä vuonna maataloustulon osalta oli voimassa valtioneuvoston päätös, jolla maataloustulo oli sidottu ns. yleisen ansiotason kehitykseen. Keväällä hyväksyttiin laki, joka tuli koskemaan satovuosien 1956/1957—1958/1959 maataloustuloa ja joka periaatteiltaan oli entisten säännösten kaltainen. Syksyllä suoritetussa maataloustulon tarkistuksessa korotettiin eräiden tuotteiden hintoja yleisen ansiotason nousun vuoksi.

Tuontipolitiikassa oli vuonna 1955 siirrytty ns. tuonnin automatisointiin, mikä koski lähinnä raaka-aineita. Vuoden 1956 aikana ei ulkomaankaupan liberalisointia voitu jatkaa. Kun valuuttatilanne jatkuvasti kiristyi, joulukuussa päinvastoin jouduttiin lisensiointia automatisoidun tuonnin piiriin kuuluvien tuotteiden osalta supistamaan. Kauppapoliittisten suhteiden osalta on mainittava, että toisaalta Neuvostoliiton ja toisaalta eräiden Itä-Euroopan maiden kanssa voimassa olleita kolmikantasopimuksia ei vuoden lopussa enää uusittu Itä-Saksan ja Puolan osalta ja Tšekkoslovakian osaltakin rajoitettiin tuon järjestelyn puitteissa tapahtuvaa kaupavaihtoa.

Kun tiedossa oli, että valtion menot eräiden uusien päätösten, mm. kansaneläkkeiden korotuksen, vuoksi tulisivat vuoden 1957 puolella yhä paisumaan, ja kun toisaalta palkkaliikehtimisen uhka elinkustannusindeksin noustessa jatkuvasti kasvoi, oli sekä valtionalouden tervehdyttäminen että laajemman koko taloutta koskevan vakauttamisohjelman aikaansaaminen keskeisenä talouspoliittisena kysymyksenä. Ratkaisuja ei kuitenkaan saatu aikaan vuoden 1956 aikana, vaan ne siirtyivät seuraavan vuoden puolelle.

Maataloustuotannon volyyymi kasvoi ennakkolaskelmien mukaan 8 % edellisestä vuodesta. S a d o n määrä oli 3 480 milj. rehuyksikköä, joten se oli 6 % edellisen vuoden satoa suurempi, mutta kuitenkin vielä 11 % pienempi kuin vuonna 1953 saatu sodan jälkeisen ajan suurin sato. Satoiveet näyttivät vielä heinäkuussa erittäin suotuisilta, mutta elokuussa runsaat sateet ja paikalliset hallat alensivat satotuloksia. Viljelty ala oli 2 580 000 hehtaaria eli 14 000 hehtaaria suurempi kuin vuonna 1955.

Seuraavassa on esitetty tärkeimpien viljelyskasvien sadot miljoonina kiloina.

	Vehnää	Ruista	Ohraa	Kauraa	Perunaa	Juuri- kasveja	Kuivaa pelto- heinää
1952	226.9	183.1	223.5	808.5	1 503.8	704.8	3 142.2
1953	217.9	129.9	314.4	904.1	1 379.2	754.5	3 407.7
1954	235.4	132.1	262.2	773.7	1 089.6	748.7	3 390.4
1955	189.7	118.7	262.1	643.8	1 066.9	637.9	3 197.2
1956	198.7	123.7	286.4	658.9	1 693.4	615.2	3 222.2

Myös karjataloustuotannossa tapahtui lisäystä. Niinpä maidon tuotannon määräksi on arvioitu 3 088 milj. kiloa, mikä oli lähes 8 % suurempi kuin edellisen vuoden tuotanto. Samanaikaisesti lehmien luku aleni 31 000:lla ja oli kesäkuussa 1 124 000. Maidon tuotannon kasvu johti voin ja juuston valmistuksen lisäykseen. Meijerivoin tuotanto oli 65.7 milj. kiloa, mikä vastasi 48.7 milj. kiloa vuonna 1955. Juuston tuotanto oli puolestaan 28.2 milj. kiloa oltuaan 22.2 milj. kiloa vuonna 1955. Kanamunien ja lihan tuotannon arvioidaan muodostuneen lähes samaksi kuin vuonna 1955.

Maitotaloustuotteiden vähittäishintoja korotettiin vuoden aikana sekä tuottajahintojen nostamiseksi että valtion tukipalkkiomenojen supistamiseksi. Hinnankorotukset pienensivät kotimaista kysyntää, ja kun tuotanto samalla kasvoi, ylijäämä oli markkinoitava ulkomaille. Voin vienti nousi vuoden aikana nettomäärin 10.3 milj. kiloon, sen sijaan että edellisenä vuonna voita oli tuotu maahan nettomäärin 7.8 milj. kiloa. Juuston vienti oli 12.5 milj. kiloa vastaten 11.8 milj. kiloa edellisenä vuonna. Kun hinnat kansainvälisillä markkinoilla olivat kotimaisia tuotantokustannuksia alemmat, maitotaloustuotteiden vienti aiheutti valtiolle huomattavat vientipalkkiomenot.

Maataloudesta saatujen tulojen arvioidaan kokonaisuudessaan nousseen vuodesta 1955 hieman yli 30 %. Nousu johtui osaltaan tuotannon kasvusta, mutta pääasiallisesti se aiheutui maataloustuotteiden tuottajahintojen korotuksista.

Metsätöissä ei kertomusvuonna päästy edellisen vuoden tuloksiin. Markkinapuutavaraa hakattiin vuoden aikana 36.6 milj. pinokuutiometriä eli 5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vähennys johtui alkuvuoden hakkuiden vähydestä. Tammi—toukokuun hakkuumäärä jäi nimittäin yli 9 % pienemmäksi kuin edellisen vuoden vastaava määrä. Kesä—joulu-kuun aikana hakkuut sen sijaan olivat runsaan parin prosentin verran suuremmat kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Lisäys lienee johtunut lähinnä siitä, että metsätyönantajat koettivat saada työt suoritetuiksi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa siltä varalta, että myöhemmin tapahtuisi huomattavia palkankorotuksia. Myös edulliset sääsuhteet jouduttivat hakkuita.

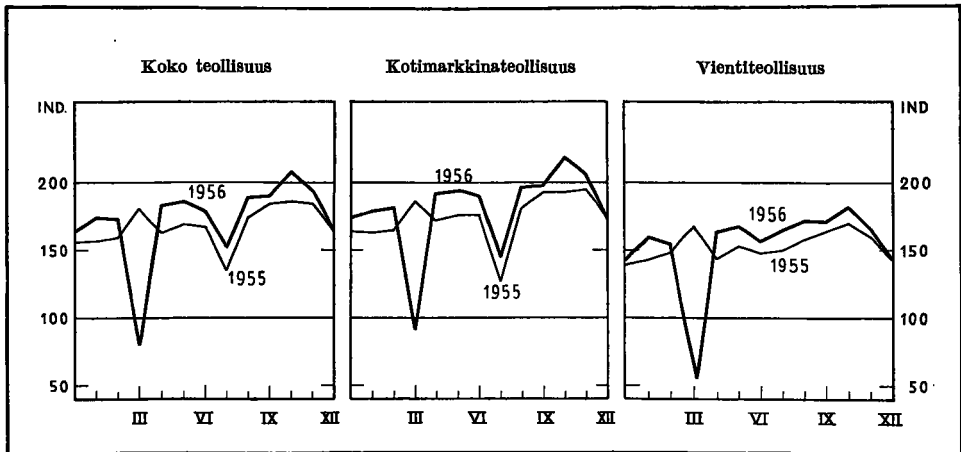
Hakkuumäärä supistui miltei kaikkien puutavaralajien osalta edellisestä vuodesta. Merkityksellisin oli järeän havupuun hakkuiden 27 %:n väheneminen. Järeän lehtipuun hakkuumäärän vähennys oli suhteellisesti vieläkin suurempi, 43 %, mutta pinokuutiometreissä mitattuna huomattavasti pienempi. Nämä luvut kuvastavat samalla vaneri- ja sahatteollisuuden vaikeuksia. Paperipuun hakkuumäärän supistus oli vain 3 %. Vähennys jakautui tasaisesti sekä mänty- että kuusipaperipuun osalle. Kaivospuun hakkuissa tapahtui prosentien verran lisäystä. Polttopuun hakkuumäärän kasvu oli sitä vastoin erittäin huomattava, 53 %. Näin suuren nousun selittää se, että parina aikaisempina vuonna ovat polttopuun hakkuumäärät olleet suurten varastojen vuoksi suhteellisen vähäiset.

Metsätöissä olevien työntekijöiden luku väheni suhteellisesti enemmän kuin hakkuumäärät. Keskimäärin oli metsätöissä kuukausitilastojen perusteella laskien 80 600 henkilöä vastaavan luvun oltua 89 000 edellisenä vuonna. Huippu saavutettiin tammikuun lopussa, jolloin koko työntekijämäärä oli 165 000, mistä hakkuutöissä 90 000 miestä. Edellisen vuoden tammikuussa vastaavat luvut olivat 180 000 ja 100 000. Joulukuun lopussa oli metsätöissä 118 000 työntekijää eli 26 000 vähemmän kuin vuoden 1955 lopussa.

Teollisuuden tuotannon kasvu vuoden aikana jäi verrattain pieneksi. Koko teollisuuden volyyymi-indeksi kohosi 173 pisteeseen, mikä ylittää vuoden 1955 tason 2 %:lla. Tuotannon kasvu ei siten ollut läheskään yhtä suuri kuin vuonna 1955, jolloin nousu oli 8 %. Vuosituotannon nousun pienenus johtui käytännöllisesti katsoen kokonaan yleislakon maaliskuussa aiheuttamasta tuotannon pysähdyksestä. Yleislakon jälkeen oli teollisuustuotannon kasvuvauhti sama kuin edellisenä vuonna. Huhti—joulukuussa olikin teollisuustuotannon volyyymi keskimäärin juuri 8 % korkeampi kuin vastaavana aikana vuonna 1955. Seuraavassa asetelmassa on teollisuustuotannon korjatun volyyymi-indeksin (1948 = 100) avulla kuvattu eri teollisuudenhaarojen kehitystä.

	1955	1956	Muutos, %
Metalliteollisuus	157	158	+ 1
Kivi-, savi- ja lasiteollisuus	153	151	— 1
Kemiallinen teollisuus	222	238	+ 7
Nahka-, kumi- ym. teollisuus	146	150	+ 3
Tekstiiliteollisuus	197	205	+ 4
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	197	216	+ 10
Voiman tuotanto	215	219	+ 2
Graafinen teollisuus	165	169	+ 2
Kotimarkkinateollisuus yhteensä	175	180	+ 3
Paperiteollisuus	173	185	+ 7
Puuteollisuus	126	117	— 7
Vientiteollisuus yhteensä	154	157	+ 2
Koko teollisuus	169	178	+ 2

TEOLLISUUSTUOTANNON VOLYYMI-INDEKSI VUOSINA 1955 JA 1956
1948 = 100

Kotimarkkinateollisuuden tuotanto kasvoi jonkin verran enemmän kuin keskimäärin koko teollisuuden. Erityisesti ravinto- ja nautintoaineteollisuuden tuotanto kohosi huomattavasti yli vuoden 1955 tason. Tämä suhteellisesti voimakas nousu johtuu ilmeisesti siitä, ettei yleislakko yleensä koskenut mm. teurastamoja, myllyjä eikä meijereitä. Lisääntynyt maidon tuotanto sitä paitsi nosti meijereiden tuotantoa. Kemiallisen teollisuuden, tekstiiliteollisuuden ja nahka-, kumi- ym. teollisuuden tuotanto kasvoi varsin huomattavasti niin kuin edellisenäkin vuonna. Sitä vastoin metalliteollisuuden tuotanto pysyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Esim. konepajateollisuudessa tuotannon määrä oli aivan entisen suuruinen. Tarkasteltaessa metalliteollisuuden tuotannon kehitystä huhtikuusta lähtien vuoden loppuun, voidaan havaita, että metalliteollisuuskin oli lisännyt tuotantoaan jopa 6 % vastaavasta ajasta vuonna 1955.

Vientiteollisuuden kokonaistuotanto kasvoi vuoden aikana, vaikka eräät tuotannon haarat taantuivatkin. Tuotannon nousu oli kuitenkin paljon vähäisempi kuin vuonna 1955. On kuitenkin aiheellista todeta, että yleislakon jälkeen oli vientiteollisuuden tuotannon nousuvauhti sama kuin edellisenä vuonna eli 9 %. Tuotannon nousu johtui pääasiallisesti paperiteollisuuden tuotannon lisäyksestä, joka oli 7 %. Puuteollisuuden tuotanto puolestaan supistui 7 % vuoden 1955 tasosta, vaikka tuotanto olikin huhti—joulukuussa jo samalla tasolla kuin vastaavana aikana vuonna 1955. Seuraavassa tarkastellaan lähemmin eri teollisuuslajien kehitystä.

Sahatavaran vienti ja sahatavaran hinnat olivat vuonna 1956 alhaisemmalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Sahatavaran tuotanto, joka vuonna 1955 oli 1 070 000 standarttia, aleni 920 000 standarttiin. Vienti taas aleni 786 000 standartista 648 000 standarttiin. Suurimpaan ostajamaahan, Englantiin, tapahtunut vienti, joka edellisenä vuonna oli lisääntynyt 326 000 standarttiin, supistui 238 000 standarttiin. Sahatavaran viennin arvo, joka vuonna 1955 oli 36 600 milj. markkaa, väheni 21 100 milj. markkaan.

Vanerin tuotanto sekä vienti jäivät huomattavasti alle vuoden 1955 tason. Tuotanto supistui 342 000 kuutiometristä 271 000 kuutiometriin ja vienti 321 000 kuutiometristä 230 000 kuutiometriin. Koska vanerin vientihinnat laskivat, vähenivät vanerista saadut vientitulot 10 700 milj. markasta 7 100 milj. markkaan. Englanti oli vanerinkin suurin ostajamaa.

Puutaloteollisuuden tuotteille ei vuoden aikana ponnisteluista huolimatta onnistuttu löytämään uusia markkinoita korvaamaan Neuvostoliittoon tapahtuneiden toimitusten tyrehtymistä. Puutaloteollisuuden tuotanto pysyi entisellä tasollaan eli 350 000 neliömetrinä (lattiapinta-alaa). Vienti puolestaan pieneni 296 000 neliömetristä 263 000 neliömetriin. Puutaloteollisuuden tuotteista saadut vientitulot, jotka vuonna 1955 olivat 2 100 milj. markkaa, alenivat 1 400 milj. markkaan.

Puuhiokkeen tuotanto lisääntyi 919 000 tonnista 981 000 tonniin. Suurin osa tästä tuotannosta käytettiin kotimaassa. Puuhiokkeen vienti jäi suurin piirtein edellisen vuoden määrään. Vuonna 1955 vietiin maasta puuhioketta 183 000 tonnia, ja vuonna 1956 oli vienti 186 000 tonnia. Puuhioketta vietiin eniten Englantiin ja Ranskaan. Vientituloja kertyi 3 100 milj. markkaa eli 300 milj. markkaa enemmän kuin vuonna 1955.

Selluloosan tuotanto nousi jonkin verran vuoden 1955 tasosta. Selluloosan vienti ylitti edellisen vuoden tason, mutta vuoden 1937 vientihuippu jäi edelleen saavuttamatta. Selluloosan kokonaistuotanto oli 1 859 000 tonnia oltuaan edellisenä vuonna 1 826 000 tonnia. Sulfiittiselluloosan osalta vienti oli 679 000 tonnia oltuaan edellisenä vuonna 682 000 tonnia ja sulfaattiselluloosan osalta puolestaan 452 000 tonnia oltuaan edellisenä vuonna 447 000 tonnia. Myös vientihinnat pysyttelivät suurin piirtein edellisen vuoden tasolla, joten selluloosan viennistä saadut tulot olivat käytännöllisesti katsoen samat kuin edellisenä vuonna eli noin 35 000 milj. markkaa. Tärkeimmät selluloosan ostajamaat olivat edelleen Englanti, Ranska, Yhdysvallat ja Länsi-Saksa.

Paperin tuotannossa ylitettiin edellisen vuoden ennätysmäärä. Tuotanto oli kaikkiaan 1 102 000 tonnia; siitä oli sanomalehtipaperia 592 000 tonnia, voimapaperia 203 000 tonnia ja muita paperilaatuja 307 000 tonnia. Vuonna 1955 oli paperia tuotettu 1 012 000 tonnia, josta sanomalehti-

paperin osuus oli 530 000 tonnia. Paperin vienti lisääntyi voimakkaasti ylittäen edellisen vuoden viennin 92 000 tonnilla ja nousten 997 000 tonniin. Eniten kasvoi sanomalehtipaperin vienti. Sen lisäys oli 67 000 tonnia. Yhteensä paperin viennistä saadut tulot lisääntyivät 30 000 milj. markasta 38 000 milj. markkaan. Tärkeimmät paperin ostajamaat olivat Yhdysvallat, Englanti ja Länsi-Saksa.

Kartongin tuotanto kohosi 293 000 tonniin, joten se pysyi suunnilleen samana kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli 289 000 tonnia. Vienti, joka vuonna 1955 oli 110 000 tonnia, aleni vuoden aikana 106 000 tonniin. Vientitulot kartongista olivat 4 000 milj. markkaa kuten edellisenä vuonna.

Kuitulevyjen tuotanto laski 131 000 tonniin oltuaan edellisenä vuonna 135 000 tonnia. Kuitulevyjen vienti, joka edellisenä vuonna oli 61 000 tonnia, aleni vuoden aikana 49 000 tonniin. Viennistä saatiin tuloja 1 100 milj. markkaa, edellisenä vuonna 1 300 milj. markkaa.

Pyöreän puutavaran vienti, joka edellisenä vuonna oli 4 977 000 kuutiometriä, pieneni 4 424 000 kuutiometriin. Paperipuun vienti aleni 627 000 kuutiometrillä 2 457 000 kuutiometriin, mutta kaivospölkkyjen vienti kasvoi 59 000 kuutiometriä. Hintatasossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Pyöreän puutavaran viennistä saatiin tuloja 17 100 milj. markkaa, kun tulot edellisenä vuonna olivat 19 100 milj. markkaa.

Rakennustoiminnan volyyymi pieneni vuoden 1956 aikana, jos mittana käytetään valmistuneita rakennuksia ja myönnettyjä rakennuslupia, mutta sen sijaan keskeneräisten rakennusten kuutiosisältö oli vuoteen 1957 siirryttäessä huomattavasti suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Myönnettyjen talonrakennuslupien kuutiosisältö pysytteli vuoden 1956 aikana alhaisemmalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Tämä johtui ennen kaikkea rakennushalukkuuden pienentymisestä maaseudulla ja luoton-saannin vaikeutumisesta. Rakennuslupien määrän vähentyessä on epäilemättä myös käyttämättömien rakennuslupien määrä vähentynyt. Vuoden aikana koko maassa myönnettiin rakennuslupia 12 % pienemmälle kuutiomäärälle kuin vuotta aikaisemmin eli 22.16 milj. kuutiometrille. Asutuskeskuksissa pysyi myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä suunnilleen ennallaan, mutta maaseudulla se laski jopa 21 %. Kouluja lukuun ottamatta on kaikkien talonrakennustyyppien kohdalla tapahtunut supistusta ainakin jossain määrin, suhteellisesti eniten kuitenkin maatalousrakennusten kohdalla.

Koko maassa valmistui vuoden 1956 kuluessa yhteensä 19.54 milj. kuutiometriä uusia rakennuksia eli tilavuudeltaan 4 % vähemmän kuin vuonna 1955. Valmistuneiden rakennusten kuutiosisältö oli kaupungeissa 28 % suurempi, mutta maaseudulla sen sijaan 26 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Suhteellisesti suurin vähennys tapahtui maatalousraken-

nusten kohdalla, kun sen sijaan teollisuus-, liike- ja julkisia rakennuksia valmistui vuoden 1956 aikana kuutiomäärältään enemmän kuin edellisellä vuonna.

Vuoden viimeisenä päivänä oli keskeneräisten rakennusten kuutiomäärä 28.75 milj. kuutiometriä. Määrä oli 21 % suurempi kuin edellisessä vuoden vaihteessa. Keskeneräisten rakennusten määrä oli jokseenkin tasaisesti lisääntynyt sekä maaseudulla että asutuskeskuksissa. Osittain tähän lienee selityksenä rakentamisen kannalta harvinaisen edullinen alkutalvi. Koko maassa oli ainoastaan keskeneräisten maatalous- ja sairaalarakennusten kuutiosisältö tuntuvasti pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Rakennusainetilanne on ollut koko vuoden hyvä. Ikkunalasin kotimainen tuotanto lisääntyi 27.5 %, betoniraudan ja teräksen 6.5 % ja sementin 2.7 %, mutta tiilien tuotanto väheni 8.0 %.

Työmarkkinat. Työttömyyttä oli vuoden 1956 aikana huomattavasti enemmän kuin edellisellä vuonna. Valtion ja kuntien toimesta järjestettiin, kuten aikaisemminkin, työttömiksi joutuville jatkuvasti työtilaisuuksia. Työhön sijoittaminen ei tapahtunut yksinomaan kuntien työttömyyskortistojen kautta, vaan työtä vailla olevia otettiin töihin myös suoraan työvoimaviranomaisten toimesta. Kokonaan ilman työtä jääneiden henkilöiden lukumäärä pysyi koko vuoden varsin pienenä.

Seuraava asetelma osoittaa työtä vailla olevien ja työllisyysmäärärahoihin rahoitetuissa töissä olevien henkilöiden lukumäärän vuoden 1955 lopussa, maaliskuun 31. päivänä, jolloin työttömyys oli suurimmillaan, ja vuoden 1956 lopussa.

	31. 12. 1955	31. 3. 1956	31. 12. 1956
Työtä vailla olevat	4 383	2 827	7 366
Työttömyys- ja työllisyystöissä olevat:			
Työttömyyskortistosta sijoitetut	5 572	22 790	15 763
Työvoimaviranomaisten muuten sijoittamat	6 759	12 972	10 785
Muu työvoima	3 654	10 353	7 723
Valtion työllisyysvaroin lainoittamissa ja avustamissa töissä	2 135	5 101	10 823

Työttömyyden laajuuden mittana voidaan pitää työtä vailla olevien ja työttömyyskortistosta sijoitettujen sekä työvoimaviranomaisten muuten sijoittamien henkilöiden summaa. Vuoden 1955 lopussa oli työttömien lukumäärä tällä tavoin mitattuna 16 700. Kevättalven aikana työttömyys yhä kasvoi, mikä on normaali kausikehitys, ja huippu saavutettiin maaliskuun lopussa, jolloin työttömien lukumäärä oli 38 600. Työvoima kaikissa niissä töissä, joita rahoitettiin, lainoitetiin tai avustettiin valtion työllisyysvaroin, oli puolestaan suurimmillaan huhtikuun puolivälissä, jolloin se oli 55 700 henkilöä. Tämä luku käsittää paitsi työttömiä myös mm. pysyvän erikoishenkilöstön.

Kevätkaudella työttömyys jälleen supistui, ja kesäkuussa ei kortistoiissa enää ollut työttömiä. Työllisyystöissä oli kuitenkin 2 600 työvoimaviranomaisten muuten sijoittamaa henkilöä. Tällaisena tilanne jatkui koko kesän ja alkusyksyn, kunnes lokakuussa työttömyysluvut alkoivat jälleen kasvaa. Vuoden lopussa oli työttömiä 33 900 henkilöä eli kaksi kertaa niin paljon kuin vuoden alussa.

Palkkausta koskevat erimielisyydet johtivat maaliskuun 1. päivänä maassa yleislakkoon, johon osallistui 451 000 työntekijää. Lakko päättyi saman kuun 19. päivänä. Lakon aikana menetettyjen työpäivien lukumäärä oli 6.9 miljoonaa.

Ulkomaankauppa. Viime vuosina vallinneet hyvät vientisuhdanteet heikkenivät kertomusvuoden aikana jyrkästi mekaanisen puunjalostusteollisuuden tuotteiden kohdalla. Näiden tuotteiden vientimäärät jäivät yleensä 10—20 % pienemmiksi kuin vuonna 1955 ja samalla niiden keskimääräinen hintataso laski tullihallituksen indeksien mukaan edellisestä vuodesta 5 %. Sen sijaan kemiallisen puunjalostusteollisuuden tuotteiden kysyntä pysyi edelleenkin kiinteänä ja tämän ryhmän hintaindeksi nousi 4 %. Muiden vientiartikkelien markkinatilanteessa ei kertomusvuoden aikana tapahtunut mainittavia muutoksia. Koko viennin keskimääräinen hintataso laski 2.3 %. Kun tuontihinnat samanaikaisesti nousivat 1.4 %, heikkeni ulkomaankaupan vaihtosuhte 139 pisteestä 134 pisteeseen (1935 = 100) eli 3.6 %.

Ulkomaankaupan viimeaikaista kehitystä kuvaa seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	Vienti ¹	Tuonti	Koko kauppa- vaihto	Viennin (+) tai tuonnin (—) enemmyys
1951	186 883	155 464	342 347	+ 31 419
1952	156 829	182 186	339 015	—25 357
1953	131 555	121 860	253 415	+ 9 695
1954	156 618	152 137	308 755	+ 4 481
1955	181 259	176 960	358 219	+ 4 299
1956	177 987	203 558	381 545	—25 571

Huolimatta vientisuhdanteiden osittaisesta heikkenemisestä ja yleislakon aiheuttamasta vientituotannon ja -kuljetusten keskeytymisestä kohosi viennin volyyymi suuremmaksi kuin milloinkaan aikaisemmin. Volyymi-indeksi (1935 = 100) oli 129 oltuaan 128 vuonna 1955 ja 118 vuonna 1954. Viennin pääryhmien arvo on viime vuosien aikana kehittynyt seuraavasti, miljoonina markkoina.

¹ Vuosina 1951—1952 ei ole otettu huomioon sotakorvaustavaraain vientiä.

	Eläimistä saatuja ruokatavaroita	Puutavaraa ja puuteoksia	Paperiteolli- suustuotteita	Muita tavaroita	Yhteensä
1951	2 026	73 407	99 108	12 342	186 883
1952	2 927	70 312	66 385	17 205	156 829
1953	2 215	53 085	48 785	27 470	131 555
1954	3 859	62 191	62 789	27 779	156 618
1955	2 612	69 917	77 107	31 623	181 259
1956	4 672	56 668	82 832	33 815	177 987

Puutavaran vähentynyt menekki ja alentuneet hinnat kuvastuvat selvästi siinä, että tämän ryhmän viennin arvo jäi 19 % pienemmäksi kuin vuonna 1955. Suurin vähennys tapahtui vanerin kohdalla, jonka vienti jäi 28 % pienemmäksi kuin edellisellä vuonna. Pyöreää puutavaraa laivattiin 11 %, sahatavaraa 18 %, puutaloja 11 % ja kuitulevyjä 20 % vähemmän kuin vuonna 1955. Paperiteollisuustuotteiden viennin arvo kasvoi edellisestä vuodesta 7 %. Lisäys tuli melkein kokonaisuudessaan paperin osalle. Sanomalehtipaperin vienti kasvoi lähinnä uuden tuotantokapasiteetin valmistumisen ansiosta 14 % ja muun paperin vienti 6 %. Sen sijaan selluloosatuotteita laivattiin vuoden aikana vain saman verran kuin vuonna 1955. Eläimistä saatavien ruokatavaroiden viennin arvo kohosi edellisestä vuodesta kaikkein eniten, 79 %, mikä johtui lähinnä voin ja juuston vientimäärien kasvusta. Voin vienti oli 11.0 milj. kiloa ja nousi siis lähes 1930-luvun vuosien tasolle. Juuston vienti puolestaan oli 12.5 milj. kiloa eli suurempi kuin milloinkaan aikaisemmin. »Muiden tavaroiden» viennin arvo nousi 7 % edellisestä vuodesta. Volyymin kasvua tapahtui varsinkin eräiden metalliteollisuustuotteiden viennissä. Niinpä kuparin ja kupariteosten sekä alusten vienti kasvoi edellisestä vuodesta yli 20 %. — Koko viennin arvosta oli paperiteollisuustuotteiden osuus 46.5 %, puutavara-ryhmän osuus 31.9 % ja muiden tavaroiden osuus 21.6 %. Vastaavat luvut vuonna 1955 olivat 42.5, 38.6 ja 18.9, joten voidaan todeta vientimarkkinoiden epäyhtenäisen kehityksen kuvastuvan selvästi myös viennin koostumuksessa.

Tuonnin sekä volyyymi että arvo kohosivat suuremmiksi kuin milloinkaan aikaisemmin. Volyymi kasvoi edellisestä vuodesta 13.7 % ja tuonti-arvo 15 %. Tuonnin jakaantuminen tavarain käyttötarkoituksen mukaan ilmenee seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

	Tuotantotavaroita		Kulutustavaroita		Yhteensä
	Raaka- aineita	Koneita, kuljetus- neuvoja ym.	Ravinto- ja nautinto- aineita	Muita kulutus- tavaroita	
1951	75 568	32 358	24 402	23 136	155 464
1952	75 493	49 006	32 600	25 087	182 186
1953	48 898	31 760	26 791	14 411	121 860
1954	67 103	39 412	27 082	18 540	152 137
1955	76 121	46 902	30 912	23 025	176 960
1956	87 401	59 431	30 039	26 687	203 558

Tuonnin arvon kasvusta tuli koneiden ja kuljetusneuvojen osalle 47.1 % ja raaka-aineiden osalle 42.7 %. Muiden tavaroiden tuonnissa tapahtui kasvua kestokulutustavaroiden kohdalla. Sen sijaan ravinto- ja nautinto-aineiden tuonnin arvo oli hieman pienempi kuin edellisenä vuonna. Koko tuonnin arvosta oli raaka-aineiden osuus 42.9 %, koneiden ja kuljetusneuvojen osuus 29.2 % ja kulutustavaroiden osuus 27.9 %.

Tuonnin kohoaminen ennätyskellisen suureksi sai aikaan sen, että kauppatase osoitti 25 571 milj. markan vajausta. Vain vuonna 1952 on vajuus ollut samaa suuruusluokkaa, kun sen sijaan vuosina 1953—1955 kauppatase päättyi ylijäämään. Kauppataseen muodostuminen suuresti vajaukselliseksi jo vuoden alkukuukausina ja odotettavissa ollut vuoden aikana kertyvien vientitulojen väheneminen edellisestä vuodesta teki väistämättömäksi tuontilisenioinnin supistamisen. Koko vuonna myönnettyjen tuontilupien arvo jäikin 10 % pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Vähennys ei kuitenkaan sanottavasti tuntunut vielä vuoden 1956 tuonnissa siitä syystä, että osa tuonnista tapahtui vuoden 1955 puolella myönnettyjen tuontilupien nojalla. Vuoden 1956 aikana myönnettyistä tuontiluvista oli automatisoidun lisenioinnin puitteissa tapahtuvan vapaan tuonnin osuus 43 %. Kiristyneen valuuttatilanteen johdosta jouduttiin liseniointia automatisoidun tuonnin piiriin kuuluvien tuotteiden osalta supistamaan joulukuun 13. päivän ja vuoden 1957 maaliskuun viimeisen päivän väliseksi ajaksi 20 % vuoden 1956 keskimääräisestä neljännesvuositasosta. Tämä toimenpide ei vielä kertomusvuoden aikana näkyvästi vaikuttanut tuonnin kehittymiseen.

Ulkomaankauppa suuntautui eri maksualueille seuraavasti:

	Vienti, %		Tuonti, %	
	1955	1956	1955	1956
Punta-alue	27.3	25.2	20.9	21.3
Muut OEEC-maat	32.4	31.4	36.4	39.1
Itäryhmän maat	25.7	27.7	27.1	25.0
Yhdysvallat ja Kanada	5.8	6.7	5.4	6.7
Latinalainen Amerikka	5.5	5.7	7.4	5.6
Muut maat	3.3	3.3	2.8	2.3

Suomen kauppatuttavista oli Englanti edelleen ensimmäisellä sijalla sekä viennissä että tuonnissa. Koko viennin arvosta myytiin Englantiin 21.4 % ja koko tuonnin arvosta 20.4 % ostettiin sieltä. Toisella sijalla olevan Neuvostoliiton osuus viennistä oli 19.2 % ja tuonnista 13.8 %. Lähinnä seuraavina olivat samoin kuin edellisenäkin vuonna Länsi-Saksa, Yhdysvallat ja Ranska.

Kauppavaihto eri kuukausina ilmenee seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

	Vienti	Tuonti	Viennin (+) tai tuonnin (—) enemmyys
Tammikuu	11 881	16 079	— 4 198
Helmikuu	7 458	14 629	— 7 171
Maaliskuu	5 467	7 826	— 2 359
Huhtikuu	9 979	15 769	— 5 790
Toukokuu	16 159	19 739	— 3 580
Kesäkuu	19 801	18 907	+ 894
Heinäkuu	19 617	18 458	+ 1 159
Elokuu	18 399	19 067	— 668
Syyskuu	17 763	17 502	+ 261
Lokakuu	20 600	20 149	+ 451
Marraskuu	14 836	18 251	— 3 415
Joulukuu	16 027	17 182	— 1 155
Yhteensä	177 987	208 558	—25 571

Tavallista ankaramman talven ja yleislakon aiheuttaman laivausten keskeytymisen takia vuoden alkukuukausien vientiluvut jäivät huomattavasti pienemmiksi kuin edellisinä vuosina. Tuonnin kehitykseen nämä häiriötekijät eivät sen sijaan vaikuttaneet yhtä voimakkaasti. Tämän johdosta ensimmäisen vuosipuoliskon kauppataseen tavanmukainen, kausiluonteinen vaje muodostui poikkeuksellisen suureksi, 22.2 miljardiksi markaksi. Laivausten päästyä yleislakon jälkeen käyntiin täydellä tehollaan touko—kesäkuussa, voitiin vientitoimituksissa keväällä syntynyttä vajea vuoden loppuun mennessä suuresti kuroa umpeen. Kun kuitenkin tuonti koko ajan pysytteli ennätysellisen korkealla tasolla, kauppataseen vajeus lisääntyi — vastoin tavallista kausikehitystä — vielä vuoden jälkipuoliskollakin.

Kotimaankauppa. Sekä tukku- että vähittäiskaupan liikevaihdon arvo kasvoivat voimakkaasti vuoden aikana. Kasvaneen tuotannon ja tuonnin ansiosta kauppa pystyi tyydyttämään vuoden aikana paisuneen kysynnän. Seuraava asetelma, joka kauppatilastojen puutteellisuuden vuoksi peittää tukkukaupan osalta vain noin puolet ja vähittäismyynnin osalta vain noin kolmanneksen koko kotimaankaupasta, selvittää kotimaankaupan kehitystä vuosineljänneksittäin.

	Kotimaankaupan volyyymi (1954 = 100)					
	Tukkukauppa			Vähittäiskauppa		
	1955	1956	Muutos, %	1955	1956	Muutos, %
I neljännes	96	96	0	87	95	+9
II »	118	129	+9	116	120	+4
III »	120	130	+9	118	124	+5
IV »	128	130	+2	131	134	+2

Suoritettujen kansantulon ennakoarvioiden mukaan oli tukku- ja vähittäiskaupan nettotuotannon määrän lisäys edellisestä vuodesta noin 5 %.

Liikenne. Alustavien kansantulolaskelmien mukaan liikenteen netto-tuotannon määrä lisääntyi edellisestä vuodesta vain 2 %. Seuraavassa asetelmassa on verrattu liikenteen volyymia kunakin vuosineljänneksenä vastaavaan vuoden 1955 neljännekseen, jonka volyyymi on merkitty sadaksi.

I nelj.	II nelj.	III nelj.	IV nelj.
89	100	98	111

Asetelmasta havaitaan, että liikenne vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana tuskin ylti edellisen vuoden tasolle. Epäilemättä ankara talvi ja yleislakko vaikuttivat vuoden ensipuoliskon kehitykseen. Vuoden jälkipuoliskolla varsinkin viimeisen neljänneksen aikana heijastaa liikenne sitä yleistä nousua, mikä vallitsi tänä aikana talouselämän eri sektoreissa.

L a i v a l i i k e n t e e n kehityksestä ilmenevät selvästi ulkomaankaupassa tapahtuneet muutokset. Suomen ja ulkomaisten välillä kuljetettu tavaramäärä nimittäin supistui viennin kohdalla 6 % eli 7 929 000 tonnista 7 434 000 tonniin ja tuonnin osalta taas lisääntyi 7 % eli 6 329 000 tonnista 6 797 000 tonniin. Suomalaisten alusten kuljettamien tavaramäärien osuus koko ulkomaankaupan merirahtimäärästä aleni 50 %:sta 47 %:iin. Suomen kauppalaivojen lukumäärä aleni edelleen 593 aluksesta 583 alukseen. Sen sijaan bruttotonnimäärä kasvoi 749 000 tonnista 759 000 tonniin.

R a u t a t i e l i i k e n n e ei kasvanut vuoden aikana. Kuljetettu tavaramäärä oli vuoden aikana 17.6 milj. tonnia. Edellisenä vuonna kuljetettiin 19.2 milj. tonnia. Supistus oli 7 %.

A u t o l i i k e n n e t t ä koskevia kokonaistilastoja ei ole saatavissa. Sekä rekisteröityjen autojen määrä että tuontiluvut kuitenkin viittaavat siihen, että autoliikenne on kasvanut. Vuonna 1956 tuotiin maahan 30 200 autoa eli noin 4 000 autoa enemmän kuin edellisenä vuonna. Rekisteröityjä autoja oli 171 500. Lisäys vuoden aikana oli noin 30 000 autoa.

Rahamarkkinat. Vuonna 1956 rahamarkkinoiden kehityksen merkittävimmät piirteet olivat valuuttavarannon supistumisen aiheuttama rahamarkkinain kiristyminen, talletustoiminnan taantuminen, antolainauksen kasvun hidastuminen ja rahalaitosten jatkuva turvautuminen keskuspankkiin.

S u o m e n P a n k k i jatkoi tiukkaa rahapolitiikkaansa jarruttaakseen inflatorista kehitystä. Tammikuussa pankki uusi eri rahalaitosryhmien kanssa edellisenä vuonna tekemänsä sopimuksen, jonka mukaan rahalaitokset tallettavat määräosan talletusten kasvusta kassavarantotileille Suomen Pankkiin, ja talletusvelvollisuutta jatkettiin kesäkuun loppuun. Niinikään pankki säilytti lisenssitalletusvelvollisuuden ja yleislakon jälkeen sitä huhtikuussa lisättiinkin määräämällä talletukset entisen 10 %:n sijasta 20 %:ksi tavaran arvosta.

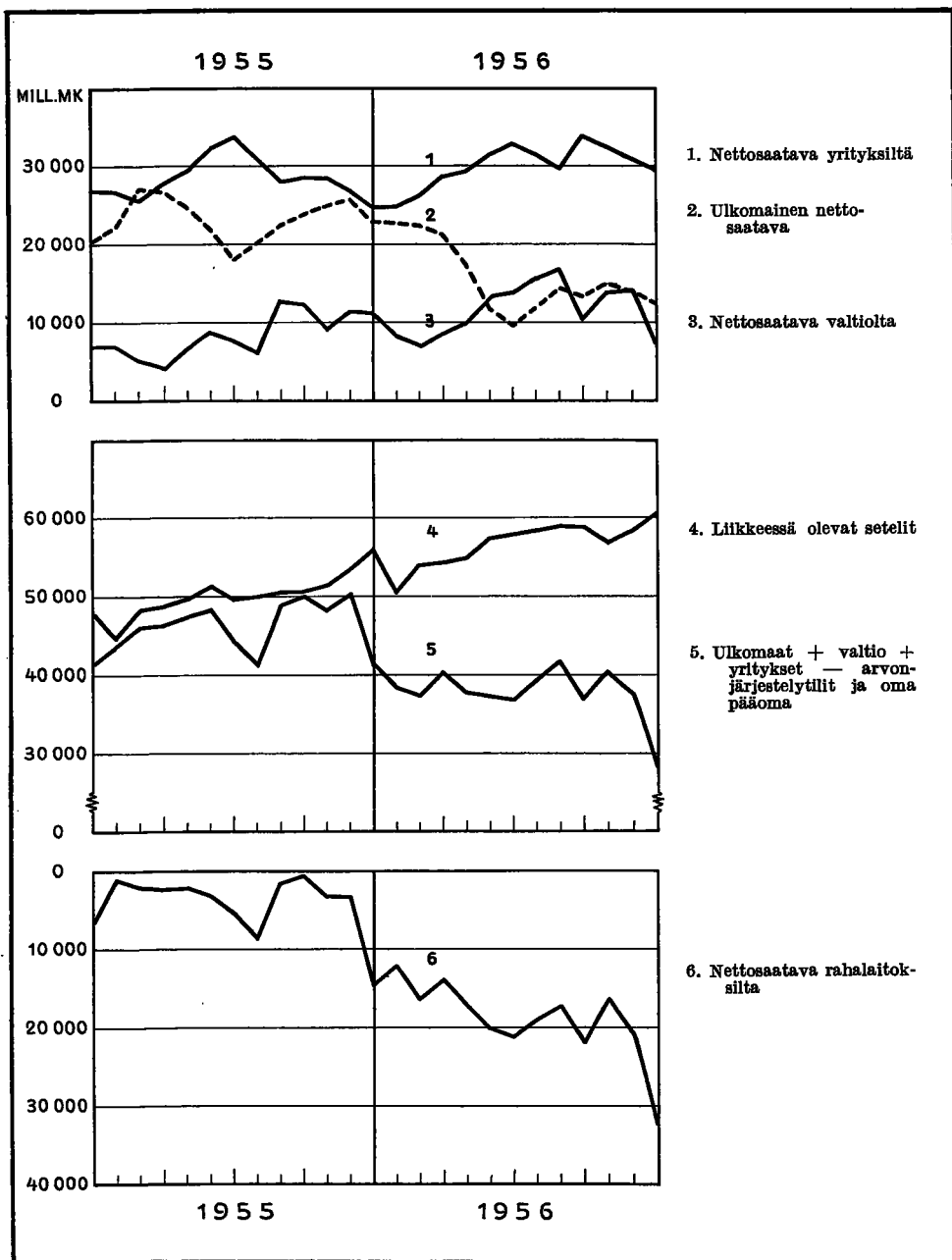
Myöhemmin keväällä rahamarkkinat alkoivat olennaisesti kiristyä toisaalta yleislakon jälkeisen hintojen ja palkkojen korotusten ja toisaalta

suuren tuonnin aiheuttaman valuuttavarannon supistumisen johdosta. Tälöin Suomen Pankki luopui ostokyvyn suoranaista supistamista merkitsevästä aikaisemmista menetelmistään, joita ilmankin se nyt saattoi ylläpitää kireän rahan politiikkaa. Pankki ei vaatinutkaan kassavarantosopimusta enää uudistettavaksi, vaan aloitti kassavarantotalletusten palauttamisen sopimuksen mukaisesti lokakuussa. Kun rahamarkkinat myöhemmin yhä kiristyivät johtaen rediskonttausten voimakkaaseen kasvuun, pankki nopeutti palautuksia niin, että kaikki kassavarantotalletukset tulivat palautetuiksi ennen vuoden loppua rahalaitoksille. Vuoden alussa näitä talletuksia oli ollut 6.7 miljardia markkaa. Lisenssitalletusvelvollisuutta puolestaan lievennettiin jo kesäkuun alusta lukien alentamalla talletusten määrä takaisin 10 prosenttiin tavarán arvosta ja lyhentämällä talletusten maksimiaikaa. Syyskuussa päätettiin lisäksi palauttaa joukko vanhempia talletuksia. Näiden toimenpiteiden johdosta lisenssitalletusten määrä, joka vuoden alussa oli 6.6 miljardia markkaa ja kesäkuukausina yli 9 miljardin markan, oli vuoden lopussa enää 4.1 miljardia markkaa. Edelleen pankki päätti syyskuussa poistaa puutavarain toimituksia vastaan nostettavia ennakkoja koskeneet aikaisemmat rajoitukset.

Suomen Pankki pyrki jatkuvasti rajoittamaan rahalaitosten pysyvää luotonottoa keskuspankista jarruttaakseen näiden oman luotonannon kasvua. Tässä tarkoituksessa pankki edelleenkin peri rediskonttauksista lisäkorkoa vuonna 1952 omaksutun menetelmän mukaan. Kun rahalaitokset eivät onnistuneet mukauttamaan luotonantoansa hidastuneen talletustoiminnan puitteisiin, rediskonttausten määrä pysyi kuitenkin sillä korkealla tasolla, mille se oli vuoden 1955 joulukuussa noussut. Vuonna 1955 rediskonttausten viikkokeskimäärä oli ollut 7.0 miljardia, joulukuun lopussa määrä oli 22.6 miljardia ja vuoden 1956 viikkokeskimäärä puolestaan oli 23.9 miljardia markkaa. Vuoden 1956 lopussa näiden vekselien määrä kasvoi jopa 33.7 miljardiin markkaan, mikä kuitenkin johtui lähinnä siitä, että valtio lykkäsi vuoden viimeisinä päivinä eräiden maksujensa, eritoten kuntien ennakovero-osuuksien, suorittamista. Onkin syytä todeta, että jo heti vuoden 1957 tammikuun ensimmäisellä viikolla rediskonttaukset vähenivät 7.8 miljardia markkaa.

Valtion nettovelka Suomen Pankille osoitti äsken mainitun maksulykkäyksen johdosta koko vuoden osalta 3.2 miljardin markan vähennystä. Vuoden kuluessa valtion nettovelka oli kuitenkin yleensä osoittanut kasvua, ja heti vuoden 1957 ensimmäisellä viikollakin se nousi 5.8 miljardia markkaa. Mitä taas tulee Suomen Pankin luotonantoon omille asiakkaille, pankki noudatti pidättyvyyttä mutta ei kuitenkaan vaatinut luottojen supistamista. Lähinnä vientiennakoiden kasvun vuoksi pankin koko nettosaatava yrityksiltä, huomioon ottamatta lisenssitalletuksia, suureni vuoden aikana 2.5 miljardia markkaa.

SUOMEN PANKIN NETTOTASE VUOSINA 1955 JA 1956

Suomen Pankin taseen kehitystä valaisee oheinen kuvio, joka on laadittu nettotaseesta taulukossa 3 esitettyjen tietojen nojalla. Kuvion selitykseksi mainittakoon, että »summaryhmä» (5) on saatu laskemalla yhteen nettosaatava yrityksiltä (1), ulkomainen nettosaatava (2) ja nettosaatava valtiolta (3) ja vähentämällä tästä arvonjärjestelytilit ja oma pääoma. Pankin nettosaatava rahalaitoksilta on niin muodoin liikkeessä olevien setelien (4) ja »summaryhman» (5) erotus. Se on esitetty vielä erikseen mitattuna vaakasuoralta tasolta alaspäin (6), jolloin riippuvuus sen ja »summaryhman» kehityksen välillä käy havainnolliseksi.

Seuraavassa asetelmassa on vielä esitetty pankin taseessa vuoden aikana tapahtuneet tärkeimmät muutokset ja niiden rahamarkkinoita kiristävä (—) tai keventävä (+) vaikutus, miljoonina markkoina.

	Nettovaikutus
Ulkomainen nettosaatava, vähennys	—10 479
Nettosaatava valtiolta, vähennys	— 3 234
Neuvostoliiton kultalaina, lisäys	— 1 016
Pankin omat varat, lisäys	— 1 252
Muut erät, nettomuutos	— 2 346
Rediskonttatut vekselit, lisäys	+11 037
Pankkien shekkitilit, vähennys	+ 539
Kassavarantotalletukset, vähennys	+ 6 677
Lisenssitalletukset, vähennys	+ 2 453
Saatavat yrityksiltä, lisäys	+ 2 473
Nettomuutos = setelistön lisäys	+ 4 852

Kuten kuviosta ja asetelmasta näkyy, ulkomaisen nettosaatavan pieneeminen kiristi rahamarkkinoita aivan olennaisesti. Kassavarantomenettelyn purkamisella ja lisenssitalletusvelvollisuuden helpottamisella saatettiin kuitenkin lieventää valuuttavarannon supistumisen ja muiden rahamarkkinoita kiristäneiden tekijäin vaikutusta. Syyt rediskonttausten kasvuun mainittiin jo edellä. Kun taloudellisen aktiviteetin kasvu ja tulo-tason nousu lisäsivät käteisrahan tarvetta, liikkeessä oleva setelistö kasvoi ja oli vuoden lopussa 4 852 milj. markkaa suurempi kuin vuoden alussa. Setelistön lisäys merkitsi lähinnä yleisön käteiskassojen kasvua, sillä rahalaitosten ja valtion kassat pysyivät vuoden aikana miltei muuttumattomina.

Liikepankkien ottolainaus yleisöltä väheni vuoden aikana huomattavasti. Vuoden lopussa oli liikepankkien talletustileillä lähes 1 miljardi markkaa vähemmän kuin vuoden alussa. Jos vuoden viimeisenä päivänä suoritettu talletustilien korkojen hyvitys jätetään huomioon ottamatta, voidaan todeta, että vuoden kuluessa liikepankkien talletustileiltä nostettiin lähes 6.5 miljardia markkaa enemmän kuin niille talletettiin. Yhtenä syynä tähän epäedulliseen tulokseen oli se, että liikepankit eivät vastaanottaneet talletuksia indeksiehtoïsille tileille, niinkuin useimmat muut

rahalaitokset. Talletustileillä tapahtunutta ottolainauksen heikkenemistä ei pystynyt korvaamaan shekkitilien 2 miljardin markan kasvu. Liikepankkien antolainauksen laajentaminen oli näin ollen varsin vaikeata ja antolainaus lisääntyikin vain 7.2 miljardia markkaa. Prosenttisesti laajeni luotonanto eniten shekkitilien ja vähiten vekselien kohdalla. Suomen Pankki palautti liikepankeille 5.5 miljardia markkaa kassavarantotalle-
tuksia, minkä lisäksi niiden kassatilannetta vahvisti myös valuuttojen myynti, nettomäärältään 1.3 miljardia markkaa. Samaan aikaan liikepankkien nettovelka muille kotimaisille rahalaitoksille väheni 4.4 miljardia markkaa. Vuoden aikana liikepankkien kassat kasvoivat 1.5 miljardia markkaa, mikä ei kuitenkaan merkinnyt niiden maksuvalmiusaseman parantamista, koska rediskonttausvelka lisääntyi peräti 8.5 miljardia markkaa.

Liikepankkien yhteenlasketun taseen tärkeimmät muutokset käyvät ilmi seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

		Lisäys +, vähennys —
Kassa		+ 1 486
Kassavaranto Suomen Pankissa		— 5 533
Ulkomaiset saatavat, netto		— 1 263
Antolainaus yleisölle:		
Vekselit	+ 963	
Shekkitilit	+ 1 539	
Lainat	+ 4 726	+ 7 228
Obligaatiot ja osakkeet		+ 749
Vastaavat		+ 3 109
Ottolainaus yleisöltä:		
Talletukset	— 987	
Shekkitilit	+ 2 026	+ 1 039
Maksujen välitykset, netto		— 720
Kotimaiset rahalaitokset, netto		— 4 442
Suomen Pankki		— 8 460
Muut erät, netto		— 1 221
Vastattavat		+ 3 109

Muiden rahalaitosten kohdalla ei talletustilien väheneminen ollut markkamääräisesti eikä suhteellisesti yhtä suuri kuin liikepankeissa. Toisaalta on kuitenkin todettava, että minkään rahalaitosryhmän talletustilit eivät lisääntyneet, jos vuoden lopussa suoritettu korkojen merkintä jätetään huomioon ottamatta. Osuuskassat ja säästöpankit joutuivatkin vuoden aikana vähentämään saataviaan keskuspankeiltaan sekä lisäämään velkojaan keskuspankkeihinsa. Kassavarantotalletusten palautus ei ehtinyt muuttaa tilannetta vuoden 1956 aikana.

Seuraava asetelma osoittaa kaikkien rahalaitosten kokoo ttolainauksen muutokset vuosien 1955 ja 1956 aikana.

	Lisäys (+) tai vähennys (—) edellisestä vuodesta			
	1955		1956	
	milj. mk	%	milj. mk	%
Liikepankit	+16 025	+13.5	+1 039	+ 0.8
Säästöpankit	+16 856	+17.5	+3 995	+ 3.5
Osuuskassat	+ 9 296	+17.1	+2 139	+ 3.4
Postisäästöpankki	+ 2 994	+10.0	+1 089	+ 3.3
Osuuskauppojen säästökassat .	+ 1 840	+13.7	+ 758	+ 5.0
Osuuskassojen Keskus Oy	— 198	—37.6	— 97	—23.8
Suomen Kiinteistöpankki Oy .	+ 8	+20.0	+ 2	+ 4.2
Yhteensä	+46 821	+14.9	+8 925	+ 2.5

Yleisön varsinaiset talletukset rahalaitoksissa kasvoivat vuoden 1956 aikana kaikkiaan vain 2.3 %, kun ne olivat kasvaneet vuonna 1955 jopa 16.5 %. Yleisön shekkitilit rahalaitoksissa taas lisääntyivät 3.7 % vuonna 1956, mitä vastaava lisäys oli edellisenä vuonna ollut 5.2 %.

Vuoden 1956 aikana yleisön mielenkiinto indeksiehtoisiin talletuksiin oli varsin suuri. Indeksitalletukset lisääntyivätkin niin paljon, että niiden yhteismäärä, joka vuoden alussa oli vain 341 milj. markkaa, oli vuoden lopussa jo 22 463 milj. markkaa. Kysymys ei kuitenkaan ollut uusista talletuksista vaan, kuten äskeisestä asetelmasta helposti voi päätellä, käytännöllisesti katsoen kokonaan vain talletusten siirtämisestä tavallisilta tileiltä indeksiehtoisille tileille.

Rahalaitosten antolainaus yleisölle kasvoi vuoden 1956 aikana vain 5.3 %. Markkamääräisesti kasvu oli kuitenkin kaksi kertaa niin suuri kuin koko ottolainauksen lisäys. Seuraavasta asetelmasta käyvät ilmi eri rahalaitosten antolainauksen muutokset vuosina 1955 ja 1956.

	Lisäys (+) tai vähennys (—) edellisestä vuodesta			
	1955		1956	
	milj. mk	%	milj. mk	%
Liikepankit	+26 481	+20.5	+ 7 228	+ 4.6
Säästöpankit	+13 927	+19.9	+ 6 358	+ 6.6
Osuuskassat	+ 8 519	+14.4	+ 1 605	+ 2.3
Postisäästöpankki	+ 2 743	+12.4	+ 1 366	+ 5.5
Osuuskassojen Keskus Oy ...	— 1 301	—23.7	+ 1 573	+37.4
Kiinnitysluottolaitokset	+ 827	+ 6.0	+ 1 091	+ 8.0
Yhteensä	+51 196	+16.8	+19 222	+ 5.3

Rahalaitosten shekkitililuotot lisääntyivät suhteellisesti voimakkaimmin eli 8.1 %, varsinaiset lainat ja kiinnitysluotot kasvoivat 6.0 % ja vekselit vain 2.1 %. Vastaavat prosenttiluvut vuonna 1955 olivat 20.2, 15.7 ja 18.9 %. Kiinnitysluottolaitosten luotonannon suhteellisen voimakkaan nousun selityksenä on Mortgage Bank of Finland Oy:n toiminnan aloittaminen.

Obligaatiomarkkinoita hallitsi valtio kuten edellisinäkin vuosina. Valtion lisäksi emittoivat uusia obligaatioita vain Suomen Teollisuushypoteekkipankki Oy, Tampereen kaupunki sekä osuustoiminnalliset keskusjärjestöt SOK ja OTK. Seuraava asetelma osoittaa obligaatiomarkkinoiden tärkeimmät liiketoimet vuonna 1956, miljoonina markkoina.

Uudet obligaatiolainat		
	Suunniteltu loppusumma	Myyty
Valtion lainat:¹		
6 ½ %:n laina	1 000	236
8 ½ %:n laina	1 500	1 500
I vaihtuvakorkoinen laina	5 000	5 000
II vaihtuvakorkoinen laina	3 500	3 500
III vaihtuvakorkoinen laina	2 000	1 108
Kaupunkien lainat:		
Tampereen kaupungin laina	200	200 ²
Luottolaitosten lainat:		
Suomen Teollisuushypoteekkipankki Oy	483	483
Muiden lainat:		
SOK	300	76
OTK	100	20
Yhteensä	14 088	12 128

Vuonna 1956 myydyt, aikaisemmin liikkeelle lasketut obligaatiolainat

	Vuodelta	Myyty
Valtio:		
Tielaina	1954	65
Kaupungit ja seurakunnat:		
Helsingin kaupungin laina	1950	21
Tampereen ev. luth. seurakunnan laina	1953	30
Muut:		
OTK	1954	85
Vaasan Keskussairaala	1953	1
Yhteensä		202

Vuoden aikana myytiin obligaatioita siten yhteensä 12 325 milj. markan arvosta, mistä valtion lainojen osuus oli 11 409 milj. markkaa. Valtion liikkeelle laskemista obligaatioista merkitsi Postisäästöpankki yksin 3.9 miljardia markkaa. Lukuun ottamatta tielainaa vuodelta 1954 ja 8 ½ %:n lainaa vuodelta 1956 kaikki valtion lainat olivat indeksiin sidottuja.

¹ Obligaatiolainojen lisäksi valtio on saanut Kansaneläkelaitokselta pitkäaikaisen, 469 milj. markan määräisen velkakirjalainan. Tässä ei ole otettu huomioon lisäkorvausobligatioita, joita jaettiin vuoden aikana 953 milj. markan arvosta.

² Lunastettu toistaiseksi kaupungin omiin rahastoihin.

Vuoden 1956 aikana valtio kuoletti kotimaisia lainojaan kaikkiaan 4.2 miljardia markkaa. Kun valtion nettolainananto vuoden 1956 aikana nousi noin 22 miljardiin markkaan, voidaan todeta, että valtion merkitys luotonantajana oli suunnilleen samaa suuruusluokkaa kuin kaikkien rahalaitosten yhteensä. Valtion indeksilainojen myynti yleisölle puolestaan oli suunnilleen yhtä suuri kuin yleisön kaikkien talletusten kasvu rahalaitoksissa.

Korokannassa tapahtui vuoden aikana eräitä muutoksia. Suomen Pankki korotti huhtikuussa diskonttokorkonsa 5—7 ½ prosentista 6 ½—8 prosenttiin. Marraskuun alusta lukien on pankin soveltama alin korko ollut käytännössä 7 ½ %. Muiden rahalaitosten kohdalla sovellettiin korkoja, joista eri rahalaitosryhmien välillä sovittiin joulukuussa 1955. Sopimuksen mukaan kaikkien rahalaitosten ylin talletuskorko tuli olemaan 5 ¾ %, sen sijaan että se liikepankeissa ja Postisäästöpankissa oli aikaisemmin ollut 6 % ja muissa rahalaitoksissa 6 ¼ %. Myös indeksiehtoisten talletustilien korko, joka puolestaan oli ollut 4 ¾ %, muutettiin 5 ¾ prosentiksi. Otto- ja antolainauskorot olivat vuoden aikana siten seuraavat:

	%
Kaikkien rahalaitosten tavalliset talletustilit	5 ¾
Postisiirtotilit ja liikepankkien shekkitilit	1
Muiden rahalaitosten shekkitilit	1 ½
Indeksiehtoiset talletustilit	5 ¾
Suurten liikepankkien, Postisäästöpankin, suurten säästöpankkien ja osuuskassojen antolainauskorot, enintään	8
Pienten liikepankkien, pienten säästöpankkien ja osuuskassojen antolainauskorot, enintään	8 ½

Syyskuussa sanottiin tämä korkosopimus irti vuoden 1957 alusta lukien.

Arvopaperimarkkinoilla vuosi 1956 oli vilkas. Pörssin kokonaisvaihto oli 3.6 miljardia markkaa, joten se lisääntyi 54 % edellisestä vuodesta. Pörssissä noteerattujen osakkeiden yleisindeksi, joka edellisenä vuonna oli 339 (1948 = 100), nousi 487 pisteeseen, joten nousu oli 44 %. Pankkiosakkeiden keskimääräinen kurssi pysyi miltei muuttumattomana, mutta teollisuusosakkeiden kurssi nousi 49 %. Pörssinoteerauksien huippuarvot saavutettiin elokuussa, jolloin yleisindeksi nousi 571 pisteeseen eli 64 % korkeammalle kuin edellisen vuoden keskiarvo. Myöhemmin pörssinoteeraukset laskivat noin 25 %. Syynä tähän olivat epäilemättä runsaat osakeannit, ennen kaikkea ilmaisosakkeiden annit, ja kireä luotto-tilanne sekä osingonjakoa koskevat heikontuneet odotukset.

Uusia osakeyhtiöitä perustettiin vuoden aikana kaikkiaan 1 182 ja niiden yhteenlaskettu osakepääoma oli 7 995 milj. markkaa. Osakepääomaansa korotti 595 osakeyhtiötä korotusten noustessa yhteensä 13 330 milj. markkaan.

Maksutase. Poikkeuksellisen suuren tuontiylijäämän johdosta vaihtotase osoitti ensi kertaa usean vuoden väliajan jälkeen vajeusta. Kauppataseen vajeus oli kokonaista 25.6 miljardia markkaa. Sitä paitsi eräät muutkin vaihtotaseen erät osoittivat nettomenoa. Niinpä korkomenot ylittivät vastaavat tulot 2.0 miljardilla markalla, ja turistiliikenteen nettomenot olivat 1.9 miljardia markkaa. Sitä vastoin liikenteestä taas arvioidaan koituneen 16.1 miljardin markan nettotulo. Kaiken kaikkiaan vaihtotaseen vajeus vuonna 1956 oli 13.0 miljardia markkaa.

Vuoden alussa oli käyttämättä eräitä aikaisemmin myönnettyjä ulkomaisia lainoja. Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta saaduista lainoista oli nostamatta 1.9 miljardia markkaa sekä Neuvostoliiton valtiolle myöntämistä valuttalainoista, ns. kultalainoista, yhteensä 2.0 miljardia markkaa. Kultalainat nostettiin ja lainattiin valtion ja Suomen Pankin välityksellä teollisuuden ja voimalaitosten tarpeisiin. Vuoden aikana myönsi Jälleenrakennuspankki niinkään voimalaitosten rakentamiseen 15 milj. dollarin eli 3.5 miljardin markan lainan. Valtionenemmistöisillä yhtiöillä Typpi Oy ja Neste Oy oli käytettävissään valtion takaamaa ulkomaista luottoa yhteensä 3.1 miljardin markan arvosta, mikä oli nostettavissa dollareissa, Ranskan frangeissa ja Saksan markoissa. Yksityisten saamia lainoja olivat alusluotot, joita käytettiin joko ulkomailla rakennettavien tai ulkomailta ostettujen alusten hankkimiseen. Kaikkiaan nostettiin ulkomaista pitkäaikaista luottoa 6.4 miljardin markan arvosta. Aikaisemmin otettuja ulkomaisia luottoja taas kuoletettiin 4.9 miljardin markan arvosta. Tämän lisäksi valtio lunasti sopimuksen mukaisesti kullassa ja dollareissa 1.2 miljardin markan arvosta Kansainväliseen Valuuttarahastoon aikaisemmin markoissa suorittamaansa osuutta. Muutamat pienehköt erät mukaan luettuina koko pitkäaikainen pääomaliike tuotti 1.0 miljardin markan ylijäämän.

Näin muodoin vaihtotaseen vajeus oli melkein kokonaan peitettävä lyhytaikaisella pääomalla, lähinnä valuuttavarantoa käyttämällä. Maan ulkomaiset saatavat vähenivät kaikkiaan 12.4 miljardia markkaa, mutta yksistään Suomen Pankin ja muiden pankkien käytettävissä oleva tai määrätarkoituksiin varattu valuuttavaranto supistui 13.4 miljardia. Toisaalta lyhytaikaiset velat lisääntyivät 3.2 miljardia markkaa. Keskuspankin ja muiden pankkien valuuttavelat lisääntyivät, mutta vielä enemmän kasvoivat ulkomaiset markkamääräiset velat. Amerikan ylijäämävarastoista tehtiin nimittäin eräitä ostoja markkasuorituksina ja kauppasummat sijoitettiin pankkeihin käytettäväksi myöhemmin viennin käteissuorituksina.

Valtiontalous. Valtion menot kasvoivat voimakkaasti heti alkuvuodesta virkamiesten palkankorotuksen sekä suurten tukipalkkio- ja työllisyysmenojen johdosta, mutta samoin lisääntyivät valtion tulotkin. Jo maalisis-

kuussa valtiontalous kuitenkin muuttui vajaukselliseksi. Lakkokausi sinänsä merkitsi valtiolle melkoista tulojen kertakaikkista menetystä, minkä lisäksi lakon päättämissopimuksessa jouduttiin myöntämään eräitä verohelpoituksia, samalla kun menot kasvoivat yleisen palkankorotuksen vuoksi. Valtiontalouden keventämiseksi lisättiin tämän vuoksi välillistä verotusta ja korotettiin valtion liikeyritysten tariffeja. Tammi—elokuun vajoaus jäikin pienemmäksi kuin vastaava vajoaus edellisenä vuonna, mikä johtui osittain näistä toimenpiteistä, mutta suurimmalta osalta kuitenkin siitä, että toisen korvauslainan kuoletus ei enää ollut valtiota rasittamassa. Kun valtion menojen taso myöhemmin yhä kasvoi, päätettiin lokakuussa supistaa erittäin tuntuvasti tukipalkkiomenoja. Koko vuoden budjettia ei kuitenkaan saatu tasapainotetuksi, vaikka aivan vuoden lopulla vielä turvauduttiin eräihin valtion maksujen lykkäyksiin.

Ennakkolaskelmien mukaan valtiontalouden kokonaisvajoaus oli suunnitteen saman suuruinen kuin vuonna 1955, jolloin se kassalaskelmien mukaan oli 2.4 miljardia markkaa. Valtion kokonaistulojen ja -menojen suuruus ei ole vielä selvillä, mutta niiden tasoa osoittavat luvut ajalta joulukuu 1955—marraskuu 1956. Tuona aikana oli tulojen vuositaso 269 miljardia markkaa ja menojen 273 miljardia markkaa. Vastaavat luvut kalenterivuodelta 1955 ovat 233 ja 235 miljardia markkaa, joten sekä tulojen että menojen taso oli vuodesta 1955 noussut yli 15 %.

Seuraavassa on esitetty virallisen velkaselostuksen nojalla laadittu laskelma valtion tosiasiallisesta velasta ja sen koostumuksesta, miljoonina markkoina. Vuoden 1956 luvut ovat osittain ennakkotietoja.

	31. XIII. 1954	31. XII. 1955	31. XII. 1956
Varsinaiset lainat	53 577	54 056	54 626
IMF-vekseli	8 475	7 235	7 235
Ulkomainen velka	62 052	61 291	61 861
Varsinaiset lainat	36 124	42 975	50 646
Vekseliluotto yksityisiltä rahalaitoksilta	500	—	—
Vekseliluoton vakauttamislaina	20 000	20 000	17 500
Korvausobligaatit ja velkasitoumukset .	8 792	6 766	7 063
Kotimainen velka	65 416	69 741	75 209
Koko valtion velka	127 468	131 032	137 070

Valtion ulkomainen velka ei sanottavasti muuttunut. Kotimainen velka sen sijaan kasvoi olennaisesti varsinaisten lainojen osalta. Tämän vastapainona oli osittain valtion vuonna 1953 Suomen Pankilta saaman vekseliluoton vakauttamislainan kuoletus. Koko valtionvelka oli vuoden päättyessä 137 070 milj. markkaa eli 6 038 milj. markkaa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Näihin lukuihin eivät sisälly valtion kassaliikkeestä johtuvat lyhytaikaiset velat ja saatavat.

Hinnat ja palkat. Hintojen kehitykseen vuonna 1956 vaikuttivat olennaisesti maidon tuottajahintojen korotus tammikuussa, yleislakon johdosta suoritettut palkankorotukset maaliskuussa, eräiden elintarvikkeiden hinta-subventioiden alentamiset ja poistamiset syksyllä sekä Suezin kriisin aiheuttama tuontitavaroiden hintojen nousu vuoden loppupuolella. Elinkustannusindeksi nousi vuoden 1956 aikana 17 %, tukkuhintaindeksi 9 % ja rakennuskustannusindeksi 8 %. Kantohinnat alenivat syksyllä noin 5—10 % lähinnä sahatavarain ulkomaisen kysynnän heikkenemisen johdosta.

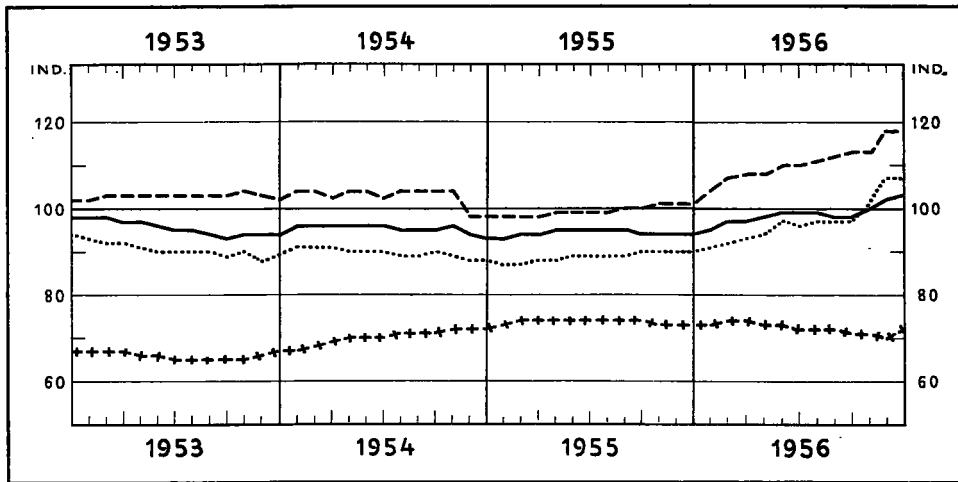
Tukkuhintaindeksi oli vuonna 1956 keskimäärin 1 785 pistettä (1935 = 100) eli 5 % edellisen vuoden keskimäärää korkeampi. Viisi vuotta kestänyt aleneva suunta muuttui näin ollen nousevaksi, mutta vuoden 1951 keskimäärähuippu, 1 809 pistettä, jäi sentään vielä saavuttamatta. Joulukuussa tukkuhintaindeksin pisteluku oli kuitenkin jo niin korkea kuin 1 855.

Elinkustannusindeksi nousi vuoden aikana portaittain. Vuoden alussa maataloustuottajat saattoivat toteuttaa maidon tuottajahintojen korotuksen, sillä eduskunta oli vuoden 1955 joulukuussa kieltäytyessään jatkamasta taloudellista valtakia poistanut hintavalvonnan. Maidon tuottajahinta nousi 3 mk kilolta ja subventioita poistettiin samassa yhteydessä 5 mk kilolta. Kun samalla uusien talojen vuokrien paino oli muutettu asuntomenojen kohdalla, kohosi elinkustannusindeksi vuoden 1955 joulukuun pisteluvusta 101 jo vuoden 1956 helmikuussa pistelukuun 107. Maaliskuun yleislakon päättämissopimuksessa annettiin tuntipalkkoihin 12 markan korotus sekä sen lisäksi ns. tuottavuuslisää 3 %. Hallitus sai jälleen laajajakot hinnansäännöstelyvaltuudet. Palkkakustannusten nousun takia oli kuitenkin pakko korottaa erinäisiä hintoja ja maksuja ja elinkustannusindeksi nousikin jo syyskuuhun mennessä 113 pisteeseen. Valtion kassatilanteen parantamiseksi oli lokakuussa edelleen pakko alentaa mm. voin, juuston, makkaran, kahvin ja sokerin kulutustukipalkkioita ja hinnantasausmaksuja, minkä johdosta elinkustannusindeksi nousi marraskuussa 118 pisteeseen. Tässä pisteluvussa se pysyi joulukuussakin.

Rakennuskustannusindeksi nousi vuoden kuluessa 104 pisteestä 112 pisteeseen (1951 = 100). Suhteellisesti suurin nousu tapahtui työpalkkojen ja työmaan yleiskulujen kohdalla.

Ns. yleinen ansiotaso nousi vuoden 1956 aikana noin 15 %. Teollisuustyöväen keskituntiansiot kohosivat 13—15 % ja virkamiespalkat noin 20 %. Yleislakon päättämissopimus edellytti palkkaneuvottelujen alkamista työmarkkinaosapuolten välillä, mikäli elinkustannusindeksi ylittää 5 pisteellä lakon lopettamishetkellä vallinneen pistetason eli 107 pistettä. Tämän sopimuksen edellyttämät neuvottelut aloitettiin syksyllä, mutta ne eivät johtaneet tulokseen, koska työnantajat eivät katsoneet olevan varaa palkankorotukseen silloisessa markkinatilanteessa. Useimmat työehtosopimukset olivat vuoden vaihteessa siis avoimina. Valtiovallan välityksellä

HINTOJEN KEHITYS VUOSINA 1953—1956

- Kotimarkkinatavarain tukkuhintaindeksi, 1951 = 100
 - - - - - Elinkustannusindeksi, lokakuu 1951 = 100
 ..... Kotimaankaupan tuontitavarain tukkuhintaindeksi, 1951 = 100
 + + + + + Vientitavarain (fob) tukkuhintaindeksi, 1951 = 100

käydyt vakauttamisneuvottelut eivät vuoden loppuun mennessä johtaneet tuloksiin, vaan ratkaisut siirtyivät vuoden 1957 puolelle.

Hintojen kehitystä viime vuosina kuvaavat seuraavat indeksien vuosikeskimäärät.

	Elinkustannusindeksi, lokakuu 1951 = 100		Tukkuhintaindeksi, 1955 = 100		
	Yleis- indeksi	Ravinto	Yleis- indeksi	Kotimaiset tavarat	Tuonti- tavarat
1952	101	107	1 793	1 892	1 581
1953	103	109	1 727	1 840	1 486
1954	103	106	1 724	1 841	1 475
1955	100	102	1 707	1 822	1 462
1956	111	117	1 785	1 869	1 605

II. SUOMEN PANKKI VUONNA 1956

1. OMAISUUSTASE

Suomen Pankin omaisuustase, joka laaditaan tilaviikoittain eli neljä kertaa kuukaudessa, on vuoden 1956 aikana julkaistu siinä muodossa, joka otettiin käytäntöön elokuun lopussa vuonna 1955. Taseen uudistus on yksityiskohtaisesti selostettu vuoden 1955 vuosikirjassa. Kertomusvuonna eräiden taseen erien koostumus muuttui lähinnä lisenssitalletusten ja kassavarantotilien kirjaamisessa tapahtuneiden muutosten johdosta, mistä edempänä asianomaisissa kohdissa tehdään tarkemmin selkoa. Seuraavassa katsauksessa sekä tämän vuosikirjan taulukko-osastossa (ks. taulukot 1 ja 6) esitettävät luvut ovat yhdenmukaisuuden vuoksi lasketut siten, että ne vastaavat vuoden 1956 lopussa käytettyä tase- ja tilijaottelua.

Ensisijainen setelinkate

Ensisijaisen setelinkatteen muodostavat ohjesäännön mukaan pankin kultakassa ja riidattomat saatavat ulkomaisilta asiamiehiltä. Näihin luetaan myös ulkomailla maksettavat ulkomaan rahan määräiset vekselit, ulkomaisissa pörsseissä noteeratut ulkomaan rahan määräiset obligaatiot, ulkomaan rahan määräiset erääntyneet obligaatiot ja korkoliput sekä ulkomaan raha.

Pankin kultavaroina luetaan sekä rahaksi lyöty että rahaksi lyömätön, Suomessa tai muualla oleva kulta. Vuoden aikana ei kultavarojen määrässä enempää kuin arvostuksessakaan tapahtunut mitään muutoksia. Varat on kirjattu pankin ohjesäännön edellyttämään enimmäisarvoon, jonka mukaan kilo hienoa kultaa maksaisi 250 000 markkaa. Vuoden lopussa kultavarat olivat siten edelleenkin 7 849 milj. markkaa. Pankki on joulukuun 19. päivänä 1954 annetulla asetuksella vapautettu vuoden 1957 loppuun saakka siitä ohjesäännön 8 §:n säännöksestä, jonka mukaan pankki on velvollinen vaadittaessa lunastamaan setelinsä kullalla.

Ulkomaiset valuutat sisältävät sekä ns. vapaavaiutusta- että clearingvaluuttasaatavat niiden vaiuttojen osalta, joiden saldo osoittaa

Suomen Pankin nettosaatavaa — ne ko. valuutat, joiden saldo osoittaa nettovelkaa, on kirjattu »ulkomaisiin valuuttatileihin» vastattavien puolelle. Ulkomaisiin valuuttoihin on luettu myös pankin kassoissa oleva ulkomaan raha sekä erääntyneet ulkomaan rahan määräiset obligaatiot ja korkoliput. Valuuttojen yhteismäärä, joka vuoden alussa oli 28 089 milj. markkaa, saavutti vuoden huipun, 29 109 miljoonaa, tammikuun viimeisenä päivänä. Tämän jälkeen valuutat alkoivat supistua, mikä johtui lähinnä siitä, että vientitulot pienenevät ankaran talven laivauksille aiheuttamien vaikeuksien, maaliskuun yleislakon sekä sahatavarain ja vanerin kysynnän heikkenemisen johdosta. Pohjaluku saavutettiin kesäkuun 8. päivänä, jolloin valuuttoja oli vain 19 459 milj. markkaa. Kausiviennin ansiosta ne kasvoivat tästä määrästä syyskuun 8. päivään mennessä 24 042 miljoonaan, mutta vähenivät lähinnä tuonnin kasvun vuoksi vuoden loppuun mennessä 21 561 milj. markkaan. Valuutat olivat vuoden lopussa siten 6 528 milj. markkaa eli 23 % pienemmät kuin vuoden 1955 lopussa.

Valuuttojen vaihto oli hieman suurempi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1956 pankki osti valuuttaa yhteensä 138 miljardin markan arvosta vastavan luvun oltua 136 miljardia vuonna 1955 ja 128 miljardia vuonna 1954.

Pankin *kulta- ja valuuttavaranto* saadaan vähentämällä yllä mainittujen kultavarojen ja valuuttojen summasta vastattavapuolen ulkomaisten valuuttatilien velka. Näin laskettu nettovaranto pieneni vuoden 1956 aikana 7 274 milj. markkaa, sen sijaan että se edellisenä vuonna oli kasvanut 2 527 miljoonaa. Varannon supistuessa sen koostumus samalla muuttui olennaisesti. Vähennys kohdistui nimittäin miltei yksinomaan EPU-valuuttoihin, jotka supistuivat 10.2 miljardia markkaa. Dollarivarojen kasvu puolestaan jatkui kertomusvuonnakin lisäyksen ollessa nyt 3.4 miljardia markkaa.

Seuraavassa asetelmassa on esitetty valuuttavaranto vuosien 1954—1956 lopussa neljään tärkeimpään ryhmään jaoteltuna, miljardeina markkoina.

Valuuttalaji	31. 12. 1954	31. 12. 1955	31. 12. 1956
Kulta ja US \$	13.6	15.6	19.0
EPU	16.5	16.6	6.4
Itäryhmä	2.1	2.4	2.6
Muut	— 2.7	— 2.5	— 3.1
Yhteensä	29.5	32.1	24.8

Valuuttakurssien noteerauksessa Suomen Pankki siirtyi vuoden 1955 viimeisenä päivänä useimpien länsivaluuttojen kohdalla samanlaiseen muuttuvien kurssien järjestelmään, jota useimmat OEEC-maat ovat soveltaneet niiden kesken vuonna 1953 tehdyn arbitraašisopimuksen mukaisesti. Muutos

koski Englannin puntaa, Ruotsin, Norjan ja Tanskan kruunua, Belgian frangia, Hollannin floriinia, Sveitsin frangia ja D-markkaa. Näiden kurssit on noteerattu päivittäin sallitun vaihtelun alueella ollessa $\frac{3}{4}$ % parikurssin kummankin puolen. Huhtikuun 4. päivästä lukien alettiin tällainen rajoitetusti muuttuva kurssi noteerata myös Ranskan frangille. Taulukossa 18 on esitetty pankin noteeraamat viralliset myyntikurssit kaikkina niinä päivinä, jolloin muutoksia on tapahtunut.

Virallisista kurseista poiketen on eräiden tavaroiden tuontiin myös vuoden 1956 aikana myönnetty valuuttaa ehdolla, että tuoja suorittaa 20 %:n lisähinnan tuontitavaran fob-arvosta Ulkomaankaupan clearingkunnalle. Tämä lisähinta on käytetty määrättyjen tavaroiden viennin tukemiseen.

Pankki myi niin kuin aikaisempinakin vuosina ulkomaille matkustaville sekä eräisiin muihin tarkoituksiin valuuttoja virallista kurssia korkeampiin kurssiin. Nämä kurssit on pankki vuoden 1955 joulukuun puolivälistä lukien itse noteerannut. Vuoden 1956 aikana matkakurssit olivat keskimäärin 42 % virallisia kurseja korkeammat.

Ulkomaisten vekselien määrä pysyi koko vuoden muuttumattomana, 115 milj. markkana. Ulkomaisiin obligatioihin sijoitettiin dollareita ja Sveitsin frangeja, 514 milj. markan arvosta, joten obligatiot kasvoivat 2 261 miljoonasta 2 775 miljoonaan markkaan.

Kokonaisuudessaan ensisijainen setelinkate väheni näiden tekijöiden johdosta 6 014 milj. markkaa eli 38 314 miljoonasta 32 300 miljoonaan.

Toissijainen setelinkate

Toissijaisen setelinkatteen muodostavat kotimaiset vekselit, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempää aikaa ja joiden maksamisesta on vastuussa ainakin kaksi vakavaraista henkilöä tai toiminimeä, sekä valtion vuoden 1953 vakauttamislainan obligatiot. Vekselit ovat joko pankin diskonttaamia, ulkomaan rahan määräisiä tai markkamääräisiä, taikka pankin rediskonttaamia.

Ulkomaan rahan määräiset vekselit ovat pankin suomalaisille yhtiöille välittämien ulkomaisten lainojen katevekselit. Pankki on saanut Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta lainoja, jotka se on edelleen lainannut luottojen varsinaisille käyttäjille, enimmäkseen voimailaitoksille ja puunjalostuslaitoksille. Nämä ovat lainoistaan asettaneet vekselit alkuperäisen lainan rahalajissa. Vastaavasti pankki on lainannut edelleen Neuvostoliitolta saadun ensimmäisen kultalainan varoja. Tuon lainan Neuvostoliitto myönsi vuonna 1954 valtiolle ja valtio puolestaan lainasi sen Suomen Pankille käytettäväksi siten, että puolet siitä jää pankin

valuuttavarannoksi ja toisen puolen pankki myöntää lainoina tuotannollisiin tarkoituksiin. Ulkomaan rahan määräisten vekselien yhteissumma kasvoi vuoden aikana kaikkiaan 855 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 9 366 milj. markkaa. Vastaisuudessa tulee näiden vekselien määrä pienene- mään sen johdosta, että pitkäaikaisten ulkomaisten lainojen välittämisen hoitaa nyttemmin Mortgage Bank of Finland Oy. Tämä pankki, joka perustettiin vuoden 1955 lopulla, aloitti jo kertomusvuonna lainaustoimin- tansa saatuaan toukokuussa Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta 15 milj. dollarin lainan.

Diskonttatut m a r k k a m ä ä r ä i s e t v e k s e l i t muodostavat pää- osan pankin suoranaisestä luotonannosta liike-elämälle. Kertomusvuonna pankki ei kireän rahatilanteen vuoksi yleensä katsonut voivansa vaatia yksityisiä luottoasiakkaitaan lyhentämään luottojaan. Eräille Pohjois- Suomessa toimiville yrityksille jouduttiin antamaan lisää luottoa ja tila- päistä luottoa myönnettiin jossain määrin pääasiallisesti vientitavaroiden poikkeuksellisten suurten varastojen rahoittamiseen kevätkautena. Markka- määräisten vekselien määrä alkoikin vuoden ensimmäisten viikkojen jälkeen lisääntyä nousten suurimpaan määräänsä, 20 800 miljoonaan markkaan, kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Tämän jälkeen määrä aleni tasaisesti ja oli vuoden lopussa enää 14 922 milj. markkaa. Nousu vuoden aikana oli siten 485 milj. markkaa.

R e d i s k o n t a t t u j e n v e k s e l i e n määrässä, joka vuoden 1955 päättyessä oli 22 628 milj. markkaa, tapahtui kertomusvuoden alussa tavan- omainen kausilasku ja vuoden minimi, 16 951 miljoonaa, saavutettiin tammi- kuun 23. päivänä. Sen jälkeen rediskonttaukset kasvoivat helmikuun lop- puun asti, mutta maaliskuussa ne yleislakon aiheuttaman poikkeuksellisen kehityksen johdosta jälleen alenivat. Lakon jälkeen luotontarve kasvoi johtaen uudelleen rediskonttausten lisääntymiseen. Kesän huippu, 30 298 miljoonaa, saavutettiin kesäkuun kolmannella viikolla, jolloin rediskont- taukset yritysten ennakoverojen kannon vuoksi säännöllisesti ovat suuret. Myöhemmin kesällä ja syksyllä rediskontattujen vekselien määrä aleni, mihin osaltaan vaikutti tuonempänä tarkemmin puheeksi tuleva kassa- varanto- ja lisenssitalletusten palauttaminen. Syksyn minimi, 17 781 milj. markkaa, saavutettiin lokakuun puolivälissä. Loppuvuonna rediskonttauk- set taas kasvoivat ja vuoden huippu sattui lähinnä valtionverojen kannon johdosta nyt, kuten edellisenäkin vuonna, joulukuun kolmannen tilaviikon loppuun, jolloin rediskonttauksia oli 37 817 milj. markkaa. Kun valtio vuoden lopussa lykkäsi eräitten maksujen, lähinnä kuntien ennakovero- osuuksien, suoritusta, rediskontattujen vekselien määrä ei joulukuun vii- meiseen päivään mennessä supistunut pienemmäksi kuin 33 665 milj. mark- kaan. Rediskonttaukset olivat vuoden lopussa siten 11 037 milj. markkaa suuremmat kuin vuoden 1955 päättyessä.

Suomen Pankki on rediskontatuista vekseleistä perinyt saman koron, minkä rediskonttaava pankki on perinyt asianomaisista vekseleistä asiakailtaan. Rajoittaakseen pysyviä rediskonttauksia ja saadakseen pankit pidättyviksi luotonannossaan Suomen Pankki on tämän lisäksi edelleenkin perinyt lisäkorkoa $\frac{1}{2}$ —3 % niissä tapauksissa, jolloin rediskonttaavan pankin velka Suomen Pankille on ollut suurempi kuin 140 % ko. pankin omista varoista, toukokuun 31. päivän 1952 jälkeinen ottolainauksen lisäys näistä varoista vähennettynä. Eduskunnan pankkivaltuusmiehet oikeuttivat johtokunnan lokakuun alusta lukien soveltamaan tämän entisen korkeintaan 3 %:n lisäkoron sijasta rediskonttaavien rahalaitosten omien varojen mukaan porrastettavaa 3—5 %:n lisäkorkoa. Tätä valtuutta ei kuitenkaan kertomusvuoden aikana käytetty. Toisaalta Suomen Pankki pyrki antamaan helpotuksia sellaisille rahalaitoksille, jotka käyttävät rediskonttauksia vain kausitarpeisiin. Tässä tarkoituksessa lievennettiin lisäkorkoa koskevia määräyksiä huhtikuussa ja uudelleen syyskuussa niiden rahalaitosten osalta, joilla on rediskonttausvelkaa vain määräjän vuodesta. Lisäksi pankki on saateollisuuden ja juustomeijereiden vaikeuksien vuoksi poikkeuksellisesti rediskontannut osan vuotta näiden vekseleitä ilman lisäkorkoa.

Vuonna 1953 myönnetyn valtion vakauttamislainan lunastus alkoi lainaehtojen mukaisesti kertomusvuonna ensimmäisen 1 250 milj. markan määräisen obligaation erääntyessä maaliskuussa ja toisen syyskuussa. Vakauttamislaina pieneni siten 20 000 miljoonasta 17 500 milj. markkaan. Lainan korko on 1 %.

Muut varat

Muitten varojen ryhmä käsittää kaikki ne pankin varat, joita ohjesäännön mukaan ei voida lukea ensisijaiseksi eikä toissijaiseksi setelinkatteeksi. Niihin kuuluvat ensinnäkin kotimaiset obligaatiot, jotka ovat pankin omistamia valtion, kaupunkien, luottolaitosten ja teollisuuslaitosten obligatioita. Vuonna 1956 obligatioiden tilille on kirjattu myös Mortgage Bank of Finland Oy:n debentuurit. Kun uusia obligatioita ei ostettu, obligatioiden määrä väheni arpomisten, lunastusten ja arvonalennusten johdosta vuoden aikana 121 miljoonaa ja oli vuoden lopussa 1 794 milj. markkaa. Tästä oli 1 458 miljoonaa markkamääräisiä ja 336 miljoonaa ulkomaan rahan määräisiä kotimaisia obligatioita. Obligaatioista oli valtion obligatioita 562 miljoonaa ja muiden 1 232 milj. markkaa.

Shekkituloilla ovat pankin varat tarkoittavat pankin myöntämien shekkiluottojen nostettua eli käytössä olevaa määrää. Tämä nostettu määrä kasvoi vuoden aikana 372 miljoonaa ja oli vuoden lopussa 862 milj.

markkaa. Shekkiluottojen nostamaton määrä, joka näkyy setelinantotaseesta, oli puolestaan vuoden lopussa 316 milj. markkaa oltuaan 494 milj. markkaa edellisen vuoden lopussa.

Vaihtoraha käsittää pankin kassoissa olevan metallirahan. Sen määrä liikkui vuoden aikana 200—350 miljoonan paikkeilla ja oli vuoden lopussa 354 milj. markkaa.

Muitten varojen ryhmän suurimman erän muodostavat muut saattavat. Näistä on ensiksi mainittava vientiennakot, jotka ovat Neuvostoliittoon vientiä harjoittaville yrityksille suoritettuja ennakkomaksuja. Nämä ennakot eivät ole käytettävissä tuonnin rahoittamiseen Neuvostoliitosta, ennen kuin ne toimitukset, joista enakkoja on suoritettu, ovat tapahtuneet. Vientiennakoiden määrä oli vuoden alussa 7 051 miljoonaa ja vuoden lopussa 8 381 miljoonaa, mutta korkeimmillaan ollessaan kesäkuun 22. päivänä 11 906 milj. markkaa. Suomen Pankki on katsonut, ettei sen velvollisuuksiin kuulu myöntää tällaisia korottomia luottoja, joiden määrä ei ole sen valvottavissa. Pankin tehtyä jo edellisenä vuonna valtioneuvostolle esityksen asiasta päästiinkin kertomusvuoden alussa sopimukseen näiden luottojen järjestelystä. Tällöin sovittiin siitä, että jos pankki joutuu maksamaan uusia ennakkomaksuja yli määrätyn rajan, valtion käyttöoikeus edellä mainitun vakauttamislainan 5 miljardin markan suuruiseen, vielä käyttämättömään osaan vastaavasti pienenee. Aikaisemmin maksetut ennakkomaksut on hoidettu entiseen tapaan ja ne ovat vähentyneet sitä mukaa, kuin kyseiset toimitukset ovat tapahtuneet. Kertomusvuoden lopussa ylittivät uudet ennakkomaksut sopimuksessa määrätyn rajan 42 milj. ruplalla eli 2 426 milj. markalla.

»Muihin saataviin» sisältyy toiseksi valtion koroiton 1 660 milj. markan vekseli, jonka valtio on antanut Suomen Pankille sen Kansainväliselle Jälleenrakennuspankille ja Kansainväliselle Valuuttarahastolle hyvittämien valtion jäsenosuuksien katteeksi. Vastaava määrä esiintyy pankin velkana ulkomaisilla markkatileillä.

Kolmannen erän »muista saatavista» muodostavat hypoteekkilainat, remburssiluotot ym. tilapäiset saatavat, joiden yhteismäärä oli vuoden lopussa vain 319 milj. markkaa. Kaikkiaan »muut saatavat» olivat vuoden lopussa 10 360 milj. markkaa, joten ne lisääntyivät vuoden aikana 1 344 milj. markkaa.

Liikkeessä olevat setelit

Pankin omaisuustaseen vastattavien puolella on liikkeessä oleva setelistö suurin erä. Kertomusvuoden alussa setelistö oli 55 883 milj. markkaa, mutta pieneni tavanmukaisia kausivaihteluita noudattaen 50 348 milj. markkaan tammikuun 23. päivänä, jolloin myös saavutettiin vuoden alin

määrä. Sen jälkeinen nousu jatkui poikkeuksellisesti maaliskuun puolelle, koska yleislakon johdosta rahankierto huomattavasti hidastui. Ensimmäisen vuosineljänneksen huippu, joka tavallisesti on sattunut helmikuun loppuun, siirtyikin maaliskuun 15. päiväksi, jolloin setelistö oli 55 311 milj. markkaa. Huhtikuun laskun jälkeen setelistön määrä pysytteli miltei poikkeuksetta 56 ja 59 miljardin välillä aina joulukuun alkupuolelle asti, jolloin se alkoi nousta viikoittain ja saavutti vuoden viimeisenä päivänä korkeimman arvonsa, 60 735 milj. markkaa. Tällöin setelistö oli 4 852 milj. markkaa eli 9 % suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Setelistön kasvu oli osoitukseksi palkka- ja hintatason nousun aiheuttamasta rahan tarpeen lisääntymisestä. Setelistön lisäys oli kuitenkin pienempi kuin hintojen samanaikainen prosenttinen nousu.

Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaisten velkojen ensimmäisenä ryhmänä pankin omaisuustaseessa ovat ulkomaiset valuuttatilit. Kuten jo edellä mainittiin, näille tileille on kirjattu ne valuutat, joiden saldo osoittaa Suomen Pankin nettovelkaa. Näiden pääasiallisesti etelä-amerikkalaisilla maksusopimustileillä olevien velkojen määrä nousi vuoden aikana 746 miljoonaa eli 3 855 miljoonasta 4 601 milj. markkaan.

Ulkomaaiset markkatilit käsittävät jo mainitut Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin ja Kansainvälisen Valuuttarahaston jäsenosuudet, jotka nämä elimet ovat tallettaneet Suomen Pankkiin. Lisäksi tähän erään sisältyy ulkomaalaisten omistuksessa olevia, enemmän tai vähemmän rajoitetusti tavaran ostoihin Suomessa taikka muihin maksuihin Suomessa käytettävissä olevia tilejä. Ulkomaisten markkatilien kokonaismäärä lisääntyi vuoden aikana 3 149 miljoonaa ja oli vuoden lopussa 7 047 milj. markkaa. Lisäys johtui siitä, että maahan ostettiin kertomusvuonna-kin markkamaksuin maataloustuotteita Yhdysvaltojen ylijäämävarastoista ja että myyjä puolestaan ei vielä saataviaan käyttänyt.

Valtiolla, posti- ja lennätinhallituksella sekä Postisäästöpankillä on kullakin Suomen Pankissa shekkitili. Näistä kahden viimeksi mainitun shekkitili tasoitetaan päivittäin valtion shekkitilille. Sen saldo, joka vuoden alussa oli 9 816 miljoonaa, nousi vuoden alussa voimakkaasti saavuttaen vuoden korkeimman määrän, 16 356 milj. markkaa, helmikuun kolmannella viikolla. Sen jälkeen tili alkoi jatkuvasti pienentyä alentuen heinäkuun puoliväliin mennessä 1 717 milj. markkaan. Valtion talouden tervehdyttämistoimenpiteistä huolimatta tili pysyi hyvin alhaisena melkein koko vuoden jälkipuoliskon ajan viikkoarvojen painuessa sekä elokuun että lokakuun puolivälissä alle 2 miljardin markan ja pudoten taas marraskuun puolivälissä 1 462 milj. markkaan, joka oli vuoden alin viikkoarvo.

Joulukuussa valtion shekkitili kuitenkin kasvoi olennaisesti suurten veronkantojen ansiosta nousten joulukuun 22. päivänä 13 609 milj. markkaan. Kun valtio vuoden vaihteessa lykkäsi eräitä suuria maksujaan, oli tilin saldo joulukuun viimeisenä päivänäkin vielä 10 550 milj. markkaa eli 734 milj. markkaa suurempi kuin vuoden alussa.

P a n k k i e n s h e k k i t i l i t, joiden määrää laskettaessa on vähennyksenä otettu huomioon Suomen Pankin hallussa olevat liikepankkien maksettavat maksuosoitukset, sisälsivät vuoden 1955 omaisuustaseessa avistatilien lisäksi rahalaitosten kassavarantotalletukset. Kertomusvuonna siirrettiin nämä talletukset kuitenkin kotimaisten pitkäaikaisten velkojen ryhmään, minkä johdosta tässä selostuksessa sekä edempänä taulukko-osastossa esitettävät luvut on korjattu siten, että ne vastaavat kertomusvuoden lopussa noudatettua tilijaottelua. Näin laskettuna pankkien shekkitilit olivat vuoden 1955 lopussa 1 706 milj. markkaa. Kertomusvuoden aikana tilit vähenivät 539 miljoonaa ja olivat vuoden lopussa 1 167 milj. markkaa.

M u u t s h e k k i t i l i t puolestaan sisälsivät vuoden 1955 omaisuustaseessa lisenssitalletukset, mutta kertomusvuonna nämäkin on siirretty taseessa kotimaisiin pitkäaikaisiin velkoihin. Noudattaen kertomusvuoden päättyessä käytettyä tilijaottelua muut shekkitilit olivat vuoden 1955 lopussa 155 milj. markkaa ja kertomusvuoden lopussa 367 milj. markkaa.

M u i d e n l y h y t a i k a i s t e n v e l k o j e n suurimman erän muodostavat puunjalostustuotteiden vientiä harjoittavien yritysten tekemät markkamääräiset suhdannevaraukset. Näitä markkamääräisiä suhdannevarauksia oli vuoden alussa 461 milj. markkaa ja vuoden lopussa 430 milj. markkaa. Ryhmä sisältää edelleen perityt, mutta tilittämättä olevat erät, pankin maksettavat pankkivekselit sekä perityt vekselit. Kertomusvuonna on tälle tilille kirjattu myös Mortgage Bank of Finland Oy:n shekkitili Suomen Pankissa, joka vuoden lopussa oli 280 milj. markkaa. Viimeksi mainittu seikka selittää lähinnä sen, että muiden lyhytaikaisten velkojen yhteismäärä nousi vuoden aikana 369 milj. markkaa.

Vuoden 1956 lopussa olivat l y h y t a i k a i s e t v e l a t yhteensä 24 725 milj. markkaa, joten ne olivat vuoden aikana lisääntyneet 4 671 milj. markkaa. Kuten edellä esitetystä käy ilmi, lisäys johtui lähinnä ulkomaisten markkatilien kasvusta.

Pitkäaikaiset velat

Pankin pitkäaikaiset u l k o m a i s e t velat olivat vuoden 1956 lopussa 8 290 milj. markkaa. Nämä velat johtuvat kokonaan Kansainvälisen Jälleerakennuspankin antamista lainoista, jotka Suomen Pankki nostaa ja välittää edelleen teollisuus- ja voimalaitoksille saaden puolestaan katteeksi ulko-

maan rahan määräisiä vekseleitä, kuten edellä toissijaisesta setelinkatteesta puhuttaessa mainittiin. Lainat ovat nostettavissa eri valuutoissa sopimuksen mukaan ja sen mukaan kuin tavaraa ulkomailta tuodaan. Lainoja on edelleenkin neljä, joista on nostamatta vielä noin 0.9 miljardia markkaa, vaikka kolme lainaa on jo takaisinmaksuvaiheessa. Suomen Pankki on maksanut näiden lainojen lyhennyksiä osittain etukäteen, jo ennen kuin yritykset ovat lunastaneet vastaavia katevekseleitään. Kuten jo edellä mainittiin, kertomusvuonna Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta saadun uuden, 15 milj. dollarin lainan välittää Mortgage Bank of Finland Oy ja tämä laina ei siten esiinny Suomen Pankin vastattavana.

Pitkäaikaisista kotimaaisista veloista puolestaan on ensiksi mainittava Neuvostoliiton valtiolle vuonna 1954 myöntämä ensimmäinen kultalaina, jonka valtio edelleen on lainannut Suomen Pankille. Vuonna 1955 lainasta oli nostettu 1 294 milj. markkaa ja loput 1 016 miljoonaa nostettiin kertomusvuonna, joten tämä velka oli vuoden lopussa 2 310 milj. markkaa.

Kuten jo on mainittu, *kassavarantotilit* siirrettiin kertomusvuoden aikana taseessa pankkien shekkitileistä pitkäaikaisten kotimaisten velkojen ryhmään. Vuoden 1955 aikana oli kassavarantotalletuksia kertynyt kaikkiaan 6 677 milj. markkaa. Kertomusvuoden alussa pankki katsoi tarpeelliseksi edelleenkin jatkaa kireää rahapolitiikkaa ja siinä tarkoituksessa kassavarantosopimus, jonka voimassaoloaika olisi mennyt umpeen tammikuussa, uusittiin ja talletusvelvollisuutta jatkettiin kesäkuun loppuun. Myöhemmin kun rahan kysyntä yleislakon jälkeisten hinta- ja palkkaratkaisujen johdosta kasvoi ja valuuttavaranto samaan aikaan supistui vähentäen rahan tarjontaa, pankki katsoi voivansa luopua vaatimasta sopimuksen uudistamista. Kun viimeiset talletukset heinäkuun 16. päivänä oli suoritettu tileille, talletuksia oli kaiken kaikkiaan 7 046 milj. markkaa. Sopimuksen mukaan kassavarantotileille talletetut varat tuli palauttaa rahalaitoksille neljässä erässä neljännesvuosittain, mutta jos rahalaitosten ottolainaus sopimuskauden päättymisajan jälkeen pieneni, niillä oli oikeus jo aikaisemminkin nostaa talletuksensa vastaavalta osalta. Ensimmäinen neljänneserä palautettiin tämän mukaisesti lokakuussa, minkä lisäksi rahalaitokset käyttivät ottolainauksen vähenemisen perusteella sallittua nosto-oikeutta sekä ennen että jälkeen tämän ajankohdan. Kun rahamarkkinat vuoden lopulla yhä kiristyivät, pankki katsoi sittemmin aiheelliseksi nopeuttaa palautuksia ja joulukuun 28. päivänä palautettiin kaikki jäljellä olleet talletukset, joita silloin oli 3 702 milj. markkaa. Kassavarantotalletusten yhteismäärä eri kuukausien lopussa on esitetty seuraavalla sivulla olevassa asetelmassa.

Suomen Pankki maksoi kassavarantotileille korkoa sen korkokannan mukaan, mitä asianomaiset rahalaitokset keskimäärin sovelsivat omassa ottolainauksessaan. Keskikorko vaihteli 4.0 ja 6.4 %:n välillä. Koron-

	Kassavarantotalletukset milj. mk	Lisenssitalletukset milj. mk
Tammikuu	6 689	7 476
Helmikuu	6 607	7 929
Maaliskuu	5 983	8 131
Huhtikuu	7 062	8 753
Toukokuu	6 373	9 290
Kesäkuu	5 622	9 541
Heinäkuu	7 046	9 674
Elokuu	5 497	9 288
Syyskuu	4 671	4 885
Lokakuu	3 960	4 325
Marraskuu	3 755	4 349
Joulukuu	—	4 125

maksusta kassavarantotileille aiheutui pankille kertomusvuoden aikana menoja kaikkiaan 296 milj. markkaa, kuten tulotaseesta ilmenee.

Myös *lisenssitalletukset*, jotka aikaisemmin oli pankin omaisuustaseessa luettu ryhmään muut shekkitilit, siirrettiin vuoden aikana kotimaisiin pitkäaikaisiin velkoihin. Rahamarkkinain kiristämiseksi säilytettiin kertomusvuoden puolellakin lisenssitalletusvelvollisuus, jonka mukaan tuontiluvan sai ainoastaan tallettamalla 10 % tuotavan tavaran arvosta Suomen Pankkiin. Huhtikuussa yleislakon jälkeen pankki katsoi aiheelliseksi tiukentaa määräyksiä ja talletusvelvollisuus nostettiin eräin poikkeuksin 10 %:sta 20 %:iin tavaran arvosta, samalla kun talletusten maksimiaika lyhennettiin 12 kuukaudesta 6 kuukauteen. Tilanteen rahamarkkinoilla sittemmin muututtua talletusvelvollisuus alennettiin kesäkuun alusta lukien jälleen 10 %:iin, samalla kun talletusten maksimiaikaa jälleen lyhennettiin, niin että se nyt tuli olemaan 3 kuukautta eli sama kuin minimaiaika. Lisenssitalletukset, joita vuoden alussa oli 6 578 milj. markkaa, kasvoivat kesään mennessä yli 9 miljardiin markkaan, millä tasolla ne sitten pysyivät koko kesän ajan. Syyskuussa pankki katsoi rahamarkkinain liiallisen kiristymisen välttämiseksi aiheelliseksi helpottaa määräyksiä yhä ja päätti syyskuun 17. päivänä palauttaa maahantuojille ne tileillä olevat talletukset, jotka oli tehty ennen kesäkuun 1. päivää myönnettyistä tuontiluvista ja olleet tileillä vähintään 3 kuukautta. Lähinnä tämän päätöksen seurauksena talletusten määrä väheni syyskuun aikana 4 885 milj. markkaan. Kun talletusten määrä vuoden loppupuolellakin vielä hieman aleni, oli niitä vuoden viimeisenä päivänä enää 4 125 milj. markkaa eli 2 453 milj. markkaa vähemmän kuin vuoden 1955 lopussa. Lisenssitalletusten määrä eri kuukausien lopussa on esitetty oheisessa asetelmassa.

Yllä käsiteltyjen muutosten johdosta kotimaisten pitkäaikaisten velkojen määrä aleni vuoden aikana 8 114 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa

6 435 milj. markkaa. Kaikkiaan pitkät aikaiset velat olivat vuoden lopussa 14 725 milj. markkaa eli 7 543 milj. markkaa pienemmät kuin vuotta aikaisemmin.

Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma

Arvonjärjestelytilit, jotka ovat muodostuneet valuuttakurssien muutoksista ja erinäisistä varauksista, kasvoivat vuoden aikana 2 385 milj. markkaa eli 8 074 milj. markkaan. Kasvu johtui pääosaltaan siitä, että ulkomaiset valuutat vähenivät, jolloin näihin sidottuja arvonvarauksia vapautui.

Pankin kantarahasto on 10 000 milj. markkaa, mihin summaan se nostettiin vuonna 1955. Samalla määrättiin, että pankin voitosta on ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen, kunnes kanta- ja vararahasto ovat yhteensä nousseet 20 000 milj. markkaan. Voiton jäljelle jäävän osan käytöstä päättää eduskunta. Vuoden 1955 voitosta, 1 612 milj. markasta, siirrettiin 812 miljoonaa vararahastoon ja loput 800 luovutettiin valtiolle. Kun vuoden 1956 voitoksi tuli 2 052 milj. markkaa, oli koko oma pääoma vuoden lopussa 12 864 milj. markkaa oltuaan vuotta aikaisemmin 11 612 milj. markkaa.

2. OMAISUUSTASE NETTORYHMITÄIN

Yleiskatsaus pankin toimintaan kertomusvuoden aikana saadaan jaotteleamalla omaisuustaseen vastaavien ja vastattavien erät pääryhmiin laatunsa mukaan ja tarkastelemalla näin saatujen nettoryhmien kehitystä. Pankin varat voidaan tällöin jakaa kotimaiseen luotonantoon ja ulkomaisiin saataviin. Vähentämällä näistä ao. velkaerät nähdään kotimainen nettoluotonanto ja ulkomainen nettosaatava.

Kotimainen luotonanto

Suomen Pankki myöntää suoranaista luottoa liikeyrityksille ja valtiolle sekä rediskonttausluottoa rahalaitoksille. Tärkeimmät luotonannon muodot ovat vekseliluotto, shekkiluotto ja vientiennakot sekä valtion kohdalla vakauttamislaina.

Pankin näin antamien luottojen *bruttomäärä*, jonka kehityksestä on esitetty yksityiskohtaiset tiedot taulukossa 2, oli vuoden 1955 lopussa 75 082 milj. markkaa. Kertomusvuoden alkuviikoilla tämä luotonanto aleni, mutta jo tammikuun kolmannella viikolla alkoi nousu, joka eräin heilahteluin jatkui aina kesäkuun 22. päivään asti. Tällöin saavutettiin

vuoden huippu, 93 691 milj. markkaa. Heinäkuussa bruttoluotonanto alkoi vähentyä. Tätä jatkui marraskuun puoliväliin asti, jolloin luotonannon määrä oli pienentynyt 74 222 milj. markkaan. Vuoden lopulla luotonanto uudelleen nousi ja oli joulukuun viimeisenä päivänä 86 675 milj. markkaa.

Vähennettäessä bruttoluotonannosta pankin omaisuustaseen vastattavien puolella esiintyvät kyseisten luotonsaajien saatavat, saadaan pankin kotimainen *nettoluotonanto*. Vuoden alussa nettoluotonanto oli 48 232 milj. markkaa ja vuoden lopussa 67 163 milj. markkaa, joten se kasvoi vuoden aikana 18 931 milj. markkaa.

Kotimainen luotonanto voidaan luotonsaajien perusteella jakaa luotonantoon valtiolle, rahalaitoksille ja yrityksille.

Luotonanto valtiolle. Pankin luotonantoa valtiolle ja siinä tapahtuneita muutoksia valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1955	31. 12. 1956	Muutos
Vakauttamislaina	20 000	17 500	—2 500
IMF & IBRD-vekseli	1 660	1 660	—
Vastaavat	21 660	19 160	—2 500
Valtion shekkitali	9 816	10 550	+ 734
Kultalaina Neuvostoliitolta	1 294	2 310	+1 016
Vastattavat	11 110	12 860	+1 750
Nettoluotonanto valtiolle	10 550	6 300	—4 250

Pankin varsinaisen luotonannon valtiolle muodostaa valtion vakauttamislaina, jolla vuonna 1953 konvertoitiin siihenastinen vekseliluotto. Vakauttamislainan lunastus alkoi kertomusvuonna, ja sen määrä pieneni vuoden aikana 2 500 milj. markkaa. Lisäksi pankilla on vuodesta 1951 lukien ollut valtiolta vekselisaatava, joka vastaa pankin Kansainväliselle Jälleenrakennuspankille ja Kansainväliselle Valuuttarahastolle maksamia valtion jäsenosuuksia ja jota vastaava ko. kansainvälisten rahalaitosten talletus esiintyy pankin omaisuustaseen vastattavissa ulkomaisilla markkatileillä. Vekselisaatavan määrä pysyi koko vuoden muuttumattomana, 1 660 milj. markkana. Pankin velkana valtiolle on puolestaan valtion shekkitali, jonka määrä vaihteli vuoden aikana valtion kassatilanteen mukaan ja oli vuoden päättyessä 734 milj. markkaa suurempi kuin vuoden alussa. Pankin velkaan valtiolle kuuluu myös Neuvostoliiton vuonna 1954 valtiolle myöntämä ensimmäinen kultalaina, jonka valtio on lainannut edelleen Suomen Pankille käytettäväksi valuuttavarannon kartuttamiseen ja tuotannollisiin tarkoituksiin annettaviin lainoihin. Tätä lainaa nostettiin vuoden aikana 1 016 milj. markkaa. Pankin nettolainananto valtiolle oli vuoden lopussa 6 300 milj. markkaa eli 4 250 milj. markkaa pienempi kuin vuoden 1955 lopussa.

Luotonanto rahalaitoksille. Pankin liikepankeille ja Osuuskassojen Keskus

Oy:lle antama rediskonttausluotto kasvoi vuoden aikana 11 037 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 33 665 milj. markkaa. Pankin velkana puolestaan ovat rahalaitosten shekkitilit, joita laskettaessa on, kuten aikaisemmin mainittiin, vähennyksenä otettu huomioon Suomen Pankin hallussa olevat ao. rahalaitosten maksettavat maksuositukset. Shekkitilien määrä ei vuoden alussakaan ollut suurempi kuin 1 706 milj. markkaa, josta ne vielä vuoden aikana vähenivät 1 167 milj. markkaan. Rahalaitosten saatavaa pankilta ovat edelleen kassavarantotalletukset, joita vuoden alussa oli 6 677 milj. markkaa, mutta jotka ennen vuoden loppua kokonaisuudessaan palautettiin. Kun vielä otetaan lukuun »muihin lyhytaikaisiin velkoihin» kertomusvuonna kirjattu Mortgage Bank of Finland Oy:n shekkitili, oli pankin koko nettoluotonanto rahalaitoksille vuoden lopussa 32 218 milj. markkaa. Määrä oli siten 17 973 milj. markkaa suurempi kuin vuoden 1955 lopussa, mikä johtui ennen kaikkea rediskonttausten kasvusta ja kassavarantotalletusten palauttamisesta. Nettoluotonannon koostumus ja muutokset näkyvät seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1955	31. 12. 1956	Muutos
Rediskonttatut vekselit	22 628	33 665	+11 037
Vastaavat	22 628	33 665	+11 037
Pankkien shekkitilit	1 706	1 167	— 539
Muita lyhytaikaisia velkoja	—	280	+ 280
Kassavarantotalletukset	6 677	—	— 6 677
Vastattavat	8 383	1 447	— 6 936
Nettoluotonanto rahalaitoksille	14 245	32 218	+17 973

Luotonanto yrityksille. Pankin suoranaisestä luotonannosta talouselämälle muodostavat pääosan markkamääräiset vekselit, mutta myös ulkomaan rahan määräisten vekseliä sekä taseessa »muihin saataviin» kirjattujen vientiennakoiden määrä on viime aikoina ollut varsin suuri. Shekkitiltojen sekä »muihin saataviin» kirjattujen remburssiluottojen ja hypoteekkilainojen osuus on sen sijaan ollut vähäpätöinen. Suoranaisen luotonannon kehitystä valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1955	31. 12. 1956	Muutos
Markkamääräiset vekselit	14 437	14 922	+ 485
Ulkomaan rahan määräiset vekselit	8 511	9 366	+ 855
Shekkitilit	490	862	+ 372
Muita saatavia	7 356	8 700	+1 344
Vastaavat	30 794	33 850	+3 056
Muut shekkitilit	155	367	+ 212
Muita lyhytaikaisia velkoja	624	713	+ 89
Lisenssitalletukset	6 578	4 125	—2 453
Vastattavat	7 357	5 205	—2 152
Nettoluotonanto yrityksille	23 437	28 645	+5 208

Markkamääräiset vekselit lisääntyivät vuoden aikana 485 milj. markkaa, ulkomaanrahan määräiset vekselit 855 milj. markkaa ja vientiennakot 1 330 milj. markkaa. Yhteensä diskontatut vekselit olivat vuoden alussa 74.5 % ja sen lopussa 71.8 % kokonaisluotosta. Vientiennakoiden osalta vastaavat luvut olivat 22.9 % ja 24.8 %. Pankin antamien diskonttoluottojen jakaantuminen eri elinkeinonhaarojen osalle näkyy seuraavasta asetelmasta, jossa tiedot koskevat a.o. vuosien viimeisen päivän tilannetta.

	1953 %	1954 %	1955 %	1956 %
Vientiteollisuus	48.8	54.0	73.2	71.7
Kotimainen teollisuus	16.2	15.0	7.2	7.8
Voimalaitokset	12.9	9.9	10.7	9.5
Kauppa	21.9	21.1	8.9	11.0
Muu liike-elämä	0.2	0.0	—	—
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Pankin veloista yrityksille muodostivat pääosan lisenssitalletukset. Muita velkoja olivat yritysten shekkitilit ja eräät niiden muut saatavat. Vähennettäessä nämä yritysten saamista luotoista saadaan pankin koko nettoluotonannoksi yrityksille vuoden lopussa 28 645 milj. markkaa ja se oli tällöin 5 208 milj. markkaa suurempi kuin vuoden alussa.

Kertomusvuoden alussa oli pankin alin diskonttokorko 5 % ja ylin $7\frac{1}{2}$ %. Näiden rajojen sisällä oli johtokunta määrännyt vekselien sekä shekkiluottojen ja hypoteekkilainojen korot siten, että ne olivat $6\frac{3}{4}$ — $7\frac{1}{2}$ %. Jotta ero pankin soveltamien korkojen ja yleisen lainanantokoron välillä pienenisi, pankkivaltuusmiehet määräsivät huhtikuun 19. päivästä lukien diskonttokoron alarajaksi $6\frac{1}{2}$ % ja ylärajaksi 8 %. Tämän nojalla johtokunta nosti korot käytännössä siten, että ne tulivat olemaan $7\frac{1}{4}$ —8 %. Marraskuun 8. päivästä lukien johtokunta nosti yhä alinta korkoa, niin että käytännössä sovelletut korot olivat tämän jälkeen $7\frac{1}{2}$ —8 %.

Ulkomainen nettosaatava

Ulkomaisen nettosaatavan kehitystä valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1955	31. 12. 1956	Muutos
Kulta	7 849	7 849	—
Ulkomaiset valuutat	28 089	21 561	— 6 528
Ulkomaiset vekselit	115	115	—
Ulkomaiset obligaatiot	2 261	2 775	+ 514
Vastaavat	38 314	32 300	— 6 014
Ulkomaiset valuuttatilit	3 855	4 601	+ 746
Ulkomaiset markkatilit	3 898	7 047	+ 3 149
Pitkäaikainen ulkomainen velka	7 719	8 290	+ 571
Vastattavat	15 472	19 938	+ 4 466
Ulkomainen nettosaatava	22 842	12 362	—10 480

Ulkomaisten saatavien bruttomäärä pieneni lähinnä valuuttojen supistumisen vuoksi vuoden 1956 aikana 6 014 milj. markkaa. Samaan aikaan velka ulkomaisilla markkatileillä lisääntyi 3 149 milj. markkaa ja kaikki muutkin velkatilit kasvoivat. Kokonaisuudessaan ulkomainen nettosaatava pieneni siten 10 480 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 12 362 milj. markkaa eli vain runsaasti puolet siitä, mitä se oli vuoden 1955 lopussa.

Ulkomaisen nettosaatavan kehitystä määräävä tekijä oli pankin *valuuttavarannon* muutos. Valuuttavaranto, joka saadaan vähentämällä kullan ja ulkomaisten valuuttojen määrästä vastattavien puolella esiintyvät ulkomaiset valuuttatilit, väheni vuoden aikana 7 274 miljoonaa ja oli vuoden lopussa 24 809 milj. markkaa.

Nettotase

Jos pankin kotimaisen nettoluotonannon lisäksi otetaan lukuun pankin omistamat obligaatiot sekä kassassa oleva vaihtoraha, saadaan pankin kotimainen nettosaatava. Pankin kotimaisen ja ulkomaisen nettosaatavan summa on tällöin yhtä suuri kuin liikkeessä olevan setelistön, arvonjärjestelytilien ja oman pääoman summa. Tämän nettotaseen kehitystä, josta taulukossa 3 on esitetty yksityiskohtaisempia tietoja, valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1955		31. 12. 1956		Muutos vuonna 1956	
	Vastaava	Vastattava	Vastaava	Vastattava	Vastaava	Vastattava
Nettosaatava						
valtiolta	11 157		7 216		— 3 941	
rahalaitoksilta	14 453		32 487		+ 18 034	
yrityksiltä	24 732		29 608		+ 4 876	
Kotimainen nettosaatava ...	50 342		69 311		+ 18 969	
Ulkomainen nettosaatava ...	22 842		12 362		— 10 480	
Liikkeessä olevat setelit		55 883		60 735		+ 4 852
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma		17 301		20 938		+ 3 637
Yhteensä	73 184	73 184	81 673	81 673	+ 8 489	+ 8 489

Vuonna 1956 valuuttojen ja muiden ulkomaisten saatavien nettovähennys kiristi rahamarkkinoita 10 480 milj. markalla, minkä lisäksi samaan suuntaan vaikutti arvonjärjestelytilien lähinnä valuuttojen väheneemisestä johtunut kasvu sekä pankin oman pääoman suureneminen. Taloudellisen aktiviteetin korkea taso ei kuitenkaan tehnyt mahdolliseksi sitä, että tuo rahamarkkinoilta imetty rahamäärä olisi johtanut liikkeessä olevan setelistön supistumiseen. Päinvastoin setelistö kasvoi, koska hinta- ja palkkatason nousu lisäsi myös rahantarvetta. Tiukka rahapolitiikka rajoitti nousun kuitenkin 4 852 milj. markkaan. Pankin oli siten luovutettava kaikkiaan 18 969 milj. markkaa näihin tarpeisiin lisäämällä kotimaisia netto-

saataviaan (katso myös kuviota edellä s. 22). Tästä määrästä annettiin rahalaitosten kautta 18 034 milj. markkaa. Summan suuruus johtuu osaksi aivan tilapäisestä syystä, nimittäin siitä, että eräiden valtion aivan vuoden lopulla suorittamien maksunlykkäysten johdosta valtion shekkitili ei normaalisti pienentynyt, mikä pakotti pankit tilapäisiin rediskonttauksiin. Pankin nettosaatava valtiolta puolestaan osoitti juuri tästä syystä 3 941 milj. markan vähennystä, sen sijaan että nettosaatava olisi ilman mainittua poikkeustoimenpidettä kasvanut. Edelleen pankki salli nettosaataviensa yrityksiltä lisääntyä 4 876 milj. markkaa. Tällöin on huomattava, että vuoden jälkipuoliskolla pankki rahamarkkinoiden liiallisen kiristymisen välttämiseksi palautti kassareservitalletukset ja lievensi lisenssitalletusvelvollisuutta. Pelkästään näiden syiden vuoksi nettosaatava rahalaitoksilta pieneni vuoden aikana 6 677 milj. markkaa ja nettosaatava yrityksiltä 2 453 milj. markkaa.

3. SETELINANTOTASE

Pankin setelinanto-oikeus on ohjesäännössä rajoitettu siten, että setelinannon ylärajana on ensisijaisen katteen määrä lisättynä määräsummalla. Setelinanto saa kuitenkin ylittää ensisijaisen katteen vain sillä ehdolla, että pankilla on ylitystä vastaava määrä toissijaista katetta. Se enimmäismäärä, millä setelinanto saa ylittää ensisijaisen katteen, on pysyvien säännösten mukaan 50 000 milj. markkaa, mutta joulukuun 23. päivänä 1955 annetulla asetuksella summa korotettiin tilapäisesti 58 000 milj. markaksi vuoden 1956 loppuun saakka. Marraskuun 16. päivänä 1956 annetulla asetuksella tuo summa määrättiin 58 000 milj. markaksi myös vuosien 1957—1959 ajaksi.

Vuoden 1955 lopussa ensisijainen kate oli 38 314 milj. markkaa. Kun pankilla oli toissijaiseksi katteeksi hyväksyttäviä varoja 65 576 milj. markkaa, setelinanto-oikeus oli koko 58 000 milj. markan määrän ensisijaista katetta suurempi eli 96 314 milj. markkaa. Vuoden 1956 lopussa puolestaan ensisijaisen katteen määrä oli pienentynyt 32 300 milj. markkaan. Toissijaiseksi katteeksi hyväksyttävien varojen määrä oli samana aikana noussut 75 453 milj. markaksi, joten koko 58 000 milj. markan määräsomma oli edelleenkin käytettävissä. Setelinanto-oikeus oli vuoden lopussa siten yhteensä 90 300 milj. markkaa eli 6 014 milj. markkaa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Setelinannoksi luetaan ohjesäännön mukaan liikkeessä olevat setelit ja näiden lisäksi pankin markkamääräiset osoitukset sekä muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset samoin kuin myönnettyjen shekki-
luottojen nostamaton määrä. Vuoden 1955 lopussa oli liikkeessä oleva setelistö 55 883 milj. markkaa ja mainitut lyhytaikaiset velat 20 054 milj.

markkaa. Lyhytaikaisiin velkoihin ei ole tällöin luettu kassavaranto- eikä lisenssitalletuksia, jotka kertomusvuonna siirrettiin omaisuustaseen »lyhytaikaisten velkojen» ryhmästä »pitkäaikaisiin kotimaisiin velkoihin», niin kuin aikaisemmassa yhteydessä on mainittu. Otettaessa vielä huomioon shekkiluottojen nostamaton määrä, 494 milj. markkaa, koko setelinanto oli kertomusvuoden lopussa noudatetun tilijaottelun mukaan 76 431 milj. markkaa. Vuoden 1956 lopussa puolestaan koko setelinanto oli 85 776 milj. markkaa, josta liikkeessä oleva setelistö oli 60 735 miljoonaa, lyhytaikaiset velat 24 725 miljoonaa ja nostamattomat shekkiluotot 316 miljoonaa. Setelinanto-oikeuden ja setelinannon erotus eli setelinantovara oli vuoden 1956 lopussa näin ollen 4 524 milj. markkaa oltuaan vuotta aikaisemmin 19 883 milj. markkaa. Setelinantovaran 15 359 milj. markan määräinen supistus johtui toisaalta setelinanto-oikeuden pienenemisestä eli siis asiallisesti ulkomaisten valuuttojen vähenemisestä ja toisaalta liikkeessä olevan setelistön lisääntymisestä ja lyhytaikaisten velkojen, lähinnä ulkomaisten markkatilien, kasvusta.

4. SETELIT JA KOVA RAHA

Kultaraha

Kultarahaa ei ole laskettu liikkeeseen sen jälkeen, kun vuonna 1931 olosuhteiden pakosta lopetettiin setelien lunastaminen kullalla. Nimellisesti kultarahoja on liikkeessä 1 010 000 markan arvosta, mutta todellisudessa nämäkin rahat ovat joutuneet kokoelmiin, tai ne on sulatettu.

Setelit

Setelistön kokonaismäärä eli *vastuu-summa* oli vuoden 1956 alussa 76 185 milj. markkaa. Seteleitä valmistettiin vuoden aikana 85 650 miljoonan ja poltettiin 56 576 milj. markan arvosta, joten setelivastuu vuoden lopussa oli 105 259 milj. markkaa. Eri setelilajien valmistetut ja poltetut määrät näkyvät taulukosta 11. Pankin kassoissa oli seteleitä vuoden alussa 20 302 ja sen lopussa 44 524 milj. markkaa, joten liikkeessä olevien setelien määrä kasvoi 55 883 miljoonasta 60 735 milj. markkaan.

Vuoden aikana laskettiin liikkeeseen *uudenmalliset* 1 000 markan setelit. Kun vuonna 1955 oli uusittu kaikki muunarvoiset setelit, ovat kaikki painettavat setelit nyttemmin uutta, pienempää kokoa. Uudet setelit ovat säästäneet käsittelykustannuksia ja entistä paremmasta painatustyöstä ja paperilaadusta huolimatta painatuskustannuksiakin.

Setelistön koostumus. Uudenmalliset 10 000 markan setelit syrjäyttivät edelleenkin liikkeestä 5 000 markan seteleitä. Liikkeessä olevien 10 000 markan setelien osuus koko setelistöstä oli vuoden alussa 24.7 % ja vuoden

lopussa 39.5 %, kun taas 5 000 markan setelien osuus oli samana aikana pienentynyt 46.7 %:sta 33.0 %:iin. Vanhanmalliset 5 000 markan setelit oli samalla miltei kokonaan vedetty liikkeestä. Yhteensä oli 10 000 ja 5 000 markan setelien osuus kasvanut vuoden aikana 71.4 %:sta 72.5 %:iin, mikä osoittaa, että ns. suurten setelien käyttötarve kokonaisuudessaankin oli suhteellisesti hieman lisääntynyt. Pienempien setelien osuus laski vastaavasti. Niinpä 1 000 markan setelien osuus oli vuoden alussa 20.0 % ja vuoden lopussa 19.7 %. Vastaavat luvut olivat 500 markan setelien kohdalla 4.2 ja 3.9 % sekä 100 markan setelien kohdalla 4.1 ja 3.6 %. Pikkuseteleitä ei enää vuoden 1954 jälkeen ole painettu ja niiden osuus oli sekä vuoden alussa että sen lopussa 0.3 % koko liikkeessä olevasta setelistöstä.

Setelistön koostumusta valaisee seuraava asetelma, josta näkyy eri-arvoisten liikkeessä olleiden setelien luku vuosien 1952—1956 päättyessä.

Setelilaji	1952	1953	1954	1955	1956
10 000 mk	—	—	—	1 382	2 397
5 000 »	6 122	6 061	6 617	5 222	4 015
1 000 »	10 624	10 253	10 498	11 178	11 977
500 »	3 962	3 933	4 098	4 642	4 810
100 »	19 145	19 903	20 903	23 081	21 706
50 »	9 241	2 250	983	815	739
20 »	17 183	15 396	3 566	2 604	2 359
10 »	19 864	6 498	3 960	3 498	3 326
5 »	3 734	3 634	3 578	3 540	3 514
Yhteensä	89 875	67 928	54 203	55 962	54 843

Setelien valmistus ja poltto. Vuoden 1956 aikana jatkui uudenmallisten setelien, malli 1955, valmistus ja 15. päivänä toukokuuta laskettiin liikkeeseen 1 000 markan setelit. Samanaikaisesti ryhdyttiin valmistelemaan edellisenä vuonna liikkeeseen laskettujen 500 markan setelien uusimista. Näitä uusittuja, painatusasultaan parempia seteleitä painettiin varastoon, mutta ei laskettu vielä kertomusvuoden aikana liikkeelle.

Valmistettujen setelien kappalemäärä pysyi miltei tarkoin samana kuin edellisenä vuonna, mutta niiden yhteenlaskettu arvo kasvoi melkoisesti, koska suuria seteleitä valmistettiin entistä enemmän. Kaikkiaan seteleitä valmistettiin 109.0 milj. kappaletta vastaavan luvun oltua 109.8 miljoonaa vuonna 1955 ja 106.1 miljoonaa vuonna 1954. Valmistettujen setelien yhteenlaskettu arvo puolestaan oli 85 650 milj. markkaa, mistä 300 milj. markkaa oli uusittuja 500 markan seteleitä. Vuonna 1955 oli seteleitä valmistettu yhteensä 70 205 milj. markan arvosta.

Seteleitä poltettiin kaikkiaan 104.0 milj. kappaletta vastaten 115.8 miljoonaa vuonna 1955 ja 128.5 miljoonaa vuonna 1954. Poltettujen setelien arvo oli yhteensä 56 576 milj. markkaa oltuaan 63 602 miljoonaa vuonna 1955 ja 50 312 miljoonaa vuonna 1954.

Kova raha

Suomen Pankki ostaa valtiolta Rahapajan valmistamaa metallirahaa. Pankin taseessa ei siten näy liikkeessä olevan metallirahan määrä, vaan ainoastaan pankin kassoissa oleva metalliraha. Metallirahaa oli vuoden 1956 lopussa liikkeessä 2 858 milj. markkaa vastaavan määrän oltua 2 230 miljoonaa vuoden 1955 ja 2 047 miljoonaa vuoden 1954 lopussa. Liikkeessä olevasta määrästä oli vuoden 1956 lopussa 340 milj. markkaa vanhanmallista metallirahaa, joka ei juuri ensinkään ole käytännössä, vaan on kadonnut tai joutunut keräilijäin kokoelmiin. Liikkeessä olevan määrän jakaantuminen eri rahalajien osalle on esitetty taulukossa 9, johon seuraavassa annetaan eräitä lisätietoja.

Hopearahaa oli vuoden alussa liikkeessä 191 452 000 markkaa. Rahat olivat olympiakisojen kunniaksi lyötyjä 500 markan rahoja. Näitä ei ole juuri laisinkaan käytetty maksuliikkeessä, vaan ne ovat jääneet lähinnä muistorahoiksi. Vuoden lopussa olympiarahoja oli liikkeessä 199 498 000 markkaa. Uusia hopearahoja, arvoltaan 100 ja 200 markkaa, laskettiin liikkeeseen syyskuun 17. päivänä. Ne syrjäyttivät jonkin verran pieniä seteleitä liikkeestä. Vuoden lopussa näitä uusia rahoja oli liikkeessä 477 830 200 markkaa, joten liikkeessä olevan hopearahan koko määrä oli tällöin 677 328 200 markkaa.

Alumiinipronssirahoja, joita on 50, 20 ja 10 markan määräisiä, lyötiin kertomusvuonnakin melkoinen määrä, markkamääräisesti eniten 20 markan rahoja. Vuoden lopussa oli liikkeessä olevien alumiinipronssirahojen yhteenlaskettu markkamäärä 7 % suurempi kuin vuoden alussa.

Rautarahoja lyötiin edelleenkin vain kahta arvoa, 5 ja 1 markan rahoja. Niiden liikkeessä oleva määrä kasvoi vuoden aikana noin 8 %. Taulukkoon 9 sisältyvät myös vanhanmalliset, muistakin metalleista kuin raudasta valmistetut 1 markan rahat, jotka ovat ilmeisesti jo kadonneet liikkeestä.

Pikkurahoja ei enää vuoden 1948 jälkeen ole lyöty, mutta niitä on edelleenkin liikkeessä melkoinen määrä. Maksuissa niitä ei käytetä käytännöllisesti katsoen laisinkaan ja suurin osa näistä rahoista onkin ilmeisesti kadonnut. Nimellisesti oli liikkeessä 50 pennin rahoja 23 195 322 markan, 25 pennin rahoja 18 473 414 markan, 10 pennin 5 531 074 markan, 5 pennin 4 488 639 markan ja 1 pennin rahoja 736 950 markan arvosta.

Kaikkiaan oli *kovaa rahaa* liikkeessä 2 858 milj. markan nimellisarvosta. Määrä oli 628 miljoonaa eli 28 % suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Lisäys johtui suurimmaksi osaksi 200 ja 100 markan hopearahojen liikkeeseen laskemisesta. *Koko liikkeessä oleva rahamäärä* eli setelien ja kovan rahan yhteismäärä on viimeksi kuluneina vuosina ollut seuraava.

	Milj. mk
1951	45 414
1952	47 009
1953	46 684
1954	49 949
1955	58 113
1956	63 593

5. TULOSTASE

Taulukossa 4 esitetyn tulostaseen mukaan pankin korkotulot olivat kertomusvuonna yhteensä 2 703 milj. markkaa eli 940 miljoonaa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Kassavarantotilien korkomenot puolestaan olivat 296 milj. markkaa eli 130 miljoonaa vuoden 1955 korkomenoja suuremmat. Pankin korkotulojen nettokasvu oli siten 810 milj. markkaa. Kokonaiskulut, lukuun ottamatta kassavarantotilien korkoja ja poistoja, lisääntyivät 562 miljoonasta 707 milj. markkaan. Koska provisio-, agio- ym. tulot vähenivät yhteensä 81 miljoonaa ja poistot toisaalta kasvoivat 144 miljoonaa, pankin voitto lisääntyi edellisestä vuodesta 440 miljoonaa ja oli kertomusvuonna 2 052 milj. markkaa.

Pankin voitosta siirretään puolet eli 1 026 milj. markkaa vararahastoon. Voiton toisen puolen käytöstä päättää eduskunta.

6. KASSAVARAT JA KASSAVAIHTO

Suomen Pankin kassavarat, joihin luetaan markkamääräiset setelit, metalliraha sekä liikepankkien maksettavat pankkivekselit ja shekit, olivat vuoden 1956 alussa 20.9 miljardia markkaa. Kassatuloja oli vuoden aikana kaikkiaan 1 982.2 ja menoja 1 957.8 miljardia markkaa, joten kassasaldo vuoden lopussa oli 45.3 miljardia. Kassavaihdosta tapahtui pankin haarakonttoreissa 36 %, ja kassavaroista niissä oli vuoden lopussa 40 % (ks. taulukko 13). Vuonna 1955 kassatulot olivat 2 106 miljardia ja vuonna 1954 1 994 miljardia markkaa.

Vuoden 1956 lopussa kassasaldosta oli seteleitä 44.5 miljardia, metallirahaa 0.4 miljardia ja maksuosoituksia 0.4 miljardia markkaa. Näistä määristä ainoastaan metallirahojen arvo näkyy pankin omaisuustaseessa, sillä kuten edellä on jo käynyt selville, pankissa olevat setelit vähennetään koko setelivastuun määrästä ja jäännös on pankin taseen vastattavapuolen erä »liikkeessä olevat setelit». Liikepankkien maksuosoitukset taas ovat kuittauskelpoisia pankkien shekkitilejä vastaan, koska ne veloitetaan pan-

keilta seuraavassa clearingtoimituksessa. Tästä syystä nämä on vähennetty omaisuustaseessa pankkien shekkileistä.

Edellä olevaan kassavaihtoon ei ole luettu *clearingtoimituksissa* käsitellyjä eri liikepankkien toisiltaan veloittamia maksuosoituksia ja toisilleen hyvittämiä pankkisiirtomääräyksiä. Näiden yhteenlaskettu määrä vuonna 1956 oli 1 250 miljardia markkaa, mitä vastasi 1 156 miljardia vuonna 1955. Clearingliikkeen suuruus pankin eri konttoreissa kuukausittain käy selville taulukosta 16.

Taulukot:
Suomen Pankin toiminta

1. Omaisuustase vuosina 1949—1956

	31/ 12 1949	31/ 12 1950	31/ 12 1951	31/ 12 1952	31/ 12 1953	31/ 12 1954	
VASTAAVA							
1	Ensisijainen setelinkate	5 196	10 959	34 317	22 099	28 107	37 545
2	Kulta	269	2 674	5 865	5 863	5 862	6 934
3	Ulkomaiset valuutat	4 927	8 285	28 452	16 236	22 036	29 639
4	Ulkomaiset vekselit	—	—	—	—	0	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	—	—	—	—	209	857
6	Toissijainen setelinkate	38 985	40 817	21 119	49 129	48 060	47 142
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	107	1 588	2 513	4 158	5 980	6 737
8	Markkamääräiset	15 351	13 516	11 567	14 678	13 812	11 940
9	Rediskontatut vekselit	2 427	6 913	16	17 217	8 268	8 465
10	Valtion vakauttamislaina ¹	21 100	18 800	7 023	13 076	20 000	20 000
11	Muut varat	3 878	6 383	6 530	11 651	13 686	11 544
12	Kotimaiset obligaatiot	1 056	990	949	1 161	2 238	2 248
13	Shekkitilit	471	906	596	225	398	—
14	Vaihtoraha	34	29	21	290	241	242
15	Muut saatavat	2 317	4 458	4 964	9 975	10 809	9 054
16	Yhteensä	48 059	58 159	61 966	82 879	89 853	96 231
VASTATTAVA							
17	Liikkeessä olevat setelit	29 606	34 383	44 774	46 153	45 019	47 902
18	Lyhytaikaiset velat	9 383	9 693	5 740	20 365	24 010	29 060
19	Ulkomaiset valuuttatilit	6 930	8 170	3 594	13 141	8 737	7 017
20	Ulkomaiset markkatilit	1 083	1 226	1 845	2 951	3 521	3 595
21	Valtion shekkitili	80	34	—	—	7 281	15 470
22	Pankkien shekkitilit	665	—	—	2 088	2 157	2 187
23	Muut shekkitilit	38	64	29	1 319	1 787	69
24	Muut lyhytaikaiset velat	587	199	272	866	527	722
25	Pitkäaikaiset velat	1 478	3 581	1 848	2 573	5 716	6 507
26	Ulkomaiset	1 478	3 581	1 848	2 573	5 716	6 507
27	Kotimaiset	—	—	—	—	—	—
28	Arvonjärjestelytilit	1 113	3 473	1 662	5 334	5 590	2 522
29	Oma pääoma	6 479	7 029	7 942	8 454	9 518	10 240
30	Kantarahasto	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
31	Vararahasto	571	1 025	1 527	2 242	2 847	3 683
32	Käyttämättömät voittovarot ..	—	—	—	—	—	36
33	Tulostilit	908	1 004	1 415	1 212	1 671	1 521
34	Yhteensä	48 059	58 159	61 966	82 879	89 853	96 231

¹ Vuosina 1949—1952 vekseliluottoa.

Milj. mk

31/ ₁₂ 1955	31/ ₁₂ 1956	1956						
		5/ ₁	14/ ₁	23/ ₁	31/ ₁	8/ ₂	15/ ₂	
38 314	32 300	39 114	38 652	39 252	39 518	39 291	38 950	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
28 089	21 561	28 889	28 243	28 843	29 109	28 882	28 541	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 261	2 775	2 261	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	5
65 576	75 453	63 604	60 987	60 757	63 045	64 749	67 227	6
8 511	9 366	8 538	8 590	8 743	8 745	8 722	8 724	7
14 437	14 922	14 739	14 792	15 063	15 204	15 909	16 075	8
22 628	33 665	20 327	17 605	16 951	19 096	20 118	22 428	9
20 000	17 500	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	10
11 616	13 370	11 788	11 950	12 165	11 947	11 550	12 062	11
1 915	1 794	1 902	1 902	1 901	1 901	1 898	1 888	12
490	862	535	455	507	371	355	410	13
195	354	205	232	264	286	298	309	14
9 016	10 360	9 146	9 361	9 493	9 389	8 999	9 455	15
115 506	121 123	114 506	111 589	112 174	114 510	115 590	118 239	16
55 883	60 735	53 761	52 088	50 348	50 539	50 968	51 933	17
20 054	24 725	21 096	19 198	21 169	23 057	23 349	24 834	18
3 855	4 601	3 776	4 144	4 578	4 464	3 824	3 801	19
3 898	7 047	4 344	4 364	4 366	4 358	4 339	4 339	20
9 816	10 550	11 230	9 372	11 418	12 905	13 906	15 707	21
1 706	1 167	948	480	—	486	350	286	22
155	367	187	203	282	233	174	163	23
624	993	611	635	525	611	756	538	24
22 268	14 725	22 349	22 825	23 236	23 413	23 597	23 666	25
7 719	8 290	7 745	7 798	7 952	7 954	8 015	8 020	26
14 549	6 435	14 604	15 027	15 284	15 459	15 582	15 646	27
5 689	8 074	5 652	5 787	5 632	5 687	5 823	5 926	28
11 612	12 864	11 648	11 691	11 789	11 814	11 853	11 880	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
—	812	806	806	806	806	806	806	31
—	—	806	806	806	806	806	806	32
1 612	2 052	36	79	177	202	241	268	33
115 506	121 123	114 506	111 589	112 174	114 510	115 590	118 239	34

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1949—1956

		1956					
		23/2	29/2	8/3	15/2	22/3	29/3
VASTAAVA							
1	Ensisijainen setelinkate	38 969	38 641	38 256	37 789	37 702	36 869
2	Kulta	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	28 560	28 232	27 847	27 380	27 293	26 460
4	Ulkomaiset vekselit	115	115	115	115	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445
6	Toissijainen setelinkate	68 493	68 928	67 448	65 964	65 001	66 651
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	8 751	8 751	8 759	8 799	8 806	8 823
8	Markkamääräiset	16 264	16 626	16 939	17 395	18 470	18 992
9	Rediskontatut vekselit	23 478	23 551	21 750	19 770	18 975	20 086
10	Valtion vakauttamislaina	20 000	20 000	20 000	20 000	18 750	18 750
11	Muut varat	12 220	12 261	12 564	12 502	13 326	12 530
12	Kotimaiset obligaatiot	1 888	1 888	1 887	1 877	1 877	1 851
13	Shekkitilit	508	419	382	268	1 194	259
14	Vaihtoraha	323	330	328	338	345	341
15	Muut saatavat	9 501	9 624	9 967	10 019	9 910	10 079
16	Yhteensä	119 682	119 830	118 268	116 255	116 029	116 050
VASTATTAVA							
17	Liiikkeessä olevat setelit	52 400	53 870	54 468	55 311	53 592	54 252
18	Lyhytaikaiset velat	25 480	24 030	22 352	20 320	21 339	20 259
19	Ulkomaiset valuuttatilit	3 784	3 982	3 664	3 775	3 528	3 296
20	Ulkomaiset markkatilit	4 324	4 324	4 326	4 314	4 307	4 310
21	Valtion shekkitili	16 356	14 292	12 852	10 455	12 386	11 521
22	Pankkien shekkitilit	262	723	749	982	—	135
23	Muut shekkitilit	190	153	267	293	153	288
24	Muut lyhytaikaiset velat	564	556	494	501	965	709
25	Pitkäaikaiset velat	23 842	23 853	24 022	23 122	23 379	23 502
26	Ulkomaiset	8 024	8 023	8 031	8 070	8 076	8 094
27	Kotimaiset	15 818	15 830	15 991	15 052	15 303	15 408
28	Arvonjärjestelytilit	6 065	6 123	6 251	6 311	6 465	6 751
29	Oma pääoma	11 895	11 954	11 175	11 191	11 254	11 286
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	806	806	806	806	806	806
32	Käyttämättömät voittovarot ..	806	806	6	6	6	6
33	Tulostilit	283	342	363	379	442	474
34	Yhteensä	119 682	119 830	118 268	116 255	116 029	116 050

Milj. mk

1956								
7/4	14/4	23/4	30/4	8/5	15/5	23/5	31/5	
36 424	35 203	33 898	33 646	32 851	31 978	31 531	30 437	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
26 015	24 794	23 489	23 237	22 442	21 569	21 122	20 028	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	5
66 565	67 964	70 701	72 193	72 822	71 158	73 033	75 780	6
8 834	8 852	8 865	8 871	8 898	9 168	9 200	9 206	7
19 815	19 816	20 244	19 782	19 966	20 049	20 783	20 588	8
19 166	20 546	22 842	24 790	25 208	23 191	24 300	27 236	9
18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	10
12 804	12 802	12 871	13 166	13 732	13 953	14 437	14 858	11
1 840	1 840	1 809	1 814	1 898	1 898	1 898	2 048	12
438	421	411	515	676	421	493	551	13
337	347	353	353	348	345	338	351	14
10 189	10 194	10 298	10 484	10 810	11 289	11 708	11 908	15
115 793	115 969	117 470	119 005	119 405	117 089	119 001	121 075	16
52 553	53 578	53 417	54 951	55 297	56 791	56 898	57 361	17
21 311	19 017	20 176	20 092	19 762	16 358	18 004	19 427	18
3 509	3 679	3 643	3 937	4 510	4 806	4 895	6 031	19
4 310	4 305	4 303	4 271	4 269	4 268	4 541	4 512	20
11 582	9 726	11 067	10 162	9 707	6 199	7 184	6 940	21
774	259	78	530	121	72	231	665	22
173	198	192	142	266	138	243	237	23
963	850	893	1 050	889	875	910	1 042	24
23 736	24 957	25 085	25 238	25 301	24 673	24 998	25 139	25
8 104	8 110	8 123	8 129	8 155	8 159	8 174	8 182	26
15 632	16 847	16 962	17 109	17 146	16 514	16 824	16 957	27
6 873	7 054	7 416	7 331	7 619	7 808	7 622	7 633	28
11 320	11 363	11 376	11 393	11 426	11 459	11 479	11 515	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
806	806	806	806	806	806	806	806	31
6	6	6	6	6	6	6	6	32
508	551	564	581	614	647	667	703	33
115 793	115 969	117 470	119 005	119 405	117 089	119 001	121 075	34

1. (Jatk.) Omaisuuatase vuosina 1949—1956

		1956					
		8/6	15/6	22/6	30/6	7/7	14/7
VASTAAVA							
1	Ensisijainen setelinkate	29 868	30 474	30 778	30 580	31 091	30 816
2	Kulta	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	19 459	20 065	20 369	20 171	20 682	20 407
4	Ulkomaiset vekselit	115	115	115	115	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445
6	Toissijainen setelinkate	76 618	74 336	78 903	75 227	74 838	74 002
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	9 176	9 191	9 201	9 209	9 222	9 220
8	Markkamääräiset	20 800	20 484	20 654	19 985	20 056	19 280
9	Rediskontatut vekselit	27 892	25 911	30 298	27 283	26 810	26 752
10	Valtion vakauttamislaina	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750
11	Muut varat	15 308	17 106	17 160	16 910	17 152	16 770
12	Kotimaiset obligaatiot	2 036	2 038	2 038	2 039	2 024	2 024
13	Shekkitilit	667	303	373	450	599	609
14	Vaihtoraha	355	357	334	338	326	320
15	Muut saatavat	12 250	14 408	14 415	14 083	14 203	13 817
16	Yhteensä	121 794	121 916	126 841	122 717	123 081	121 588
VASTATTAVA							
17	Liikkeessä olevat setelit	56 761	56 527	57 333	57 911	58 588	58 756
18	Lyhytaikaiset velat	20 146	21 282	25 240	20 514	19 915	16 752
19	Ulkomaiset valuuttatilit	6 840	7 377	8 619	7 547	8 584	8 233
20	Ulkomaiset markkatilit	4 674	4 679	4 970	5 076	5 065	5 033
21	Valtion shekkitili	6 884	7 132	9 912	6 284	4 311	1 717
22	Pankkien shekkitilit	456	754	661	507	898	683
23	Muut shekkitilit	298	297	189	170	160	194
24	Muut lyhytaikaiset velat	994	1 043	889	930	897	892
25	Pitkäaikaiset velat	25 408	24 678	24 635	24 768	24 958	26 281
26	Ulkomaiset	8 276	8 290	8 302	8 311	8 325	8 327
27	Kotimaiset	17 132	16 388	16 383	16 457	16 633	17 954
28	Arvonjärjestelytilit	7 930	7 849	7 963	7 880	7 947	8 103
29	Oma pääoma	11 549	11 580	11 620	11 644	11 673	11 696
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	806	806	806	806	806	806
32	Käyttämättömät voittovarat ..	6	6	6	6	6	6
33	Tulostilit	737	768	808	832	861	884
34	Yhteensä	121 794	121 916	126 841	122 717	123 081	121 588

Milj. mk

1956								
23/7	31/7	8/8	15/8	23/8	31/8	8/9	15/9	
31 572	31 708	32 360	32 316	32 942	33 781	34 451	34 194	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
21 163	21 299	21 951	21 907	22 533	23 372	24 042	23 785	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	2 445	5
74 653	73 686	72 806	69 632	69 413	68 559	70 086	68 992	6
9 243	9 255	9 148	9 246	9 248	9 271	9 313	9 315	7
19 164	18 763	18 169	17 640	17 519	17 025	17 319	17 167	8
27 496	26 918	26 739	23 996	23 896	23 513	24 704	23 760	9
18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750	10
16 914	16 654	16 513	16 224	16 352	16 276	15 950	15 998	11
2 012	2 013	2 011	2 011	2 011	2 011	2 016	2 013	12
719	606	687	387	510	617	565	559	13
311	313	308	312	333	346	348	388	14
13 872	13 722	13 507	13 514	13 498	13 302	13 021	13 038	15
123 139	122 048	121 679	118 172	118 707	118 616	120 487	119 184	16
58 066	58 231	58 792	58 911	58 929	58 927	57 189	57 048	17
19 137	17 651	16 893	14 800	15 526	15 523	19 166	19 006	18
7 050	6 080	5 530	5 496	6 062	5 745	5 650	5 497	19
5 261	5 308	5 471	5 630	5 454	5 669	5 766	5 837	20
5 457	4 327	3 945	1 717	2 211	2 292	6 466	6 215	21
276	812	781	863	674	690	181	438	22
200	224	276	226	196	179	190	178	23
893	900	890	868	929	948	913	841	24
26 305	26 337	26 238	24 341	24 206	24 136	24 129	23 024	25
8 348	8 373	8 374	8 003	8 019	8 057	8 100	8 104	26
17 957	18 014	17 864	16 338	16 187	16 079	16 029	14 920	27
7 894	7 959	7 960	8 299	8 201	8 127	8 042	8 113	28
11 737	11 770	11 796	11 821	11 845	11 903	11 961	11 993	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
806	806	806	806	806	806	806	806	31
6	6	6	6	6	6	6	6	32
925	958	984	1 009	1 033	1 091	1 149	1 181	33
123 139	122 048	121 679	118 172	118 707	118 616	120 487	119 184	34

1. (Jatk.) Omaisuuustase vuosina 1949—1956

		1956					
		22/9	29/9	8/10	15/10	22/10	31/10
VASTAAVA							
1	Ensisijainen setelinkate	33 347	33 173	34 026	33 854	34 061	33 541
2	Kulta	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	22 938	22 764	23 617	22 983	23 190	22 670
4	Ulkomaiset vekselit	115	115	115	115	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 445	2 445	2 445	2 907	2 907	2 907
6	Toissijainen setelinkate	71 153	70 649	64 132	60 714	63 876	64 348
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	9 326	9 326	9 330	9 382	9 427	9 439
8	Markkamääräiset	17 009	16 600	16 397	16 051	16 226	16 517
9	Rediskontatut vekselit	27 318	27 223	20 905	17 781	20 723	20 892
10	Valtion vakauttamislaina	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500
11	Muut varat	16 344	16 424	16 471	16 460	16 149	14 694
12	Kotimaiset obligaatiot	2 013	2 028	2 027	1 997	1 998	1 998
13	Shekkitilit	583	737	648	595	536	573
14	Vaihtoraha	304	299	331	335	331	337
15	Muut saatavat	13 444	13 360	13 465	13 533	13 284	11 786
16	Yhteensä	120 844	120 246	114 629	111 028	114 086	112 583
VASTATTAVA							
17	Liikkeessä olevat setelit	57 224	58 831	57 909	57 737	56 607	56 795
18	Lyhytaikaiset velat	20 179	21 634	17 222	14 731	18 776	16 905
19	Ulkomaiset valuuttatilit	4 985	5 475	5 313	5 028	6 194	3 801
20	Ulkomaiset markkatilit	5 918	6 119	6 181	6 241	6 298	6 516
21	Valtion shekkitili	7 538	8 310	3 238	1 625	5 073	4 906
22	Pankkien shekkitilit	490	782	1 581	666	257	447
23	Muut shekkitilit	197	154	177	337	107	387
24	Muut lyhytaikaiset velat	1 051	794	732	834	847	848
25	Pitkäaikaiset velat	22 945	19 086	18 851	17 779	17 858	17 836
26	Ulkomaiset	8 123	8 236	8 255	8 192	8 240	8 257
27	Kotimaiset	14 822	10 850	10 596	9 587	9 618	9 579
28	Arvonjärjestelytilit	8 446	8 592	8 488	8 605	8 555	8 707
29	Oma pääoma	12 050	12 103	12 159	12 176	12 290	12 340
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	806	806	806	806	806	806
32	Käyttämättömät voittovarot ..	6	6	6	6	6	6
33	Tulostilit	1 238	1 291	1 347	1 364	1 478	1 528
34	Yhteensä	120 844	120 246	114 629	111 028	114 086	112 583

Milj. mk

1956								
8/11	15/11	23/11	30/11	8/12	15/12	22/12	31/12	
<i>34 374</i>	<i>34 154</i>	<i>33 169</i>	<i>32 698</i>	<i>32 581</i>	<i>32 321</i>	<i>32 670</i>	<i>32 300</i>	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
23 503	23 283	22 298	21 827	21 710	21 450	21 799	21 561	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 907	2 907	2 907	2 907	2 907	2 907	2 907	2 775	5
<i>64 684</i>	<i>62 369</i>	<i>65 615</i>	<i>68 083</i>	<i>69 248</i>	<i>71 612</i>	<i>80 536</i>	<i>75 453</i>	6
9 434	9 437	9 438	9 448	9 327	9 351	9 356	9 366	7
16 316	16 435	16 186	15 958	15 806	15 994	15 863	14 922	8
21 434	18 997	22 491	25 177	26 615	28 767	37 817	33 665	9
17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	10
<i>14 737</i>	<i>14 148</i>	<i>14 055</i>	<i>13 800</i>	<i>13 980</i>	<i>13 870</i>	<i>15 204</i>	<i>13 370</i>	11
1 987	1 987	1 988	1 989	1 925	1 925	1 925	1 794	12
633	554	614	531	767	525	1 764	862	13
313	308	335	339	335	323	297	354	14
11 854	11 299	11 118	10 941	10 953	11 097	11 218	10 360	15
113 845	110 671	112 839	114 581	115 809	117 803	128 410	121 123	16
<i>57 687</i>	<i>57 603</i>	<i>57 515</i>	<i>58 468</i>	<i>58 233</i>	<i>59 034</i>	<i>60 674</i>	<i>60 735</i>	17
<i>16 725</i>	<i>13 547</i>	<i>15 547</i>	<i>16 462</i>	<i>17 925</i>	<i>19 297</i>	<i>27 782</i>	<i>24 725</i>	18
4 146	3 510	3 702	3 682	4 436	4 872	5 872	4 601	19
6 607	6 852	6 747	6 755	6 800	7 079	7 133	7 047	20
4 592	1 462	3 415	4 091	5 049	5 744	13 609	10 550	21
147	548	403	464	328	452	—	1 167	22
315	294	347	338	287	210	234	367	23
918	881	933	1 132	1 025	940	934	993	24
<i>18 436</i>	<i>18 244</i>	<i>18 392</i>	<i>18 292</i>	<i>18 235</i>	<i>18 210</i>	<i>18 621</i>	<i>14 725</i>	25
8 256	8 259	8 240	8 248	8 252	8 280	8 287	8 290	26
10 180	9 985	10 152	10 044	9 983	9 930	10 334	6 435	27
<i>8 616</i>	<i>8 844</i>	<i>8 844</i>	<i>8 736</i>	<i>8 734</i>	<i>8 503</i>	<i>8 494</i>	<i>8 074</i>	28
<i>12 381</i>	<i>12 433</i>	<i>12 541</i>	<i>12 623</i>	<i>12 682</i>	<i>12 759</i>	<i>12 839</i>	<i>12 864</i>	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
806	806	806	806	812	812	812	812	31
6	6	6	6	—	—	—	—	32
1 569	1 621	1 729	1 811	1 870	1 947	2 027	2 052	33
113 845	110 671	112 839	114 581	115 809	117 803	128 410	121 123	34

2. Kotimainen luotonanto vuosina 1949—1956

Päivä	Suoranainen.					
	Luotonanto yrityksille					
	Vekselit		Shekki-tilit	Vientiennakot	Muut	Yhteensä
Ulkomaan rahan määräiset	Markka-määräiset					
1	2	3	4	5	6	7
31. XII						
1949	107	15 351	471	71	1 316	17 316
1950	1 588	13 516	354	364	3 164	18 986
1951	2 513	11 567	378	1 644	1 658	17 760
1952	4 158	14 678	225	7 024	1 289	27 374
1953	5 980	13 812	398	8 120	1 027	29 337
1954	6 737	11 940	—	7 234	158	26 069
1955	8 511	14 437	490	7 051	305	30 794
1956	9 366	14 922	862	8 381	319	33 850
1956						
5. I	8 538	14 739	535	7 186	300	31 298
14.	8 590	14 792	455	7 398	303	31 538
23.	8 743	15 063	507	7 552	281	32 146
31.	8 745	15 204	371	7 437	292	32 049
8. II	8 722	15 909	355	7 057	282	32 325
15.	8 724	16 075	410	7 479	316	33 004
23.	8 751	16 264	508	7 578	263	33 364
29.	8 751	16 626	419	7 666	298	33 760
8. III	8 759	16 939	382	7 992	315	34 387
15.	8 799	17 395	268	7 996	363	34 821
23.	8 806	18 470	1 194	7 723	527	36 720
29.	8 823	18 992	259	7 873	546	36 493
7. IV	8 834	19 815	438	7 977	552	37 616
14.	8 852	19 816	421	8 031	503	37 623
23.	8 865	20 244	411	8 138	500	38 158
30.	8 871	19 782	515	8 343	481	37 992
8. V	8 898	19 966	676	8 568	582	38 690
15.	9 168	20 049	421	8 913	716	39 267
23.	9 200	20 783	493	9 346	702	40 524
31.	9 206	20 588	551	9 443	805	40 593
8. VI	9 176	20 800	667	9 726	864	41 233
15.	9 191	20 484	303	11 901	847	42 726
22.	9 201	20 654	373	11 906	849	42 983
30.	9 209	19 985	450	11 589	834	42 067

¹ Vekseliluottoa.

² Siitä shekkiluottoa 552.

³ Siitä shekkiluottoa 218.

Milj. mk

Luotonanto				Luotonanto rahalaitoksille		Luoton- anto yhteensä (sar.10+12)	Päivä
Luotonanto valtiolle		Koko suoranainen luotonanto		Rediskon- tatut vekselit	% koko luoton- annosta (sar. 14)		
Vuoden 1953 vakauttamis- laina	IMF- ja IBRD- tilien kate	Määrä (sar. 7+8+9)	% koko luoton- annosta (sar. 14)			12	13
8	9	10	11	12	13	14	15
21 100 ¹	930	39 346	94.2	2 427	5.8	41 773	31. XII
18 800 ¹	930	38 716	83.8	7 465 ²	16.2	46 181	1949
7 023 ¹	1 662	26 445	99.1	234 ³	0.9	26 679	1950
13 076 ¹	1 662	42 112	71.0	17 217	29.0	59 329	1951
20 000	1 662	50 999	86.0	8 268	14.0	59 267	1952
20 000	1 662	47 731	84.9	8 465	15.1	56 196	1953
20 000	1 660	52 454	69.9	22 628	30.1	75 082	1954
17 500	1 660	53 010	61.2	33 665	38.8	86 675	1955
							1956
20 000	1 660	52 958	72.3	20 327	27.7	73 285	5. I
20 000	1 660	53 198	75.1	17 605	24.9	70 803	14.
20 000	1 660	53 806	76.0	16 951	24.0	70 757	23.
20 000	1 660	53 709	73.8	19 096	26.2	72 805	31.
20 000	1 660	53 985	72.9	20 118	27.1	74 103	8. II
20 000	1 660	54 664	70.9	22 428	29.1	77 092	15.
20 000	1 660	55 024	70.1	23 478	29.9	78 502	23.
20 000	1 660	55 420	70.2	23 551	29.8	78 971	29.
20 000	1 660	56 047	72.0	21 750	28.0	77 797	8. III
20 000	1 660	56 481	74.1	19 770	25.9	76 251	15.
18 750	1 660	57 130	75.1	18 975	24.9	76 105	23.
18 750	1 660	56 903	73.9	20 036	26.1	76 989	29.
18 750	1 660	58 026	75.2	19 166	24.8	77 192	7. IV
18 750	1 660	58 033	73.9	20 546	26.1	78 579	14.
18 750	1 660	58 568	71.9	22 842	28.1	81 410	23.
18 750	1 660	58 402	70.2	24 790	29.8	83 192	30.
18 750	1 660	59 100	70.1	25 208	29.9	84 308	8. V
18 750	1 660	59 677	72.0	23 191	28.0	82 868	15.
18 750	1 660	60 934	71.5	24 300	28.5	85 234	23.
18 750	1 660	61 003	69.1	27 236	30.9	88 239	31.
18 750	1 660	61 643	68.8	27 892	31.2	89 535	8. VI
18 750	1 660	63 136	70.9	25 911	29.1	89 047	15.
18 750	1 660	63 393	67.7	30 298	32.3	93 691	22.
18 750	1 660	62 477	69.6	27 283	30.4	89 760	30.

2. (Jatk.) Kotimainen luotonanto vuosina 1949—1956

Päivä	Suoranainen					
	Luotonanto yrityksille					
	Vekselit		Shekkitilit	Vientiennakot	Muut	Yhteensä
	Ulkomaan rahan määräiset	Markkamääräiset				
1	2	3	4	5	6	7
1956						
7. VII	9 222	20 056	599	11 653	890	42 420
14.	9 220	19 280	609	11 294	863	41 266
23.	9 243	19 164	719	11 450	762	41 338
31.	9 255	18 763	606	11 336	726	40 686
8. VIII	9 148	18 169	687	11 129	718	39 851
15.	9 246	17 640	387	11 105	749	39 127
23.	9 248	17 519	510	11 111	727	39 115
31.	9 271	17 025	617	10 899	743	38 555
8. IX	9 313	17 319	565	10 704	657	38 558
15.	9 315	17 167	559	10 709	669	38 419
22.	9 326	17 009	583	11 095	689	38 702
29.	9 326	16 600	737	11 078	622	38 363
8. X	9 330	16 397	648	11 160	645	38 180
15.	9 382	16 051	595	11 235	638	37 901
23.	9 427	16 226	536	11 022	602	37 813
31.	9 439	16 517	573	9 505	621	36 655
8. XI	9 434	16 316	633	9 509	685	36 577
15.	9 437	16 435	554	9 085	554	36 065
23.	9 438	16 186	614	8 819	639	35 696
30.	9 448	15 958	531	8 661	620	35 218
8. XII	9 327	15 806	767	8 671	622	35 193
15.	9 351	15 994	525	8 820	617	35 307
22.	9 356	15 863	1 764	8 989	569	36 541
31.	9 366	14 922	862	8 381	319	33 850
Keski- määrä	9 110	17 663	566	9 422	589	37 349
Vaihtelu	910	6 061	1 505	4 849	627	11 685

Milj. mk

Luotonanto				Luotonanto rahalaitoksille		Luoton- anto yhteensä (sar.10+12)	Päivä
Luotonanto valtiolle		Koko suoranainen luotonanto		Rediskon- tatut vekselit	% koko luoton- annosta (sar. 14)		
Vuoden 1953 vakauttamis- laina	IMF- ja IBRD- tilien kate	Määrä (sar. 7+8+9)	% koko luoton- annosta (sar. 14)			12	13
8	9	10	11	12	13	14	15
18 750	1 660	62 830	70.1	26 810	29.9	89 640	1956 7. VII
18 750	1 660	61 676	69.7	26 752	30.3	88 428	14.
18 750	1 660	61 748	69.2	27 496	30.8	89 244	23.
18 750	1 660	61 096	69.4	26 918	30.6	88 014	31.
18 750	1 660	60 261	69.3	26 739	30.7	87 000	8. VIII
18 750	1 660	59 537	71.3	23 996	28.7	83 533	15.
18 750	1 660	59 525	71.4	23 896	28.6	83 421	23.
18 750	1 660	58 965	71.5	23 513	28.5	82 478	31.
18 750	1 660	58 968	70.5	24 704	29.5	83 672	8. IX
18 750	1 660	58 829	71.2	23 760	28.8	82 589	15.
17 500	1 660	57 862	67.9	27 318	32.1	85 180	22.
17 500	1 660	57 523	67.9	27 223	32.1	84 746	29.
17 500	1 660	57 340	73.3	20 905	26.7	78 245	8. X
17 500	1 660	57 061	76.2	17 781	23.8	74 842	15.
17 500	1 660	56 973	73.3	20 723	26.7	77 696	23.
17 500	1 660	55 815	72.8	20 892	27.2	76 707	31.
17 500	1 660	55 737	72.2	21 434	27.8	77 171	8. XI
17 500	1 660	55 225	74.4	18 997	25.6	74 222	15.
17 500	1 660	54 856	70.9	22 491	29.1	77 347	23.
17 500	1 660	54 378	68.4	25 177	31.6	79 555	30.
17 500	1 660	54 353	67.1	26 615	32.9	80 968	8. XII
17 500	1 660	54 467	65.4	28 767	34.6	83 234	15.
17 500	1 660	55 701	59.6	37 817	40.4	93 518	22.
17 500	1 660	53 010	61.2	33 665	38.8	86 675	31.
18 646	1 660	57 655	70.7	23 900	29.3	81 555	Keski- määrä
2 500	—	10 435	.	20 866	.	22 934	Vaihtelu

3. Nettotase kunkin vuoden ja kuukauden lopussa vuosina 1949—1956

Milj. mk

Vuosi ja kuukausi	Vastaava					Nettotase (sar. 5+6 = 8+9)	Vastattava	
	Kotimainen nettosaatava				Ulkomainen netto- saatava		Liikkeessä olevat setelit	Arvon- järjestely- tilit ja oma pääoma
	Valtiolta	Luotto- laitoksilta	Yrityksiltä	Yhteensä				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1949	22 285	1 980	17 228	41 493	— 4 295	37 198	29 606	7 592
1950	20 007	7 673	19 223	46 903	— 2 018	44 885	34 383	10 502
1951	8 984	433	17 931	27 348	27 030	54 378	44 774	9 604
1952	15 559	15 320	25 628	56 507	3 434	59 941	46 153	13 788
1953	15 111	6 398	28 485	49 994	10 133	60 127	45 019	15 108
1954	6 938	6 528	26 772	40 238	20 426	60 664	47 902	12 762
1955	11 157	14 453	24 732	50 342	22 842	73 184	55 883	17 301
1956	7 216	32 487	29 608	69 311	12 362	81 673	60 735	20 938
Muutos vuonna								
1950	— 2 278	+ 5 693	+ 1 995	+ 5 410	+ 2 277	+ 7 687	+ 4 777	+ 2 910
1951	—11 023	— 7 240	— 1 292	—19 555	+29 048	+ 9 493	+10 391	— 898
1952	+ 6 575	+14 887	+ 7 697	+29 159	—23 596	+ 5 563	+ 1 379	+ 4 184
1953	— 448	— 8 922	+ 2 857	— 6 513	+ 6 699	+ 186	— 1 134	+ 1 320
1954	— 8 173	+ 130	— 1 713	— 9 756	+10 293	+ 537	+ 2 883	— 2 346
1955	+ 4 219	+ 7 925	— 2 040	+10 104	+ 2 416	+12 520	+ 7 981	+ 4 539
1956	— 3 941	+18 034	+ 4 876	+18 969	—10 480	+ 8 489	+ 4 852	+ 3 637
1956								
I	8 390	12 131	24 777	45 298	22 742	68 040	50 539	17 501
II	7 044	16 424	26 167	49 635	22 312	71 947	53 870	18 077
III	8 550	13 972	28 598	51 120	21 169	72 289	54 252	18 037
IV	9 915	17 199	29 252	56 366	17 309	73 675	54 951	18 724
V	13 158	20 158	31 481	64 797	11 712	76 509	57 361	19 148
VI	13 802	21 113	32 874	67 789	9 646	77 435	57 911	19 524
VII	15 730	19 009	31 324	66 063	11 947	78 010	58 281	19 729
VIII	17 797	17 282	29 568	64 647	14 310	78 957	58 927	20 030
IX	10 495	21 839	33 849	66 183	13 343	79 526	58 831	20 695
X	13 933	16 460	32 482	62 875	14 967	77 842	56 795	21 047
XI	14 104	20 912	30 798	65 814	14 013	79 827	58 468	21 359
XII	7 216	32 487	29 608	69 311	12 362	81 673	60 735	20 938

4. Tulostase vuosina 1951—1956

Milj. mk

	1951	1952	1953	1954	1955	1956
TUOTOT						
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	1 328	1 108	1 373	1 163	1 180	1 997
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	18	129	208	146	251	415
Korot obligaatioista	134	108	163	204	332	291
Provisiot	207	220	192	190	186	166
Agiot	642	496	561	577	442	382
Muut tuotot	31	71	72	61	64	63
Yhteensä	2 360	2 132	2 569	2 341	2 455	3 314
KULUT						
Palkat ja palkkiot	253	272	278	277	296	372
Eläkkeet ja avustukset	18	24	18	19	23	33
Perhe-eläkkeet	—	—	6	7	7	9
Pankkivaltuusmiesten palkkiot ja kulut ..	1	1	1	1	1	1
Haarakonttorien valvojain palkkiot	1	1	1	1	1	1
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksusuodet ..	13	14	14	15	16	17
Korot kassavarantotileistä	—	—	—	—	166	296
Setelien valmistus	108	157	132	118	141	182
Muut kulut	63	73	80	70	77	92
Poistot	489	378	368	312	115	259
Kulut yhteensä	946	920	898	820	843	1 262
Pankin voitto	1 414	1 212	1 671	1 521	1 612	2 052
Yhteensä	2 360	2 132	2 569	2 341	2 455	3 314

5. Liikkeessä oleva setelistö keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1949—1956

Milj. mk

Kuukausi	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
I	25 812	28 033	31 342	40 084	41 673	41 801	44 568	51 684
II	26 252	28 470	34 451	42 081	43 068	44 159	46 476	52 293
III	27 091	29 136	36 619	43 368	43 348	44 511	47 448	54 406
IV	27 478	29 933	37 170	44 162	43 277	45 640	48 798	53 625
V	27 934	30 211	38 763	45 653	45 190	46 555	50 992	56 587
VI	27 501	30 096	39 224	45 288	43 051	44 898	49 104	57 133
VII	27 833	32 211	40 286	44 116	42 426	44 453	49 365	58 423
VIII	28 571	33 192	40 803	44 692	44 678	46 077	50 343	58 890
IX	27 903	33 446	41 403	43 414	43 038	44 904	49 898	57 573
X	27 908	32 634	41 791	42 615	42 218	45 432	51 037	57 262
XI	27 762	32 820	43 374	44 422	44 623	47 716	52 446	57 818
XII	29 261	34 024	44 391	45 146	44 946	48 538	54 437	59 669
Keski- määrä	27 609	31 184	39 135	43 753	43 461	45 390	49 576	56 280

6. Setelinanto vuosina 1949—1956

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus			
	Ensisijainen kate	Toissijainen kate (yläraja 50 mrd mk ¹)	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Lyhyt-aikaiset velat	Shekki-luotoista nostamatta	Yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8
31. XII							
1949	5 196	39 915	45 111	29 606	9 383	540	39 529
1950	10 959	41 747	52 706	34 383	9 693	649	44 725
1951	34 317	21 119	55 436	44 774	5 740	646	51 160
1952	22 099	49 129	71 228	46 153	20 365	802	67 320
1953	28 107	48 060	76 167	45 019	24 010	625	69 654
1954	37 545	47 142	84 687	47 902	29 060	1 009	77 971
1955	38 314	58 000	96 314	55 883	20 054	494	76 431
1956	32 300	58 000	90 300	60 735	24 725	316	85 776
1956							
5. I	39 114	58 000	97 114	53 761	21 096	443	75 300
14.	38 652	58 000	96 652	52 088	19 198	523	71 809
23.	39 252	58 000	97 252	50 348	21 169	493	72 010
31.	39 518	58 000	97 518	50 539	23 057	607	74 203
8. II	39 291	58 000	97 291	50 968	23 349	619	74 936
15.	38 950	58 000	96 950	51 933	24 834	564	77 331
23.	38 969	58 000	96 969	52 400	25 480	466	78 346
29.	38 641	58 000	96 641	53 870	24 030	555	78 455
8. III	38 256	58 000	96 256	54 468	22 352	591	77 411
15.	37 789	58 000	95 789	55 311	20 320	706	76 337
23.	37 702	58 000	95 702	53 592	21 339	668	75 599
29.	36 869	58 000	94 869	54 252	20 259	785	75 296
7. IV	36 424	58 000	94 424	52 553	21 311	606	74 470
14.	35 203	58 000	93 203	53 578	19 017	622	73 217
23.	33 898	58 000	91 898	53 417	20 176	633	74 226
30.	33 646	58 000	91 646	54 951	20 092	528	75 571
8. V	32 851	58 000	90 851	55 297	19 762	368	75 427
15.	31 978	58 000	89 978	56 791	16 358	622	73 771
23.	31 531	58 000	89 531	56 898	18 004	550	75 452
31.	30 437	58 000	88 437	57 361	19 427	492	77 280
8. VI	29 868	58 000	87 868	56 761	20 146	377	77 284
15.	30 474	58 000	88 474	56 527	21 282	741	78 550
22.	30 778	58 000	88 778	57 333	25 240	671	83 244
30.	30 580	58 000	88 580	57 911	20 514	594	79 019

¹ Joulukuun 23. päivästä 1955 lähtien yläraja on 58 mrd mk.

Milj. mk

Setelinantovara		Ensisijainen kate		Koko kate		Päivä
Määrä (sar. 4—8)	% setelinanto- oikeudesta (sar. 4)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	
9	10	11	12	13	14	15
						31. XII
5 582	12.4	17.6	13.1	152.4	114.1	1949
7 981	15.1	31.9	24.5	153.3	117.8	1950
4 276	7.7	76.6	67.1	123.8	108.4	1951
3 908	5.5	47.9	32.8	154.3	105.8	1952
6 513	8.6	62.4	40.4	169.2	109.4	1953
6 716	7.9	78.4	48.2	176.8	108.6	1954
19 883	20.6	68.6	50.1	172.3	126.0	1955
4 524	5.0	53.2	37.7	148.7	105.3	1956
						1956
21 814	22.5	72.8	51.9	180.6	129.0	5. I
24 843	25.7	74.2	53.8	185.6	134.6	14.
25 242	26.0	78.0	54.5	193.2	135.1	23.
23 315	23.9	78.2	53.3	193.0	131.4	31.
22 355	23.0	77.1	52.4	190.9	129.8	8. II
19 619	20.2	75.0	50.4	186.7	125.4	15.
18 623	19.2	74.4	49.7	185.1	123.8	23.
18 186	18.8	71.7	49.3	179.4	123.2	29.
18 845	19.6	70.2	49.4	176.7	124.3	8. III
19 452	20.3	68.3	49.5	173.2	125.5	15.
20 103	21.0	70.4	49.9	178.6	126.6	23.
19 573	20.6	68.0	49.0	174.9	126.0	29.
19 954	21.1	69.3	48.9	179.7	126.8	7. IV
19 986	21.4	65.7	48.1	174.0	127.3	14.
17 672	19.2	63.5	45.7	172.0	123.8	23.
16 075	17.5	61.2	44.5	166.8	121.3	30.
15 424	17.0	59.4	43.6	164.3	120.4	8. V
16 207	18.0	56.3	43.3	158.4	122.0	15.
14 079	15.7	55.4	41.8	157.4	118.7	23.
11 157	12.6	53.1	39.4	154.2	114.4	31.
10 584	12.0	52.6	38.6	154.8	113.7	8. VI
9 924	11.2	53.9	38.8	156.5	112.6	15.
5 534	6.2	53.7	37.0	154.8	106.6	22.
9 561	10.8	52.8	38.7	153.0	112.1	30.

6. (Jatk.) Setelinanto vuosina 1949—1956

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus			
	Ensisijainen kate	Toissijainen kate (yläraja 50 mrd mk ¹)	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Lyhyt aikaiset velat	Shekki-luotoista nostamatta	Yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8
1956							
7. VII	31 091	58 000	89 091	58 588	19 915	595	79 098
14.	30 816	58 000	88 816	58 756	16 752	585	76 093
23.	31 572	58 000	89 572	58 066	19 137	474	77 677
31.	31 708	58 000	89 708	58 281	17 651	587	76 519
8. VIII	32 360	58 000	90 360	58 792	16 893	506	76 191
15.	32 316	58 000	90 316	58 911	14 800	807	74 518
23.	32 942	58 000	90 942	58 929	15 526	684	75 139
31.	33 781	58 000	91 781	58 927	15 523	577	75 027
8. IX	34 451	58 000	92 451	57 189	19 166	613	76 968
15.	34 194	58 000	92 194	57 048	19 006	619	76 673
22.	33 347	58 000	91 347	57 224	20 179	596	77 999
29.	33 173	58 000	91 173	58 831	21 634	441	80 906
8. X	34 026	58 000	92 026	57 909	17 222	530	75 661
15.	33 854	58 000	91 854	57 737	14 731	844	73 312
23.	34 061	58 000	92 061	56 607	18 776	642	76 025
31.	33 541	58 000	91 541	56 795	16 905	606	74 306
8. XI	34 374	58 000	92 374	57 687	16 725	545	74 957
15.	34 154	58 000	92 154	57 603	13 547	625	71 775
23.	33 169	58 000	91 169	57 515	15 547	560	73 622
30.	32 698	58 000	90 698	58 468	16 462	648	75 578
8. XII	32 581	58 000	90 581	58 233	17 925	412	76 570
15.	32 321	58 000	90 321	59 034	19 297	653	78 984
22.	32 670	58 000	90 670	60 674	27 782	503	88 959
31.	32 300	58 000	90 300	60 735	24 725	316	85 776
Keski-määrä	34 212	58 000	92 212	56 280	19 660	579	76 519
Vaihtelu	9 650	—	9 650	10 387	14 235	528	17 184

¹ Joulukuun 23. päivästä 1955 lähtien yläraja on 58 mrd mk.

Milj. mk

Setelintovara		Ensisijainen kate		Koko kate		Päivä
Määrä (sar. 4—8)	% setelintanto- oikeudesta (sar. 4)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelintanto- oikeudesta (sar. 8)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelintanto- oikeudesta (sar. 8)	
9	10	11	12	13	14	15
						1956
9 993	11.2	53.1	39.3	152.1	112.6	7. VII
12 723	14.3	52.4	40.5	151.2	116.7	14.
11 895	13.3	54.4	40.6	154.3	115.3	23.
13 189	14.7	54.4	41.4	153.9	117.2	31.
14 169	15.7	55.0	42.5	153.7	118.6	8. VIII
15 798	17.5	54.9	43.4	153.3	121.2	15.
15.803	17.4	55.9	43.8	154.3	121.0	23.
16 754	18.3	57.3	45.0	155.8	122.3	31.
15 483	16.7	60.2	44.8	161.7	120.1	8. IX
15 521	16.8	59.9	44.6	161.6	120.2	15.
13 348	14.6	58.3	42.8	159.6	117.1	22.
10 267	11.3	56.4	41.0	155.0	112.7	29.
16 365	17.8	58.8	45.0	158.9	121.6	8. X
18 542	20.2	58.6	46.2	159.1	125.3	15.
16 036	17.4	60.2	44.8	162.6	121.1	23.
17 235	18.8	59.1	45.1	161.2	123.2	31.
17 417	18.9	59.6	45.9	160.1	123.2	8. XI
20 379	22.1	59.3	47.6	160.0	128.4	15.
17 547	19.2	57.7	45.1	158.5	123.8	23.
15 120	16.7	55.9	43.3	155.1	120.0	30.
14 011	15.5	55.9	42.6	155.5	118.3	8. XII
11 337	12.6	54.7	40.9	153.0	114.4	15.
1 711	18.9	53.8	36.7	149.4	101.9	22.
4 524	5.0	53.2	37.7	148.7	105.3	31.
15 693	17.4	60.8	44.7	160.4	118.0	Keski- määrä
23 531	.	.	.	.	.	Vaihtelu

7. Liikkeessä oleva setelistö kunkin kuukauden lopussa vuosina 1952—1956

Milj. mk

Kuukausi	1952		1953		1954		1955		1956	
	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos
I	40 134	—4 640	41 104	—5 049	42 230	—2 789	44 764	—3 138	50 539	—5 344
II	43 428	+3 294	44 238	+3 134	46 225	+3 995	48 151	+3 387	53 870	+3 331
III	44 044	+ 616	44 078	— 160	44 658	—1 567	48 746	+ 595	54 252	+ 382
IV	44 338	+ 294	43 804	— 274	45 508	+ 850	49 713	+ 967	54 951	+ 699
V	46 579	+2 241	45 962	+2 158	47 169	+1 661	51 344	+1 631	57 361	+2 410
VI	45 052	—1 527	43 247	—2 715	44 605	—2 564	49 584	—1 760	57 911	+ 550
VII	44 173	— 879	42 615	— 632	44 720	+ 115	49 903	+ 319	58 281	+ 370
VIII	45 193	+1 020	45 075	+2 460	45 849	+1 129	50 376	+ 473	58 927	+ 646
IX	43 768	—1 425	43 185	—1 890	45 080	— 769	50 634	+ 258	58 831	— 96
X	42 440	—1 328	42 759	— 426	46 497	+1 417	51 433	+ 799	56 795	—2 036
XI	45 497	+3 057	45 590	+2 831	48 711	+2 214	53 493	+2 060	58 468	+1 673
XII	46 153	+ 656	45 019	— 571	47 902	— 809	55 883	+2 390	60 735	+2 267

8. Liikkeessä olevat 5—500 markkan metallirahat kunkin kuukauden lopussa vuosina 1949—1956

Milj. mk

Kuukausi	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
I	256	294	325	382	564	1 333	1 676	1 833
II	258	292	327	417	586	1 359	1 667	1 813
III	263	292	331	449	622	1 414	1 667	1 827
IV	267	294	334	472	658	1 477	1 699	1 840
V	271	296	336	497	738	1 518	1 716	1 856
VI	275	299	340	504	850	1 559	1 741	1 887
VII	279	304	346	522	966	1 577	1 776	1 910
VIII	284	308	351	535	1 079	1 608	1 799	1 932
IX	287	314	356	538	1 177	1 623	1 804	2 091
X	290	318	359	547	1 258	1 649	1 829	2 213
XI	294	320	364	554	1 314	1 689	1 856	2 342
XII	298	325	372	565	1 368	1 740	1 902	2 507
Keskimäärä	277	305	345	499	932	1 546	1 761	2 004

9. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1949—1956 lopussa

Milj. mk

Rahalaji	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
Liikkeessä oleva setelistö								
10 000 mk	—	—	—	—	—	—	13 821	23 971
5 000 »	15 847	19 927	28 774	30 611	30 306	33 087	26 109	20 076
1 000 »	9 628	10 074	11 117	10 624	10 253	10 498	11 178	11 977
500 »	1 719	1 796	1 966	1 981	1 967	2 049	2 321	2 405
100 »	1 610	1 716	1 924	1 914	1 990	2 090	2 308	2 171
50 »	367	399	452	462	112	49	41	37
20 »	261	287	327	344	308	71	52	47
10 »	144	163	195	198	65	40	35	33
5 »	30	21	19	19	18	18	18	18
Seteleitä yhteensä	29 606	34 383	44 774	46 153	45 019	47 902	55 883	60 735
% koko setelistöstä								
10 000 mk	—	—	—	—	—	—	24.7	39.5
5 000 »	53.5	58.0	64.3	66.3	67.3	69.1	46.7	33.0
1 000 »	32.5	29.3	24.8	23.0	22.8	21.9	20.0	19.7
500 »	5.8	5.2	4.4	4.3	4.4	4.3	4.2	3.9
100 »	5.4	5.0	4.3	4.2	4.4	4.4	4.1	3.6
50 »	1.3	1.1	1.0	1.0	0.3	0.1	0.1	0.1
20 »	0.9	0.8	0.7	0.7	0.7	0.1	0.1	0.1
10 »	0.5	0.5	0.4	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1
5 »	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Liikkeessä olevat metallirahat								
500 mk	—	—	—	165	183	188	191	199
200 »	—	—	—	—	—	—	—	279
100 »	—	—	—	—	—	—	—	199
50 »	—	—	—	—	513	570	610	642
20 »	47	46	46	44	76	395	464	507
10 »	43	41	41	48	295	315	351	376
5 »	209	239	284	308	301	272	286	305
1 »	172	187	213	236	243	254	275	298
Markkaa pienemmät Metallirahojä yhteensä	530	570	640	856	1 665	2 047	2 230	2 858

10. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1952—1955 Milj. mk

Setellilaji	Setelinvalmistus				Setelinpoltto			
	1952	1953	1954	1955	1952	1953	1954	1955
10 000 mk	—	—	—	16 000	—	—	—	—
5 000 »	21 170	21 565	18 100	25 455	17 110	15 195	21 335	37 695
1 000 »	13 880	12 000	14 480	16 600	16 492	11 365	16 816	13 067
500 »	4 000	2 580	5 420	4 380	3 535	3 367	3 931	4 324
100 »	7 080	8 780	7 600	7 770	6 934	7 420	7 784	8 482
50 »	1 250	250	—	—	1 291	878	67	9
20 »	995	662	22	—	903	816	352	20
10 »	364	—	—	—	389	186	27	5
5 »	—	—	—	—	1	1	0	0
Yhteensä	48 739	45 837	45 622	70 205	46 655	39 228	50 312	63 602
1 000 kpl.	208 050	147 393	106 060	109 751	206 393	172 435	128 493	115 814

11. Setelit ja metallirahat vuonna 1956 Milj. mk

Rahalaji	Vastuu- summa 31. XII. 1955	Valmistettu 1956	Hävitetty 1956	Vastuu- summa 31. XII. 1956	Suomen Pankissa 31. XII. 1956	Liikkeessä 31. XII. 1956
Setelit						
10 000 mk	16 000	26 000	2 350	39 650	15 679	23 971
5 000 »	32 999	28 100	22 630	38 469	18 393	20 076
1 000 »	19 066	20 000	19 875	19 191	7 214	11 977
500 »	4 872	4 340	4 790	4 422	2 017	2 405
100 »	3 100	7 210	6 920	3 390	1 219	2 171
50 »	42	—	4	38	1	37
20 »	53	—	5	48	1	47
10 »	35	—	2	33	0	33
5 »	18	—	0	18	0	18
Yhteensä	76 185	85 650	56 576	105 259	44 524	60 735
1 000 kpl.	78 584	109 000	103 972	83 612	28 769	54 843
Metallirahat						
500 mk	302	—	—	302	103	199
200 »	—	310	—	310	31	279
100 »	—	301	—	301	102	199
50 »	652	40	0	692	50	642
20 »	488	51	2	537	30	507
10 »	362	42	2	402	26	376
5 »	292	41	18	315	10	305
1 »	276	36	12	300	2	298
Markkaa						
pienemmät	53	—	0	53	0	53
Yhteensä	2 425	821	34	3 212	354	2 858

12. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1949—1956

Mrd. mk

Valuuttalaji	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955				1956			
							I	II	III	IV	I	II	III	IV
Kulta ja US\$	2.3	5.0	11.3	8.7	12.5	13.6	13.2	13.1	14.1	15.6	17.1	17.9	19.1	19.0
EPU	-1.3	-0.9	17.4	-9.3	3.5	16.5	22.1	14.5	19.6	16.6	13.4	6.0	7.6	6.4
Itäryhmä ...	-1.4	-1.2	1.0	6.8	3.7	2.1	2.7	1.7	1.7	2.4	2.2	-0.7	0.9	2.5
Muut	-1.3	-0.1	1.0	2.8	-0.5	-2.7	-2.9	-3.6	-3.2	-2.5	-1.7	-2.7	-2.5	-3.1
Yhteensä	-1.7	2.8	30.7	9.0	19.2	29.5	35.1	25.7	32.2	32.1	31.0	20.5	25.1	24.8

13. Vaihto eri tileillä vuonna 1956

Mrd. mk

Tili	Saldo 31. XII. 1955 + debet - kredit	Vaihto v. 1956		Saldo 31. XII. 1956 + debet - kredit
		+ debet	- kredit	
Kassatilit				
Pääkonttori	+ 12.7	+1 274.2	-1 259.7	+ 27.2
Turku	+ 0.7	+ 114.7	- 113.6	+ 1.8
Pori	+ 0.6	+ 54.0	- 52.9	+ 1.7
Vaasa	+ 1.2	+ 62.7	- 62.2	+ 1.7
Oulu	+ 0.8	+ 149.7	- 148.3	+ 2.2
Kuopio	+ 0.4	+ 49.0	- 48.0	+ 1.4
Joensuu	+ 0.7	+ 20.6	- 20.1	+ 1.2
Mikkeli	+ 0.5	+ 18.3	- 17.9	+ 0.9
Tampere	+ 0.9	+ 102.3	- 102.0	+ 1.2
Hämeenlinna	+ 0.6	+ 20.3	- 19.9	+ 1.0
Jyväskylä	+ 0.9	+ 30.1	- 29.2	+ 1.8
Kotka	+ 0.4	+ 36.4	- 34.9	+ 1.9
Lahti	+ 0.5	+ 49.9	- 49.1	+ 1.3
Kassatilit yhteensä	+ 20.9	+1 982.2	-1 957.8	+ 45.3
Kulta	+ 7.8	—	—	+ 7.8
Ulkomaiset valuuttatilit ..	+ 24.2	+ 137.8	- 145.0	+ 17.0
Diskontatut vekselit	+ 23.1	+ 101.0	- 99.7	+ 24.4
Rediskontatut vekselit	+ 22.6	+ 178.1	- 167.0	+ 33.7
Valtion vakauttamislaina ..	+ 20.0	—	- 2.5	+ 17.5
Obligaatiot	+ 4.2	+ 1.1	- 0.7	+ 4.6
Eri tilit	+ 8.4	+ 43.3	- 42.4	+ 9.3
Setelivastuutilit	- 76.2	+ 58.0	- 87.1	- 105.3
Ulkomaiset markkatilit ...	- 3.9	+ 5.7	- 8.8	- 7.0
Valtion shekkitili	- 9.8	+ 803.3	- 804.1	- 10.6
Muut shekkitilit	- 1.7	+1 103.1	-1 102.5	- 1.1
Pitkäaikaiset velat	- 22.3	+ 23.9	- 16.3	- 14.7
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma	- 17.3	+ 2.1	- 5.7	- 20.9
Kaikkiaan	± 131.2	+4 439.6	-4 439.6	± 159.6

14. Omat varat vuosien 1926—1956 lopussa

Milj. mk

Vuosi	Kantarahasto	Vararahasto	Kiinteistön ja kaluston arvoa vastaavat varat	Käyttämättömät voittovarot	Yhteensä
1926	500	133	12	107	752
1927	500	240	12	117	869
1928	500	357	12	144	1 013
1929	500	501	12	151	1 164
1930	1 000	76	12	131	1 219
1931	1 000	142	12	111	1 265
1932	1 000	197	12	116	1 325
1933	1 000	204	12	112	1 328
1934	1 000	206	12	111	1 329
1935	1 000	262	12	100	1 374
1936	1 000	313	12	101	1 426
1937	1 000	363	12	102	1 477
1938	1 250	415	12	105	1 782
1939	1 250	469	12	103	1 834
1940	1 250	522	12	203	1 987
1941	1 250	625	12	212	2 099
1942	1 250	737	12	231	2 230
1943	1 250	868	32	232	2 382
1944	1 250	1 001	32	222	2 505
1945	1 250	1 154	32	237	2 673
1946	1 250	1 291	32	242	2 815
1947	1 250	1 433	—	604	3 287
1948	5 000	137	—	834	5 971
1949	5 000	571	—	908	6 479
1950	5 000	1 025	—	1 004	7 029
1951	5 000	1 527	—	1 415	7 942
1952	5 000	2 242	—	1 212	8 454
1953	5 000	2 847	—	1 671	9 518
1954	5 000	3 683	—	1 557	10 240
1955	10 000	—	—	1 612	11 612
1956	10 000	812	—	2 052	12 864

15. Voittovarojen käyttö vuosina 1926—1956

Milj. mk

Vuosi	Käytettävissä olevia voittovaroja vuoden alussa	Siitä:			Vuoden voitto
		Siirretty vararahastoon	Siirretty eduskunnan käytettäväksi	Käyttämättä vuoden lopussa	
1926	83	83	—	—	107
1927	107	107	—	—	117
1928	117	117	—	—	144
1929	144	144	—	—	151
1930	151	76	75	0	131
1931	131	66	65	0	111
1932	111	55	55	1	115
1933	116	6	110	—	112
1934	112	2	110	—	111
1935	111	56	55	—	100
1936	100	50	50	—	101
1937	101	51	50	—	102
1938	102	52	50	—	105
1939	105	55	50	—	103
1940	103	53	50	—	203
1941	203	103	100	—	212
1942	212	112	100	—	231
1943	231	131	100	—	232
1944	232	132	100	—	222
1945	222	122	100	—	237
1946	237	137	100	—	242
1947	242	142	100	—	604
1948	604	304	300	—	834
1949	834	434	400	—	908
1950	908	408	500	—	1 004
1951	1 004	502	502	—	1 415
1952	1 415	715	700	—	1 212
1953	1 212	606	606	—	1 671
1954	1 671	835	800	36	1 521
1955	1 557	796	761	—	1 612
1956	1 612	812	800	—	2 052

16. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekselien ja shekkien sekä tilisiirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1953—1956

1 000 kpl

Milj. mk

Kuukausi ja vuosi	Pääkonttori		Haarakonttorit		Yhteensä	
	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä
1956						
I	209	78 147	72	20 188	281	98 335
II	198	69 906	73	19 992	271	89 898
III	147	57 812	60	18 359	207	76 171
IV	220	73 898	78	21 594	298	95 492
V	230	86 095	86	25 990	316	112 085
VI	225	88 130	84	28 327	309	116 457
VII	211	85 845	81	24 949	292	110 794
VIII	205	79 183	82	26 359	287	105 542
IX	204	76 778	81	25 559	285	102 337
X	239	87 028	95	27 746	334	114 774
XI	233	83 328	88	27 198	321	110 526
XII	241	89 657	87	28 094	328	117 751
Yhteensä	2 562	955 807	967	294 355	3 529	1 250 162
1955	2 450	888 976	915	267 510	3 365	1 156 486
1954	2 167	794 285	827	232 637	2 994	1 026 922
1953	1 933	772 363	722	205 173	2 655	977 536

1 000 kpl

Milj. mk

Haarakonttori	1953		1954		1955		1956	
	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä
Turku	108	40 340	116	46 994	125	54 150	133	63 632
Pori	52	16 619	63	18 353	69	19 297	75	21 649
Vaasa	108	14 701	113	16 973	122	22 459	125	26 045
Oulu	59	19 699	72	22 103	91	27 658	97	32 037
Kuopio	44	9 698	46	11 559	51	13 224	52	12 573
Joensuu	22	3 971	24	4 321	26	5 381	26	6 921
Mikkeli	21	4 821	24	5 514	25	6 030	27	5 418
Tampere	121	55 228	137	58 683	146	64 947	155	69 855
Hämeenlinna	27	6 120	32	6 915	36	7 115	39	7 531
Jyväskylä ..	58	10 391	68	11 740	74	13 151	71	12 939
Kotka	30	12 328	32	13 452	34	13 256	34	12 322
Lahti	72	11 257	100	16 030	116	20 842	133	23 433
Yhteensä	722	205 173	827	232 637	915	267 510	967	294 355

17. Alin diskonttokorko vuosina 1867—1956

Päivästä	%	Päivästä	%	Vuosikeskimäärät			
				Vuosi	%	Vuosi	%
1. I 1867	6	19. V 1916	5	1867	6.00	1914	5.62
20. III 1868	5	8. I 1919	6	1868	5.22	1915	5.51
1. I 1870	4 ^{1/2}	18. XI 1919	7	1869	5.00	1916	5.19
1. I 1871	4	23. III 1920	8	1870	4.50	1917—	
1. I 1876	4 ^{1/2}	10. XI 1920	9	1871—		1918	5.00
1. VI 1877	5	17. X 1922	8	1875	4.00	1919	6.10
1. I 1879	5 ^{1/2}	13. IX 1923	9	1876	4.50	1920	7.91
1. I 1880	5	28. X 1923	8	1877	4.79	1921	9.00
1. IX 1880	4 ^{1/2}	30. XI 1923	10	1878	5.00	1922	8.79
4. XII 1886	4	6. III 1924	9	1879	5.50	1923	8.30
18. III 1890	4 ^{1/2}	15. VIII 1925	8	1880	4.83	1924	9.18
18. XI 1890	5	30. X 1925	7 ^{1/2}	1881—		1925	8.54
2. XII 1891	5 ^{1/2}	23. III 1927	7	1885	4.50	1926	7.50
3. XII 1893	5	11. VIII 1927	6 ^{1/2}	1886	4.46	1927	6.87
10. II 1895	4 ^{1/2}	25. XI 1927	6	1887—		1928	6.26
4. X 1895	4	8. VIII 1928	6 ^{1/2}	1889	4.00	1929	7.00
21. X 1896	4 ^{1/2}	16. XI 1928	7	1890	4.45	1930	6.49
18. X 1898	5	29. IV 1930	6 ^{1/2}	1891	5.04	1931	6.52
5. X 1899	5 ^{1/2}	27. VIII 1930	6	1892	5.50	1932	6.77
29. X 1899	6	1. X 1931	7 ^{1/2}	1893	5.46	1933	5.58
19. IX 1901	5 ^{1/2}	12. X 1931	9	1894	5.00	1934	4.46
9. II 1902	5	26. X 1931	8	1895	4.43	1935—	
28. II 1907	5 ^{1/2}	13. II 1932	7	1896	4.10	1946	4.00
7. XI 1907	6	19. IV 1932	6 ^{1/2}	1897	4.50	1947	4.32
28. XI 1907	6 ^{1/2}	1. II 1933	6	1898	4.60	1948	7.06
8. VIII 1908	6	3. VI 1933	5 ^{1/2}	1899	5.21	1949	6.29
20. IX 1908	5 ^{1/2}	5. IX 1933	5	1900	6.00	1950	6.07
25. IV 1909	5	20. XII 1933	4 ^{1/2}	1901	5.86	1951	7.67
16. XII 1910	5 ^{1/2}	3. XII 1934	4	1902	5.05	1952—	
19. II 1911	5	6. VI 1947	4 ^{1/2}	1903—		1953	5.75
17. V 1911	4 ^{1/2}	15. XII 1947	5 ^{1/4}	1906	5.00	1954	5.69
28. I 1912	5	6. II 1948	7 ^{1/4}	1907	5.54	1955	5.00
10. XI 1912	6	1. II 1949	6 ^{3/4}	1908	6.16	1956	6.06
25. XI 1913	5 ^{1/2}	1. VII 1949	5 ^{3/4}	1909	5.16		
1. IV 1914	5	3. XI 1950	7 ^{3/4}	1910	5.02		
4. VIII 1914	7	16. XII 1951	5 ^{3/4}	1911	4.76		
6. IX 1914	6	1. XII 1954	5	1912	5.10		
10. I 1915	5 ^{1/2}	19. IV. 1956	6 ^{1/2}	1913	5.95		

18. Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
2. I	231	646: —	4 447	3 343	3 228	5 279	5 515
3.	231	646: —	4 443	3 343	3 228	5 275	5 510
4.	231	646: —	4 443	3 343	3 228	5 275	5 506
5.	231	646: —	4 443	3 343	3 228	5 275	5 506
10.	231	646: —	4 440	3 343	3 228	5 275	5 506
11.	231	646: —	4 440	3 343	3 228	5 275	5 510
12.	231	646: —	4 443	3 343	3 228	5 275	5 510
14.	231	646: —	4 443	3 346	3 228	5 275	5 510
18.	231	646: —	4 443	3 346	3 228	5 275	5 504
19.	231	646: —	4 446	3 346	3 228	5 275	5 504
20.	231	646: —	4 451	3 346	3 228	5 275	5 504
24.	231	646: —	4 444	3 346	3 228	5 275	5 504
27.	231	646: —	4 449	3 346	3 228	5 275	5 504
28.	231	646: —	4 449	3 346	3 228	5 275	5 508
1. II	231	646: —	4 449	3 346	3 228	5 275	5 508
3.	231	646: —	4 446	3 343	3 228	5 275	5 508
7.	231	646: —	4 446	3 343	3 228	5 275	5 508
10.	231	646: —	4 449	3 343	3 228	5 275	5 512
13.	231	646: —	4 449	3 343	3 228	5 279	5 512
14.	231	646: —	4 449	3 343	3 228	5 279	5 516
16.	231	646: —	4 449	3 343	3 228	5 285	5 516
18.	231	646: —	4 445	3 343	3 228	5 281	5 511
21.	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 281	5 511
25.	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511
27.	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511
1. III	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511
5.	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511
6.	231	646: —	4 446	3 338	3 228	5 279	5 514
7.	231	646: —	4 447	3 338	3 228	5 280	5 515
8.	231	645: 75	4 446	3 337	3 227	5 278	5 517
9.	231	646: —	4 445	3 338	3 228	5 279	5 515
10.	231	646: —	4 444	3 338	3 228	5 279	5 514
12.	231	646: —	4 445	3 338	3 228	5 279	5 515
13.	231	646: —	4 445	3 338	3 228	5 278	5 513
14.	231	646: —	4 443	3 338	3 228	5 276	5 509
15.	231	646: —	4 444	3 337	3 228	5 276	5 510
16.	231	646: —	4 445	3 337	3 228	5 275	5 509
17.	231	646: —	4 446	3 337	3 228	5 275	5 509
19.	231	646: —	4 446	3 337	3 228	5 275	5 510
20.	231	646: —	4 446	3 337	3 228	5 275	5 509
21.	231	646: —	4 444	3 337	3 228	5 272	5 506

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
66: —	463: 10	6 091	890	3 208	804	231	2. I
66: —	462: 80	6 086	890	3 208	804	231	3.
66: —	462: 80	6 086	890	3 208	804	231	4.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	5.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	10.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	11.
66: —	462: 80	6 086	890	3 208	804	231	12.
66: —	462: 80	6 086	890	3 208	804	231	14.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	18.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	19.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	20.
66: —	462: 50	6 086	890	3 208	804	231	24.
66: —	462: 50	6 081	890	3 208	804	231	27.
66: —	462: 80	6 081	890	3 208	804	231	28.
66: —	462: 80	6 081	890	3 208	804	231	1. II
66: —	462: 80	6 081	890	3 208	804	231	3.
66: —	462: 80	6 086	890	3 208	804	231	7.
66: —	463: 10	6 086	890	3 208	804	231	10.
66: —	463: 40	6 086	890	3 208	804	231	13.
66: —	463: 40	6 086	890	3 208	804	231	14.
66: —	463: 40	6 086	890	3 208	804	231	16.
66: —	463: 10	6 086	890	3 208	804	231	18.
66: —	463: 10	6 080	890	3 208	804	231	21.
66: —	463: 10	6 080	890	3 208	804	231	25.
66: —	463: 10	6 075	890	3 208	804	231	27.
66: —	463: 10	6 075	890	3 208	804	231	1. III
66: —	463: 40	6 075	890	3 208	804	231	5.
66: —	463: 40	6 074	890	3 208	804	231	6.
66: —	463: 50	6 075	890	3 208	804	231	7.
66: —	463: 40	6 074	890	3 208	804	231	8.
66: —	463: 30	6 073	890	3 208	804	231	9.
66: —	463: 10	6 071	890	3 208	804	231	10.
66: —	463: 30	6 073	890	3 208	804	231	12.
66: —	463: 10	6 071	890	3 208	804	231	13.
66: —	462: 90	6 067	890	3 208	804	231	14.
66: —	462: 90	6 069	890	3 208	804	231	15.
66: —	462: 90	6 067	890	3 208	804	231	16.
66: —	462: 80	6 066	890	3 208	804	231	17.
66: —	462: 90	6 066	890	3 208	804	231	19.
66: —	462: 80	6 065	890	3 208	804	231	20.
66: —	462: 50	6 062	890	3 208	804	231	21.

18. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
23. III	231	646:—	4 444	3 337	3 228	5 273	5 508
24.	231	646:—	4 445	3 337	3 228	5 273	5 509
26.	231	646:—	4 446	3 337	3 228	5 275	5 510
27.	231	646:—	4 445	3 337	3 228	5 272	5 508
28.	231	646:—	4 445	3 337	3 228	5 272	5 509
29.	231	646:—	4 447	3 337	3 228	5 274	5 509
3. IV	231	646:—	4 448	3 337	3 228	5 274	5 510
4.	231	646:—	4 447	3 337	3 228	5 272	5 509
5.	231	646:—	4 446	3 336	3 228	5 270	5 507
6.	231	646:—	4 445	3 336	3 228	5 268	5 506
7.	231	646:—	4 446	3 336	3 228	5 269	5 507
9.	231	646:—	4 445	3 336	3 228	5 269	5 506
10.	231	646:—	4 445	3 336	3 228	5 267	5 505
11.	231	646:—	4 444	3 336	3 228	5 266	5 504
12.	231	646:—	4 444	3 335	3 228	5 266	5 503
13.	231	646:—	4 443	3 335	3 228	5 268	5 506
14.	231	646:—	4 443	3 335	3 228	5 267	5 505
16.	231	646:—	4 443	3 335	3 228	5 267	5 505
17.	231	646:—	4 443	3 334	3 228	5 267	5 505
18.	231	646:—	4 443	3 334	3 228	5 264	5 501
19.	231	646:—	4 443	3 333	3 228	5 263	5 501
20.	231	646:—	4 443	3 333	3 228	5 263	5 502
21.	231	646:—	4 443	3 333	3 228	5 263	5 503
23.	231	646:—	4 443	3 333	3 228	5 264	5 504
24.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 263	5 503
25.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 263	5 503
26.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 264	5 505
27.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 264	5 504
28.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 264	5 505
30.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 265	5 505
2. V	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 264	5 505
3.	231	646:—	4 443	3 332	3 229	5 264	5 504
4.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 264	5 505
5.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 264	5 505
7.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 264	5 505
8.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 265	5 505
9.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 264	5 505
11.	231	646:—	4 443	3 331	3 229	5 265	5 505
12.	231	646:—	4 443	3 330	3 229	5 264	5 504
14.	231	646:—	4 443	3 329	3 229	5 265	5 504
15.	231	646:—	4 443	3 329	3 229	5 264	5 504

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunna	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
66: —	462: 60	6 065	890	3 208	804	231	23. III
66: —	462: 60	6 066	890	3 208	804	231	24.
66: —	462: 70	6 067	890	3 208	804	231	26.
66: —	462: 60	6 064	890	3 208	804	231	27.
66: —	462: 70	6 064	890	3 208	804	231	28.
66: —	462: 80	6 065	890	3 208	804	231	29.
66: —	462: 90	6 067	890	3 208	804	231	3. IV
65: 61	462: 70	6 065	890	3 208	804	231	4.
65: 59	462: 60	6 063	890	3 208	804	231	5.
65: 58	462: 50	6 061	890	3 208	804	231	6.
65: 59	462: 50	6 061	890	3 208	804	231	7.
65: 58	462: 50	6 061	890	3 208	804	231	9.
65: 56	462: 50	6 060	890	3 208	804	231	10.
65: 56	462: 30	6 059	890	3 208	804	231	11.
65: 55	462: 30	6 068	890	3 208	804	231	12.
65: 57	462: 50	6 068	890	3 208	804	231	13.
65: 56	462: 40	6 067	890	3 208	804	231	14.
65: 57	462: 40	6 067	890	3 208	804	231	16.
65: 56	462: 40	6 067	890	3 208	804	231	17.
65: 55	462: 30	6 065	890	3 208	804	231	18.
65: 54	462: 20	6 064	890	3 208	804	231	19.
65: 54	462: 30	6 063	890	3 208	804	231	20.
65: 55	462: 20	6 060	890	3 208	804	231	21.
65: 57	462: 30	6 061	890	3 208	804	231	23.
65: 56	462: 20	6 059	890	3 208	804	231	24.
65: 55	462: 30	6 060	890	3 208	804	231	25.
65: 57	462: 40	6 060	890	3 208	804	231	26.
65: 57	462: 40	6 059	890	3 208	804	231	27.
65: 56	462: 40	6 059	890	3 208	804	231	28.
65: 58	462: 40	6 059	890	3 208	804	231	30.
65: 57	462: 40	6 059	890	3 208	804	231	2. V
65: 57	462: 40	6 055	890	3 208	804	231	3.
65: 57	462: 40	6 053	890	3 208	804	231	4.
65: 57	462: 40	6 054	890	3 208	804	231	5.
65: 58	462: 40	6 056	890	3 208	804	231	7.
65: 57	462: 40	6 058	890	3 208	804	231	8.
65: 57	462: 40	6 056	890	3 208	804	231	9.
65: 57	462: 40	6 055	890	3 208	804	231	11.
65: 56	462: 40	6 052	890	3 208	804	231	12.
65: 57	462: 40	6 052	890	3 208	804	231	14.
65: 56	462: 40	6 051	890	3 208	804	231	15.

18. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
16. V	231	646: —	4 443	3 328	3 229	5 265	5 504
17.	231	646: —	4 443	3 327	3 229	5 265	5 504
18.	231	646: —	4 443	3 327	3 229	5 265	5 504
19.	231	646: —	4 446	3 327	3 229	5 266	5 507
22.	231	646: —	4 449	3 327	3 229	5 268	5 510
23.	231	646: —	4 450	3 327	3 229	5 269	5 510
24.	231	646: —	4 450	3 327	3 229	5 270	5 512
25.	231	646: —	4 450	3 329	3 229	5 271	5 514
26.	231	646: —	4 450	3 329	3 229	5 272	5 514
28.	231	646: —	4 451	3 329	3 229	5 273	5 516
29.	231	646: —	4 451	3 330	3 229	5 273	5 515
30.	231	646: —	4 452	3 331	3 229	5 279	5 517
31.	231	646: —	4 451	3 331	3 229	5 278	5 517
1. VI	231	646: —	4 450	3 330	3 229	5 277	5 516
2.	231	646: —	4 450	3 330	3 229	5 277	5 516
4.	231	646: —	4 452	3 331	3 229	5 280	5 519
5.	231	646: —	4 452	3 332	3 229	5 281	5 517
6.	231	645: 50	4 449	3 330	3 228	5 280	5 517
7.	231	645: 50	4 449	3 331	3 228	5 280	5 517
8.	231	645: 75	4 449	3 332	3 228	5 280	5 517
9.	231	645: 50	4 449	3 330	3 228	5 280	5 517
11.	231	645: 50	4 450	3 331	3 228	5 280	5 517
12.	231	645: 50	4 449	3 331	3 228	5 279	5 516
13.	231	645: 50	4 449	3 332	3 228	5 279	5 516
14.	231	645: 50	4 450	3 331	3 228	5 279	5 515
15.	231	645: 75	4 449	3 332	3 228	5 277	5 514
16.	231	645: 75	4 450	3 332	3 229	5 281	5 516
18.	231	645: 75	4 450	3 332	3 229	5 280	5 516
19.	231	645: 75	4 450	3 332	3 229	5 280	5 516
20.	231	645: 75	4 450	3 332	3 229	5 280	5 515
21.	231	645: 75	4 454	3 333	3 229	5 282	5 517
22.	231	645: 75	4 453	3 330	3 229	5 282	5 517
25.	231	645: 75	4 453	3 329	3 229	5 281	5 516
26.	231	645: 50	4 454	3 330	3 229	5 283	5 517
27.	231	645: 50	4 454	3 330	3 229	5 282	5 517
28.	231	644: 50	4 455	3 330	3 229	5 284	5 517
29.	231	644: 25	4 456	3 330	3 228	5 285	5 517
30.	231	644: 25	4 458	3 331	3 228	5 287	5 517
2. VII	231	644: 25	4 458	3 331	3 224	5 287	5 517
3.	231	644: 25	4 458	3 331	3 222	5 287	5 517
5.	231	644: 25	4 466	3 331	3 222	5 287	5 517

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 56	462: 40	6 049	890	3 208	804	231	16. V
65: 56	462: 40	6 050	890	3 208	804	231	17.
65: 56	462: 40	6 049	890	3 208	804	231	18.
65: 57	462: 40	6 051	890	3 208	804	231	19.
65: 63	462: 70	6 054	890	3 208	804	231	22.
65: 63	462: 90	6 053	890	3 208	804	231	23.
65: 66	463: —	6 053	890	3 208	804	231	24.
65: 68	463: 20	6 054	890	3 208	804	231	25.
65: 68	463: 20	6 054	890	3 208	804	231	26.
65: 70	463: 30	6 054	890	3 208	804	231	28.
65: 70	463: 30	6 054	890	3 208	804	231	29.
65: 74	463: 50	6 057	890	3 208	804	231	30.
65: 72	463: 40	6 056	890	3 208	804	231	31.
65: 70	463: 40	6 055	890	3 208	804	231	1. VI
65: 70	463: 30	6 054	890	3 208	804	231	2.
65: 74	463: 50	6 056	890	3 208	804	231	4.
65: 75	463: 45	6 057	890	3 208	804	231	5.
65: 72	463: 10	6 053	890	3 208	804	231	6.
65: 71	463: 45	6 053	890	3 208	804	231	7.
65: 70	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	8.
65: 71	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	9.
65: 72	463: 45	6 053	890	3 208	804	231	11.
65: 70	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	12.
65: 69	463: 30	6 051	890	3 208	804	231	13.
65: 69	463: 30	6 051	890	3 208	804	231	14.
65: 68	463: 20	6 049	890	3 208	804	231	15.
65: 71	463: 40	6 053	890	3 208	804	231	16.
65: 70	463: 30	6 052	890	3 208	804	231	18.
65: 70	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	19.
65: 69	463: 30	6 051	890	3 208	804	231	20.
65: 72	463: 40	6 053	890	3 208	804	231	21.
65: 71	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	22.
65: 69	463: 30	6 051	890	3 208	804	231	25.
65: 72	463: 40	6 053	890	3 208	804	231	26.
65: 71	463: 40	6 052	890	3 208	804	231	27.
65: 72	463: 30	6 054	890	3 208	804	231	28.
65: 73	463: 40	6 054	890	3 208	804	231	29.
65: 74	463: 45	6 056	890	3 208	804	231	30.
65: 74	463: 45	6 056	890	3 208	804	231	2. VII
65: 74	463: 45	6 056	890	3 208	804	231	3.
65: 74	463: 45	6 056	890	3 208	804	231	5.

18. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
6. VII	231	644: —	4 472	3 333	3 220	5 297	5 517
7.	231	644: —	4 466	3 333	3 220	5 288	5 517
9.	231	644: —	4 466	3 333	3 220	5 288	5 517
10.	231	644: —	4 466	3 330	3 220	5 288	5 514
11.	231	644: —	4 466	3 330	3 220	5 283	5 514
12.	231	644: —	4 466	3 330	3 220	5 286	5 516
13.	231	644: —	4 466	3 330	3 220	5 286	5 516
19.	231	644: —	4 467	3 330	3 220	5 284	5 516
20.	231	644: —	4 467	3 330	3 220	5 280	5 516
21.	231	644: —	4 464	3 330	3 220	5 278	5 515
24.	231	644: —	4 464	3 330	3 220	5 280	5 515
25.	231	644: —	4 465	3 330	3 220	5 280	5 515
27.	231	644: —	4 467	3 330	3 220	5 283	5 517
30.	231	644: —	4 471	3 330	3 220	5 283	5 517
31.	231	644: —	4 477	3 330	3 222	5 292	5 517
1. VIII	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 292	5 517
2.	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 288	5 517
6.	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 288	5 515
7.	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 291	5 515
8.	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 291	5 510
9.	231	644: —	4 473	3 330	3 222	5 291	5 508
10.	231	644: 50	4 473	3 330	3 222	5 291	5 508
14.	231	644: 50	4 473	3 330	3 222	5 291	5 508
16.	231	644: 50	4 473	3 330	3 222	5 291	5 508
18.	231	644: 50	4 476	3 330	3 225	5 296	5 516
20.	231	644: 50	4 476	3 330	3 225	5 296	5 513
22.	231	644: 50	4 476	3 330	3 225	5 296	5 517
24.	231	644: 50	4 476	3 330	3 225	5 291	5 517
25.	231	644: 50	4 476	3 330	3 225	5 291	5 517
30.	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 291	5 517
1. IX	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 291	5 517
4.	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 288	5 517
5.	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 288	5 517
6.	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 288	5 517
10.	231	644: 50	4 479	3 333	3 225	5 288	5 517
15.	231	644: 50	4 479	3 333	3 225	5 288	5 517
18.	231	644: 50	4 479	3 333	3 225	5 288	5 513
19.	231	644: 50	4 474	3 333	3 225	5 288	5 510
21.	231	644: 50	4 474	3 333	3 225	5 285	5 510
22.	231	645: —	4 474	3 333	3 229	5 285	5 510
24.	231	645: —	4 471	3 333	3 229	5 281	5 508

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 87	463: 45	6 070	890	3 208	804	231	6. VII
65: 75	463: 45	6 055	890	3 208	804	234	7.
65: 70	463: 45	6 055	890	3 208	804	234	9.
65: 70	463: 10	6 051	890	3 208	804	234	10.
65: 66	463: 10	6 051	890	3 208	804	234	11.
65: 70	463: 10	6 051	890	3 208	804	234	12.
65: 70	463: 40	6 051	890	3 208	804	234	13.
65: 70	463: 40	6 051	890	3 208	804	234	19.
65: 70	463: 40	6 051	890	3 208	804	234	20.
65: 70	463: 20	6 051	890	3 208	804	234	21.
65: 70	463: 20	6 051	890	3 208	804	234	24.
65: 70	463: 20	6 051	890	3 208	804	234	25.
65: 72	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	27.
65: 72	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	30.
65: 72	463: 40	6 060	890	3 208	804	234	31.
65: 72	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	1. VIII
65: 72	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	2.
65: 67	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	6.
65: 67	463: 40	6 055	890	3 208	804	234	7.
65: 62	463: —	6 051	890	3 208	804	234	8.
65: 62	462: 70	6 051	890	3 208	804	234	9.
65: 62	462: 70	6 051	890	3 208	804	234	10.
65: 62	462: 70	6 054	890	3 208	804	234	14.
65: 65	463: —	6 054	890	3 208	804	234	16.
65: 74	463: 40	6 054	890	3 208	804	234	18.
65: 74	463: 40	6 054	890	3 208	804	234	20.
65: 74	463: 45	6 058	890	3 208	804	234	22.
65: 74	463: 45	6 058	890	3 208	804	234	24.
65: 74	463: 45	6 063	890	3 208	804	234	25.
65: 74	463: 45	6 063	890	3 208	804	234	30.
65: 74	463: 45	6 063	890	3 208	804	234	1. IX
65: 74	463: 45	6 063	890	3 208	804	234	4.
65: 74	463: 45	6 060	890	3 208	804	234	5.
65: 70	463: 45	6 060	890	3 208	804	234	6.
65: 70	463: 45	6 065	890	3 208	804	234	10.
65: 70	463: 45	6 069	890	3 208	804	234	15.
65: 70	463: 10	6 069	890	3 208	804	234	18.
65: 63	462: 80	6 069	890	3 208	804	234	19.
65: 63	462: 80	6 069	890	3 208	804	234	21.
65: 63	462: 80	6 069	890	3 208	804	234	22.
65: 63	462: 80	6 069	890	3 208	804	234	24.

18. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
25. IX	231	645: —	4 467	3 333	3 229	5 281	5 508
27.	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 281	5 512
1. X	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 281	5 512
3.	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 278	5 512
4.	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 275	5 512
11.	231	645: —	4 463	3 336	3 229	5 275	5 512
17.	231	645: —	4 457	3 336	3 229	5 275	5 512
18.	231	645: —	4 457	3 336	3 226	5 275	5 512
19.	231	645: —	4 457	3 336	3 226	5 275	5 509
23.	231	645: —	4 457	3 336	3 226	5 270	5 509
24.	231	645: 50	4 457	3 336	3 226	5 270	5 509
26.	231	645: 50	4 457	3 336	3 226	5 274	5 513
27.	231	645: 50	4 457	3 336	3 226	5 274	5 513
31.	231	644: 50	4 457	3 336	3 226	5 277	5 516
1. XI	231	644: —	4 470	3 336	3 228	5 277	5 516
2.	231	644: —	4 476	3 336	3 228	5 284	5 516
6.	231	644: —	4 476	3 336	3 228	5 280	5 516
7.	231	644: —	4 473	3 336	3 228	5 280	5 513
8.	231	644: —	4 473	3 336	3 228	5 277	5 513
9.	231	644: 50	4 473	3 336	3 228	5 277	5 513
13.	231	644: 50	4 473	3 336	3 228	5 277	5 510
15.	231	644: 50	4 473	3 336	3 228	5 277	5 510
16.	231	644: 50	4 470	3 336	3 228	5 277	5 506
19.	231	644: 50	4 470	3 336	3 230	5 277	5 506
22.	231	644: 50	4 470	3 332	3 230	5 274	5 506
23.	231	644: 50	4 470	3 332	3 230	5 274	5 511
24.	231	644: —	4 470	3 332	3 230	5 274	5 511
26.	231	644: —	4 470	3 330	3 230	5 271	5 511
27.	231	644: —	4 470	3 330	3 230	5 271	5 509
28.	231	644: 50	4 470	3 330	3 230	5 271	5 509
29.	231	644: 50	4 470	3 330	3 230	5 271	5 506
1. XII	231	644: 50	4 470	3 330	3 230	5 271	5 506
4.	231	644: 50	4 470	3 330	3 234	5 268	5 506
5.	231	644: 50	4 467	3 330	3 234	5 268	5 506
7.	231	644: 50	4 467	3 330	3 234	5 268	5 506
8.	231	644: 50	4 467	3 330	3 234	5 268	5 506
10.	231	644: 75	4 467	3 330	3 234	5 268	5 506
12.	231	645: —	4 464	3 330	3 234	5 268	5 506
13.	231	645: 50	4 464	3 330	3 234	5 268	5 506
15.	231	645: 50	4 464	3 330	3 234	5 268	5 506

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 59	462: 80	6 069	890	3 208	804	234	25. IX
65: 66	462: 80	6 073	890	3 208	804/4	234	27.
65: 66	463: 10	6 073	890	3 208	804	234	1. X
65: 66	463: 10	6 070	890	3 208	804	234	3.
65: 63	462: 80	6 070	890	3 208	804	234	4.
65: 67	462: 20	6 070	890	3 208	804	234	11.
65: 67	462: 20	6 070	890	3 208	804	234	17.
65: 63	461: 70	6 067	890	3 208	804	234	18.
65: 63	461: 70	6 067	890	3 208	804	234	19.
65: 63	461: 70	6 067	890	3 208	804	234	23.
65: 63	461: 10	6 067	890	3 208	804	234	24.
65: 63	461: 10	6 071	890	3 208	804	234	26.
65: 68	461: 70	6 071	890	3 208	804	236	27.
65: 72	461: 70	6 071	890	3 208	804	236	31.
65: 72	462: —	6 071	890	3 208	804	236	1. XI
65: 72	462: 60	6 079	890	3 208	804	236	2.
65: 65	462: 60	6 076	890	3 208	804	236	6.
65: 65	462: 60	6 073	890	3 208	804	236	7.
65: 65	462: 20	6 073	890	3 208	804	236	8.
65: 65	462: 20	6 073	890	3 208	804	236	9.
65: 65	462: —	6 073	890	3 208	804	236	13.
65: 60	462: —	6 073	890	3 208	804	236	15.
65: 57	462: —	6 075	890	3 208	804	236	16.
65: 57	462: —	6 075	890	3 208	804	236	19.
65: 57	462: —	6 075	890	3 208	804	238	22.
65: 62	462: —	6 075	890	3 208	804	238	23.
65: 62	462: —	6 075	890	3 208	804	238	24.
65: 62	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	26.
65: 60	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	27.
65: 60	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	28.
65: 60	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	29.
65: 60	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	1. XII
65: 56	461: 60	6 075	890	3 208	804	238	4.
65: 56	461: 20	6 070	890	3 208	804	238	5.
65: 56	461: 20	6 066	890	3 208	804	238	7.
65: 60	461: 20	6 066	890	3 208	804	238	8.
65: 60	461: 20	6 066	890	3 208	804	238	10.
65: 60	460: 50	6 066	890	3 208	804	238	12.
65: 60	460: 50	6 066	890	3 208	804	238	13.
65: 60	461: —	6 066	890	3 208	804	238	15.

18. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuonna 1956

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D-markkaa
17. XII	231	645: 50	4 464	3 330	3 238	5 268	5 506
19.	231	645: 50	4 464	3 330	3 238	5 268	5 515
20.	231	645: 50	4 468	3 330	3 238	5 268	5 518
21.	231	645: 50	4 468	3 330	3 238	5 272	5 516
27.	231	645: 50	4 468	3 330	3 238	5 272	5 516
28.	231	646: —	4 468	3 335	3 242	5 277	5 516
29.	231	646: —	4 472	3 335	3 242	5 277	5 516
Keski- määrä	231	645: 25	4 458	3 335	3 228	5 278	5 511

Joidenkin maiden clearingsopinnukset perustuivat dollariin. Ankara, Asuncion, Ateena, Beograd, Berliini, Bogotá, Budapest, Buenos Aires, Madrid, Montevideo, Rio de Janeiro, Rooma, Sofia, Tel-Aviv, Tokio ja Varsova noteerattiin kurssiin 231 mk. Clearingsopimus Reykjavikin kanssa perustui puntaan, kurssin ollessa 646 mk, Bukarestin, Moskovan ja Pekingin kanssa ruplaan, kurssin ollessa 5 775 mk 100 ruplalta.

19. Avista-myyntikurssit kunkin kuukauden lopussa vuosina

Kuukausi	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D-markkaa	100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florinia	100 Itävallan shillinkä	100 Tšekkoslovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	100 Islannin kruunua	1 Kanadan dollari	100 Brasilian cruzeiroa	100 Argentiinan pesoa
1955																	
I	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	—	3 208	804	1 418	238	1 260	1 700		
II	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	—	3 208	804	1 418	238	1 260	1 700		
III	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
IV	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
V	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
VI	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
VII	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
VIII	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
IX	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
X	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	1 418	233	1 260	1 700		
XI	231 646	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500	66 462	6 090	890	3 208	804	—	231	—	—		
XII	231 646	4 447	3 341	3 228	5 275	5 510	66 462.7	6 080	890	3 208	804	—	231	—	—		

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florintia	100 Itävallan šillinkä	100 Tšekko-slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 60	461: —	6 066	890	3 208	804	238	17. XII
65: 66	461: —	6 066	890	3 208	804	238	19.
65: 72	461: —	6 066	890	3 208	804	238	20.
65: 72	461: —	6 066	890	3 208	804	238	21.
65: 68	460: 50	6 060	890	3 208	804	238	27.
65: 68	460: 50	6 060	890	3 208	804	238	28.
65: 73	460: 50	6 064	890	3 208	804	238	29.
65: 74	462: 69	6 066	890	3 208	804	238: 02	Keski-määrä

1955—1956

mk

Kuukausi	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D-markkaa	100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florintia	100 Tšekkoslovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari
1956													
I	231	646: —	4 449	3 346	3 228	5 275	5 508	66: —	462: 80	6 081	3 208	804	231
II	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511	66: —	463: 10	6 075	3 208	804	231
III	231	646: —	4 447	3 337	3 228	5 274	5 509	66: —	462: 80	6 065	3 208	804	231
IV	231	646: —	4 443	3 332	3 229	5 265	5 505	65: 58	462: 40	6 059	3 208	804	231
V	231	646: —	4 451	3 331	3 229	5 278	5 517	65: 72	463: 40	6 056	3 208	804	231
VI	231	644: 25	4 458	3 331	3 228	5 287	5 517	65: 74	463: 45	6 056	3 208	804	231
VII	231	644: —	4 477	3 330	3 222	5 292	5 517	65: 72	463: 40	6 060	3 208	804	234
VIII	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 291	5 517	65: 74	463: 45	6 063	3 208	804	234
IX	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 281	5 512	65: 66	462: 80	6 073	3 208	804	234
X	231	644: 50	4 457	3 336	3 226	5 277	5 516	65: 72	461: 70	6 071	3 208	804	236
XI	231	644: 50	4 470	3 330	3 230	5 271	5 506	65: 60	461: 60	6 075	3 208	804	238
XII	231	646: —	4 472	3 335	3 242	5 277	5 516	65: 73	460: 50	6 064	3 208	804	238

20. Avista-myyntikurssit vuosina 1926—1956

Vuosi	1 USAn dollari			1 Englannin punta			100 Ruotsin kruunua		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1926	39: 70	39: 70	39: 70	193: 35	192: 55	193: 02	1 067: 50	1 060: 50	1 063: 75
1927	39: 70	39: 70	39: 70	193: 95	192: 65	193: 09	1 074: —	1 060: 50	1 065: 80
1928	39: 70	39: 70	39: 70	194: 05	192: 55	193: 32	1 071: 50	1 062: —	1 065: 25
1929	39: 70	39: 70	39: 70	194: 20	192: 65	193: 11	1 073: 50	1 061: 50	1 065: 52
1930	39: 70	39: 70	39: 70	194: 15	192: 90	193: 20	1 071: —	1 065: —	1 067: 38
1931	74: 95	39: 70	43: 54	245: 85	160: —	193: 99	1 358: —	930: —	1 081: 14
1932	71: 90	56: 70	64: 89	240: —	216: 50	226: 49	1 329: —	1 040: —	1 195: 06
1933	68: 35	41: 90	55: 03	227: 50	226: 75	227: 01	1 243: —	1 162: —	1 183: 96
1934	46: 55	43: 85	45: 10	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1935	47: 95	45: 60	46: 35	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1936	46: 70	44: 95	45: 82	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1937	46: 70	45: 50	46: 06	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1938	49: 15	45: 25	46: 62	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1939	50: 70	48: 50	48: 86	227: —	184: —	217: 22	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1940	49: 35	49: 35	49: 35	199: —	157: 75	185: 76	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1941	49: 35	49: 35	49: 35	197: —	191: —	195: 31	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1942	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1943	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1944	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1945	136: —	49: 35	89: 59	547: —	196: —	358: 48	3 230: —	1 171: —	2 127: 68
1946	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 230: —	3 497: 91
1947	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 790: —	3 790: —
1948	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 790: —	3 790: —
1949	231: —	136: —	169: 16	646: —	547: —	597: 48	4 450: —	3 790: —	4 126: 56
1950	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1951	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1952	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1953	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1954	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1955	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 447: —	4 450: —
1956	231: —	231: —	231: —	646: —	644: 75	645: 20	4 472: —	4 464: —	4 467: —

100 Tanskan kruunua			100 Norjan kruunua			100 Sveitsin frangia			Vuosi
Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	
1 061: —	980: —	1 044: 40	1 032: —	809: —	890: 62	771: —	766: —	768: 46	1926
1 067: —	1 059: —	1 062: 70	1 059: —	1 009: —	1 036: 71	769: —	765: —	765: 94	1927
1 067: —	1 059: 50	1 063: 16	1 065: —	1 056: 50	1 061: 04	768: —	764: 50	765: 67	1928
1 068: 50	1 059: —	1 061: 67	1 068: —	1 059: —	1 061: 73	774: 50	764: 50	767: 22	1929
1 067: —	1 062: 50	1 064: —	1 067: —	1 062: —	1 063: 79	773: —	767: 50	770: 53	1930
1 360: —	905: —	1 074: 32	1 352: —	905: —	1 073: 76	1 453: —	764: 50	846: 77	1931
1 307: —	1 180: —	1 215: 86	1 284: —	1 051: —	1 164: 21	1 382: —	1 103: —	1 259: 83	1932
1 180: —	1 011: —	1 025: 42	1 175: —	1 141: —	1 151: 09	1 436: —	1 252: —	1 327: 77	1933
1 015: —	1 014: —	1 014: 70	1 142: —	1 141: —	1 141: 70	1 521: —	1 348: —	1 460: 57	1934
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 577: —	1 481: —	1 506: 39	1935
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 507: —	1 057: —	1 376: 56	1936
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 064: —	1 047: —	1 054: 86	1937
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 119: —	1 045: —	1 065: 52	1938
1 014: —	954: —	994: 61	1 141: —	1 122: —	1 136: 30	1 146: —	1 091: —	1 106: 88	1939
954: —	954: —	954: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 156: —	1 120: —	1 134: 17	1940
954: —	954: —	954: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 156: —	1 157: 87	1941
1 035: —	954: —	1 030: 43	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1942
1 035: —	1 035: —	1 035: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1943
1 035: —	1 035: —	1 035: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1944
2 830: —	1 035: —	1 870: 90	2 750: —	1 127: —	1 861: 78	3 175: —	1 158: —	2 098: 05	1945
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 750: —	2 745: —	2 746: 99	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1946
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 745: —	2 745: —	2 745: —	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1947
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 745: —	2 745: —	2 745: —	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1948
3 330: —	2 829: —	3 084: 72	3 231: —	2 745: —	2 992: 53	5 375: —	3 175: —	3 906: 29	1949
3 330: —	3 330: —	3 330: —	3 231: —	3 231: —	3 231: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1950
3 340: —	3 330: —	3 334: 95	3 235: —	3 231: —	3 231: 77	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1951
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1952
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1953
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1954
3 341: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 228: —	3 235: —	5 300: —	5 275: —	5 300: —	1955
3 335: —	3 330: —	3 331: —	3 242: —	3 230: —	3 236: —	5 277: —	5 268: —	5 270: —	1956

20. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuosina 1926—1956

Vuosi	100 Saksan markkaa 100 D-markkaa ¹			100 Ranskan frangia			100 Belgian frangia ²		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1926	950: —	947: —	948: 52	162: —	83: —	129: 82	181: —	89: —	130: 86
1927	950: —	944: —	946: 08	159: —	156: —	156: 68	111: 40	111: —	111: 11
1928	952: —	946: —	948: 72	157: —	155: 50	156: 27	111: 20	110: 60	110: 92
1929	953: 50	940: 50	947: 50	157: —	155: 50	156: 12	111: 60	110: 60	110: 85
1930	951: —	944: 25	948: 28	157: —	155: 50	156: 10	111: 40	110: 80	110: 99
1931	1 765: —	932: —	1 039: 93	292: —	155: 30	170: 93	208: 20	110: 50	121: 56
1932	1 711: —	1 349: —	1 542: 83	280: 75	223: —	254: 91	199: 20	158: 20	180: 68
1933	1 764: —	1 489: —	1 630: 94	289: 50	255: —	269: 19	206: 20	181: —	191: 46
1934	1 878: —	1 655: —	1 775: 94	307: 50	272: 50	296: 37	217: 60	193: 60	210: 16
1935	1 952: —	1 838: —	1 866: 86	320: —	301: 75	305: 67	226: 60	154: —	171: 63
1936	1 875: —	1 805: —	1 844: 42	305: 25	217: —	280: 02	157: 80	151: 60	154: 76
1937	1 872: —	1 832: —	1 848: 33	217: 25	154: —	187: 09	157: 80	153: 60	155: 20
1938	1 967: —	1 829: —	1 868: 65	156: —	128: 50	135: 42	168: —	153: 60	157: 59
1939	1 982: —	1 942: —	1 958: 18	130: 75	106: 50	124: 60	172: —	162: 80	165: 60
1940	1 982: —	1 974: —	1 977: 91	115: —	91: —	109: 57	170: 80	166: —	167: 05
1941	1 974: 35	1 974: 35	1 974: 35	107: —	107: —	107: —	166: —	157: 95	162: 31
1942	1 974: 35	1 974: 35	1 974: 35	107: —	107: —	107: —	157: 95	157: 95	157: 95
1943	1 974: 35	1 974: 35	1 974: 35	107: —	107: —	107: —	157: 95	157: 95	157: 95
1944	1 974: 35	1 974: 35	1 974: 35	107: —	107: —	107: —	157: 95	157: 95	157: 95
1945	1 974: 35	1 974: 35	1 974: 35	115: —	107: —	107: 19	310: —	157: 95	157: 95
1946	—	—	—	115: —	114: —	114: 14	310: —	310: —	310: —
1947	—	—	—	114: —	114: —	114: —	310: —	310: —	310: —
1948	—	—	—	114: —	53: 37	64: 07	310: —	310: —	310: —
1949	—	—	—	66: —	50: 10	57: 06	462: —	310: —	366: 12
1950	—	—	—	66: —	66: —	66: —	462: —	462: —	462: —
1951	—	—	—	66: —	66: —	66: —	462: —	462: —	462: —
1952	5 500: —	5 500: —	5 500: —	66: —	66: —	66: —	462: —	462: —	462: —
1953	5 500: —	5 500: —	5 500: —	66: —	66: —	66: —	462: —	462: —	462: —
1954	5 500: —	5 500: —	5 500: —	66: —	66: —	66: —	462: —	462: —	462: —
1955	5 510: —	5 500: —	5 500: —	66: —	66: —	66: —	462: 70	462: —	462: —
1956	5 518: —	5 506: —	5 510: —	65: 73	65: 56	65: 63	461: 60	460: 50	460: 97

¹ Saksan markka oli käytössä vuoteen 1948 asti, jolloin rahanuudistuksessa siirryttiin D-markkaan.² 8. 11. 1926 — 20. 12. 1945 ilmoitettu $\frac{1}{5}$ belgan noteeruksesta (1 belga = 5 frangia).

mk

100 Hollannin florinia			100 Tšekkoslovakian kruunua			100 Italian liiraa			Vuosi
Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	
1 601:—	1 589:—	1 594: 38	119:—	119:—	119:—	185:—	132:—	157: 44	1926
1 607: 50	1 587: 50	1 593: 93	119:—	119:—	119:—	231:—	171:—	206: 33	1927
1 607:—	1 593:—	1 598: 67	119:—	119:—	119:—	211:—	208:—	209: 53	1928
1 606: 50	1 592:—	1 597: 83	119:—	118:—	118: 61	209:—	208:—	208: 52	1929
1 605: 50	1 594: 50	1 598: 92	118: 50	118:—	118: 06	209:—	208:—	208: 49	1930
3 018:—	1 592: 50	1 755: 45	225:—	117: 50	129: 59	388:—	207: 50	227: 42	1931
2 983:—	2 296:—	2 616: 33	213:—	169:—	193: 03	366:—	295:—	333: 36	1932
2 985:—	2 600:—	2 764: 95	220:—	194:—	204: 45	388:—	331:—	358: 53	1933
3 160:—	2 798:—	3 039: 78	223:—	183:—	192: 27	400:—	366:—	386: 89	1934
3 289:—	3 080:—	3 138: 48	203:—	191:—	193: 95	405:—	361:—	384: 04	1935
3 133:—	2 440:—	2 944: 55	194:—	164:—	184: 98	363:—	247:—	283: 37	1936
2 550:—	2 512:—	2 531: 14	165:—	160:—	161: 58	247:—	240:—	243: 70	1937
2 674:—	2 526:—	2 559: 18	170:—	159:—	162: 76	259:—	239:—	245: 60	1938
2 711:—	2 572:—	2 614: 28	170:—	168:—	168: 12	267:—	256:—	258: 12	1939
2 665:—	2 620:—	2 642: 90	—	—	—	260:—	260:—	260:—	1940
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	260:—	263: 03	1941
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1942
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1943
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1944
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1945
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1946
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1947
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1948
6 090:—	5 120:—	5 605: 76	462:—	275:—	339: 51	—	—	—	1949
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1950
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1951
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1952
6 090:—	6 090:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1953
6 090:—	6 090:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1954
6 090:—	6 080:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1955
6 075:—	6 060:—	6 067:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1956

Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin Johtokunta vuoden 1956 lopussa

Pankkivaltuusmiehet

ESKOLA, KUSTAA OSKARI, maanviljelijä, *puheenjohtaja*
 TANNER, VÄINÖ ALFRED, lakitieteen kunniatohtori, *varapuheenjohtaja*
 LEIKOLA, ERKKI ENSIO, professori
 AALTONEN, AIMO ANSELM, kirvesmies
 PELTONEN, ONNI EVERT, veturinkuljettaja
 KORSIMO, ARVO ILMARI, kanslianeuvos
 SÖDERHJELM, JOHAN OTTO, lakitieteen tohtori
 MURTO, YRJÖ ALEKSANTERI, toimitsija
 LUUKKA, EEMIL VIKTOR, kunnallisneuvos

Johtokunta

Puheenjohtaja

VON FIEANDT, BERNDT RAINER, varatuomari, erikoislähettiläs ja täysi-
 valtainen ministeri

Puheenjohtajan varamies

WARIS, KLAUS HENRIK, filosofian tohtori, ent. professori

Jäsenet

JUTILA, KALLE TEODOR, filosofian tohtori, ent. professori
 LEINONEN, ESKO KULLERVO, lainopin kandidaatti
 SUNDMAN, CARL GUSTAV, osastopäällikkö, vt. jäsen

Suomen Pankin osastopäälliköt vuoden 1956 lopussa

Taloustieteellisen tutkimuslaitoksen johtaja

ROSSI, TARU REINO KAI

Ylikamreeri

ENGBERG, KARL GUNNAR

Osastopäälliköt

SUNDMAN, CARL GUSTAV, ulkomaanvaluutat

BLOMQUIST, PAUL MIKAEL, kirjanpito ja henkilökunta

ÖSTERLUND, PAUL-ERIK LUDVIG, ulkomaanvaluutat

KAJANTIE, ARVO OLAVI, remburssit ja tarkastus

HELANDER, JOSEF JOHANNES, valuutantarkkailu

ASPELUND, BROR KARL ARTHUR, kassat

JUSSILA, JUHO EINO, toimisto

LINDSTRÖM, HELGE EUGEN, luottoasiat

NENONEN, AARBE VILHO, ulkomainen kirjeenvaihto